

Vilhunen Leila(TEM)

23.11.2010

Suuri valiokunta

Viite

Asia

EU; sisämarkkinat; komission tiedonanto "Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti; Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta"

U/E-tunnus:

EUTORI-numero: EU/2010/1644

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys komission tiedonannosta "Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti; Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta".

Ylijohtaja

Raimo Luoma

LIITTEET TEM 23.11.2010 muistio, komission tiedonanto

Asiasanat	sisämarkkinat
Hoitaa	TEM, UM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, VM, VNEUS, YM

Komission tiedonanto:

Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti – Kohti kilpailukykyistä markkinataloutta; 50 ehdotusta yhteistyön, yritystoiminnan ja vuorovaikutuksen parantamiseksi

Asian tausta

Komission 27.10.10 julkaisema sisämarkkinoiden kehittämistä koskeva tiedonanto ”Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti” (KOM(2010) 608 lopullinen) sisältää 50 komission määrittämää ehdotusta työskentelyn, yrittäjyyden ja kaupankäynnin parantamiseksi sisämarkkinoilla. Ehdotukset koostuvat lainsäädäntö- ja politiikkatoimista sekä muista hallinnollisten toimintatapojen kehittämistä koskevista ehdotuksista.

Sisämarkkinoiden edelleen kehittäminen on yksi nykyisen komission strategisista hankkeista. Komissio valmisteli tiedonannon jatkoksi Mario Montin keväällä komission puheenjohtaja Barrosolle luovuttamalle raportille, jossa hän esitti suosituksia uuden sisämarkkinastrategian perustaksi.¹

Tiedonannon painopiste on Euroopan kansalaisissa, kuluttajissa ja yrityksissä. Yritysten kasvua tulevat ehdotukset liittyvät luovuuden edistämiseen ja suojelemiseen, kestäväan kasvuun, pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuuksien tukemiseen, innovaatioiden ja investointien rahoittamiseen, yritysten oikeudelliseen ympäristöön ja verojärjestelmiin sekä kansainväliseen kilpailukykyyn.

Kansalaisten toimintaedellytysten ja luottamuksen edistämiseksi ehdotetaan toimia liittyen julkisten palvelujen ja infrastruktuurien parantamiseen, solidaarisempiin ja sosiaalisiin markkinoihin, unionin alueella tapahtuvaan työskentelyyn ja opiskeluun sekä kuluttajien tarpeita palveleviin sisämarkkinoihin.

Sisämarkkinoiden hallinnointia pyritään edistämään mm. yhteisten sääntöjen toimeenpanon tehostamisella sekä komission ja jäsenvaltioiden välisen kumppanuuden vahvistamisella ja tiiviimmällä viranomaisyhteistyöllä.

Komission tiedonanto muodostaa toimintaohjelman, joka on tarkoitus panna täytäntöön vuosina 2011–2012. Komissio toivoo, että toimenpidepaketti saavuttaisi laajan hyväksynnän ja sen tavoitteisiin sitouduttaisiin. Tämän varmistamiseksi komissio varaa 28.2.2011 asti aikaa julkiselle kuulemiselle, jona aikana kaikki tahot voivat esittää näkemyksensä siitä, ovatko komission ehdottamat toimet oikeita ja riittäviä sisämarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi. Komissio tulee antamaan lopullisen esityksen toimenpidepaketiksi kuulemisen jälkeen.

¹ Valtioneuvoston E-kirje eduskunnalle 28.5.2010 (E 41/2010 vp)

Komissioilla on aikomus, että se arvioisi toteutettujen toimien vaikutuksia Euroopan talouden kasvulle ja kansalaisten luottamukselle. Arviointi tapahtuisi erikseen määriteltävien indikaattorien avulla. Komission suunnitelma on, että se voisi toimenpiteiden vaikutusarviointien pohjalta esittää myöhemmässä vaiheessa mahdollisia jatkotoimia sisämarkkinoiden toimenpidepaketin täydentämiseksi.

Valtioneuvoston linjaukset

Valtioneuvosto linjasi Mario Montin uutta sisämarkkinastrategiaa käsittelevän raportin käsittelyn yhteydessä kansalliset painopisteet sisämarkkinoiden kehittämistyöhön vaikuttamiseksi.²

Keskeisiksi aiheiksi määriteltiin digitaalisten sisämarkkinoiden kehittäminen, sisämarkkinaoikeuden laaja-alaisen toimeenpanon tehostaminen, verokoordinaation edistäminen, avoimen talouden mukainen teollisuuspolitiikka ja kansalaisten liikkuvuuden edistäminen.

Suomi on pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että komission kaavailemiin lähitulevaisuuden toimenpiteisiin sisämarkkinoiden kehittämiseksi sisältyisi kansallisten tavoitteiden mukaisia toimia.

Yleisellä tasolla voidaankin todeta, että tiedonanto sisältää ehdotuksia edellä mainituista alueista. Osa ehdotetuista toimenpiteistä on kuitenkin kuvattu hyvin yleisellä tasolla, eikä niiden konkreettista sisältöä voi päätellä tiedonannon perusteella. Niihinkään ehdotuksiin, joiden konkreettisesti sisällöstä on mahdollisesti enemmän tietoa, ei voida tiedonannon käsittelyn yhteydessä ottaa yksityiskohtaisesti kantaa, vaan se tapahtuu kunkin hankkeen osalta asianomaisessa valmistelu- ja päätöksentekomenettelyssä.

Asian käsittely ja eduskunnan informointi

Tiedonanto käsitellään ja siihen valmistellaan yksityiskohtaisemmat kannat EU-asioiden komitean alaisuuteen perustettavassa sisämarkkinajaostossa. Suomen tarkennetut kannat toimitetaan eduskunnalle E-jatkokirjeellä.

Suomi tulee toimittamaan vastauksensa komission kuulemiseen määräaikaan mennessä.

Kilpailukykyneuvosto käsittelee asiaa 10.12.2010 pidettävässä kokouksessa neuvoston päätelmien muodossa. Päätelmien hyväksymisellä ei ole yhteyttä varsinaiseen kuulemismenettelyyn, eikä niillä sidota jäsenvaltioiden yksittäisiä kantoja.

² Valtioneuvoston E-jatkokirje 10.9.2010 (1. VNK 10.9.2010 vp)

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 27.10.2010
KOM(2010) 608 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti

Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta

50 ehdotusta työskentelyn, yrittäjyyden ja kaupankäynnin parantamiseksi

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN
KOMITEALLE

Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti

Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta

50 ehdotusta yhteistyön, yritystoiminnan ja vuorovaikutuksen parantamiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

JOHDANTO

Laajojen markkinoiden luominen on EU:n perustajajäsenten eurooppalaisen hankkeen ydin. Perustajajäsenet olivat ymmärtäneet, kuinka tärkeää on tavata toisiaan, käydä kauppaa ja työskennellä yhdessä vauraamman, luovemman, älykkäämmän, oikeudenmukaisemman ja vahvemman yhteiskunnan luomiseksi. Yhteisen taloudellisen ja sosiaalisen elinympäristön jakaminen kunnioittaen monimuotoisuutta, **halu elää yhdessä**, koska **se on kaikkien etujen mukaista**, oli ja on edelleen **Euroopan sisämarkkinoiden** kunnianhimoisena tavoitteena.

Yhteismarkkinat, yhtenäismarkkinat, sisämarkkinat – laajoista eurooppalaisista markkinoista käytetyn nimityksen muuttuminen ajan mittaan on osoitus niiden syventymisestä ja rikastumisesta. **Näitä neljään perusvapauteen** – henkilöiden, tavaroiden, palvelujen ja pääomien vapaaseen liikkuvuuteen – tukeutuvia markkinoita on täydennetty ja laajennettu myös lujittamalla **taloudellista yhdentymistä**, luomalla **yhteinen raha** ja kehittämällä **koheesiopolitiikkaa**. Sisämarkkinoita on täydennettävä koheesiopolitiikalla, jotta kaikki kansalaiset voivat maantieteellisestä sijaintipaikastaan riippumatta hyötyä niistä ja antaa panoksensa niihin.

Kun Euroopan hiili- ja teräsyhteisön luomisesta on nyt kulunut lähes 60 vuotta, **sisämarkkinoiden tuomat edut ovat kiistattomia**. Sisämarkkinoiden luominen ja rajojen avaaminen ovat kuuluneet kahden viime vuosikymmenen aikana Euroopan kasvun tärkeimpiin moottoreihin. Komission arvioiden mukaan sisämarkkinoiden yhdentymisen – erityisesti verkkotoimialojen vapauttamisen – ja laajentumisen yhteisvaikutuksen ansiosta luotiin 2,75 miljoonaa uutta työpaikkaa ja saatiin aikaan 1,85 prosentin talouskasvu vuodet 1992–2009 kattaneella jaksolla.

Euroopasta on tullut maailman laajin talous. Vaikka Euroopan sisäinen kauppa jätettäisiin laskelmien ulkopuolelle, Eurooppa on johtoasemassa myös tuonnin ja viennin aloilla. Sisämarkkinat parantavat myös Euroopan kansainvälistä kilpailukykyä. Ilman sisämarkkinoita Euroopan asema globaalissa taloudessa ei olisi yhtä vankka varsinkaan nyt, kun se joutuu kilpailemaan uusien nousevan talouden maiden kanssa.

Mikä tärkeintä, sisämarkkinat hyödyttävät yrityksiä ja kansalaisia niiden päivittäisessä toiminnassa. Euroopan sisäisen kaupan osuus maailman tavarakaupasta on 17 prosenttia ja

palvelukaupasta 28 prosenttia. Matkapuhelimella soitettujen puhelujen kustannukset ovat alentuneet 70 prosenttia ja lentolippujen hinnat 40 prosenttia. Nämä ovat konkreettisia esimerkkejä sisämarkkinoiden tuomista eduista.

Koska laajat eurooppalaiset markkinat ovat edistäneet **todellista solidaarisuutta** eurooppalaisten välillä ja pystyneet uudistumaan, syvenemään ja laajenemaan ajan mittaan, ne ovat olleet lähes 60 vuoden ajan eurooppalaisen hankkeen kulmakivenä.

Maailma on kuitenkin muuttunut sitten vuoden 1985, jolloin komissio ehdotti kattavaa uudistusta, joka johti 1. tammikuuta 1993 yhteismarkkinoiden luomiseen.

Maailma todellakin on muuttunut. Globalistuminen on vauhdittanut kauppaa ja teknologista muutosta sekä tuonut uusia kilpailijoita tärkeimmälle osaamisalueelleemme, eli merkittävää lisäarvoa tuottavien tuotteiden ja palvelujen alalle. Tämä merkitsee kaksijakoista haastetta Euroopalle: sen on kehitettävä entistä määrätietoisemmin osaamistaan suurta lisäarvoa tuovilla aloilla ja harjoitettava politiikkaa, joka helpottaa eurooppalaisten yritysten, erityisesti pk-yritysten, osallistumista näiden uusien kasvualojen tarjoamien erinomaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Myös Eurooppa on muuttunut. Se on yhdentynyt, laajentunut ja syventynyt.

Finanssi- ja talouskriisi ravisteli kaikkia talouksia ja kaikkia sektoreita. Se haavoitti sekä yrittäjiä että työntekijöitä ja heikensi miljoonien eurooppalaisten kuluttajien ostovoimaa. Sisämarkkinat ovat yksi EU:n vahvuuksista kriisitilanteessa. Ne vaimentavat kriisin vaikutuksia. Ne auttavat myös selviytymään kriisistä ja ovat valtti tulevaisuutta silmällä pitäen.

Näistä syistä komission puheenjohtaja José Manuel Barroso antoi **Mario Montille** tehtäväksi raportin laatimisen sisämarkkinoiden uudelleenikäynnistämisestä. Kuten **Mario Monti** totesi raportissaan, ”sisämarkkinoiden syventäminen ja tehostaminen on keskeinen tekijä, joka määrittää EU:n makrotaloudellista suorituskykyä kokonaisuutena”.¹ Marion Montin mukaan ”sisämarkkinat ovat epäsuositummat kuin koskaan, vaikka niitä tarvitaan nyt kipeämmin kuin koskaan”.² Sen vuoksi Mario Montin raportissa esiteltävän ”uuden strategian tarkoituksena on suojata sisämarkkinat talousnationalismin uhkalta, laajentaa niitä uusille, Euroopan kasvun kannalta keskeisille aloille ja rakentaa sisämarkkinoiden tueksi tarvittava yhteisymmärrys”.³

Euroopan parlamentti korosti vuonna 2010 antamassaan päätöslauselmassa sitä, että **”siirtyminen yhtenäismarkkinoihin ei ole peruuttamaton prosessi ja että yhtenäismarkkinoiden olemassaoloa ei pidä pitää itsestäänselvyytenä”**.

Tämän toteamuksen perusteella sisämarkkinoille voidaan asettaa **uusi kunnianhimoinen tavoite**: siitä on tehtävä ”erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous”. Keskenäisen yhdentymisprosessi on käynnistettävä uudelleen ja inhimillistä kehitystä edistävä kasvupotentiaali realisoitava. Luottamus Euroopan sosiaaliseen markkinatalousmalliin on palautettava asettamalla painopiste Euroopan kansalaisiin. On tarjottava kaikille markkinatoimijoille suunnattu uusi kokonaisvaltainen lähestymistapa

¹ Mario Montin raportti Euroopan komission puheenjohtajalle: ”Uusi sisämarkkinastrategia”, 9. toukokuuta 2010, s. 9.

² Edellä mainittu Mario Montin raportti, s. 24.

³ Edellä mainittu Mario Montin raportti, s. 9.

sisämarkkinoihin. Näiden sääntöjen ymmärtämiseen ja noudattamiseen unionissa sekä niiden konkreettiseen soveltamiseen jokapäiväisessä elämässä on paneuduttava syvällisemmin.

Sisämarkkinoita on lähestyttävä sosiaalisen markkinatalouden näkökulmasta. Niiden on tukeuduttava kaikkiin markkinatoimijoihin: yrityksiin, kuluttajiin ja työntekijöihin. Tätä kautta sisämarkkinat antavat Euroopalle valmiudet kollektiivisen kilpailukykyensä parantamiseen.

Sisämarkkinoilla on nimittäin vielä paljon enemmän tarjottavaa kasvun ja työllisyyden vauhdittajana. Osa sen potentiaalista on vielä hyödyntämättä. Rajojen yli tehtävien julkisten hankintojen osuus kaikista julkisista hankinnoista vuonna 2009 oli vain noin 1,5 prosenttia. Vaikka palvelujen sisämarkkinoilla on tapahtunut merkittävää edistymistä, rajojen yli tarjottavien palvelujen osuus unionin BKT:stä on vain 5 prosenttia, kun se on sisämarkkinoilla käytävän kaupan kohteena olevien teollisuushyödykkeiden tapauksessa 17 prosenttia. Ainoastaan 7 prosenttia kuluttajista teki vuonna 2008 ostoksia rajojen yli internetissä.⁴

Komission arvioiden mukaan⁵ sisämarkkinoiden täydentäminen, syventäminen ja täysimittainen hyödyntäminen erityisesti tässä tiedonannossa ehdotettujen toimenpiteiden avulla tarjoaisi noin 4 prosentin kasvupotentiaalin suhteessa BKT:hen seuraavien kymmenen vuoden aikana⁶.

Sisämarkkinat eivät myöskään ole tavoite sinänsä. Ne muodostavat muita politiikkoja palvelevan välineen. Julkiset ja yksityiset toimet sekä kasvuun, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja työllisyyteen, turvallisuuteen sekä ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin löydetty ratkaisut ovat tehokkaampia, jos sisämarkkinat toimivat moitteettomasti.

Sisämarkkinoiden uudelleenkäynnistäminen on erottamaton osa **Eurooppa 2020 -strategiaa**, joka sisältää seitsemän lippulaivahanketta: i) innovaatiounioni, ii) nuoret liikkeellä (*Youth on the move*), iii) Euroopan digitaalistrategia, iv) resurssitehokas Eurooppa, v) globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikka, vi) uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma ja vii) Euroopan köyhyysdentorjuntafoorumi. Uudistetut sisämarkkinat tarjoavat yhteisen perustan näille hankkeille. Niiden avulla saadaan aikaan älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edellyttämä dynamiikka, joka vahvistaa eri lippulaivahankkeiden välistä synergiaa. Tiedetyt lippulaivahankkeiden osatekijät parantavat sisämarkkinoiden toimivuutta ja kuuluvat sen vuoksi niiden uudelleenkäynnistämistä tukeviin toimenpiteisiin. Kyseiset toimenpiteet mainitaan sen vuoksi sekä tässä tiedonannossa että lippulaivahankkeissa, erityisesti Euroopan digitaalistrategiaa, innovaatiounionia ja globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikkaa koskevissa hankkeissa.

Uudelleenkäynnistäminen ei saa merkitä uusia rajoituksia vaan **sen on avattava uusia mahdollisuuksia**. Sisämarkkinoiden on edistettävä rakenteellista kasvua yhteisten sääntöjen laatimisen ja tehokkaan täytäntöönpanon kautta. Sisämarkkinat tarjoavat kilpailukykyiset ja kilpailuun perustuvat puitteet, joihin eurooppalaiset voivat tukeutua globaalistuvassa

⁴ Lähde: komission yksiköt.

⁵ Arviot perustuvat QUEST-malliin.

⁶ Lähde: komission yksiköt. Kyseinen arvio perustuu tiettyihin toimenpiteisiin, joista osa esitellään tässä tiedonannossa (muun muassa hallinnollisen ja sääntelystä johtuvan rasituksen keventämiseen ja julkisten hankintojen avoimuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet). Koska huomattava osa näistä vaikutuksista johtuu palveludirektiivin täytäntöönpanosta ja koska toimenpiteiden määrä on melkoinen, minkä vuoksi niiden vaikutuksia on vaikea tai jopa mahdotonta mitata, 4 prosentin arviota voidaan pitää varovaisena oletuksena.

maailmassa. Sisämarkkinoiden toimijoiden on suhtauduttava avoimin mielin mutta realistisista lähtökohdista muuhun maailmaan ja edistettävä yhteistyötä Euroopan kauppakumppaneiden kanssa eri puolilla maailmaa, jotta voimassa olevien sääntöjen ja normien yhtenäisyyttä voidaan lisätä. Tämä on kaikkien osapuolten etujen mukaista. On tärkeää pitää mielessä se, että eurooppalaisen toimintamallin menestys perustuu siihen, että siinä onnistutaan nivomaan yhteen talouden suorituskyky ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus sekä mobilisoimaan kaikki taloudelliset toimijat ja työmarkkinaosapuolet toimimaan tämän tavoitteen toteuttamisen hyväksi.

Toimet on kohdistettava ensisijaisesti Euroopan talouden vahvuuksiin: 20 miljoonaan eurooppalaiseen yritykseen, erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, joiden toiminta sisämarkkinoilla tukeutuu luovan työn tekijöihin, ammatinharjoittajiin, opiskelijoihin, käsityöläisiin ja yrittäjiin ja jotka tarvitsevat rahoitusta innovointia, kilpailukykyä parantamista ja uusien työpaikkojen luomista varten.

Luottamuksen palauttaminen sisämarkkinoihin edellyttää **myös kuluttajien ottamista huomioon toimijoina**, jotka voivat tehdä ostoksia ja sijoituksia, hakeutua hoitoon tai kouluttautua eri puolilla Eurooppaa. On varmistettava, että kaikkien eurooppalaisten kuluttajien saatavilla on turvallisia ja luotettavia tuotteita, jotka ovat standardien mukaisia ja joita tarjotaan kilpailukykyiseen hintaan. Tähän on jo päästy maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden sekä teollisuustuotteiden osalta. Tarkoituksena on, että tämä tavoite saavutetaan myös monilla muilla toimialoilla, erityisesti palvelualalla, myös yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen ja vähittäisrahoituspalvelujen aloilla.

Vastatakseen näihin haasteisiin, palauttaakseen luottamuksen ja käynnistääkseen uudelleen kestävä ja tasapuolisen kasvun Euroopan on tartuttava toimeen lujasti ja määrätietoisesti. **Tarvitaan koko Euroopan sitoutumista:** kaikkien toimijoiden – eurooppalaisten, kansallisten tai alueellisten, julkisten ja yksityisten, taloudellisten ja sosiaalisten – on omaksuttavat yhteiset päämäärät ja keinot.

Komission tänään julkisen keskustelun herättämiseksi esittelemän sisämarkkinoiden toimenpidepaketin (”Single Market Act”) tavoitteet ovat juuri nämä. Sisämarkkinapaketin täytäntöönpano antaa tilaisuuden yhtäältä digitaalitalouden, palvelualan sekä ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyvien muutosten tarjoaman mittavan kasvupotentiaalin hyödyntämiseen sekä toisaalta yhteisymmärrykseen pääsyyn niistä, koska niissä on otettu huomioon myös Mario Montin yksilöimät huolenaiheet⁷. Komissio toivoo, että koko Euroopassa käynnistyy neljä kuukautta kestävä laaja julkinen keskustelu sisämarkkinoiden uudelleenkäynnistämisestä. **Kyseisen keskustelun päätteeksi komissio ehdottaa muille toimielimille sitoutumista sisämarkkinapaketin lopullisen version tavoitteisiin.**

Sisämarkkinoiden toimenpidepaketin toteuttaminen antaisi sisämarkkinoille uutta dynamiikkaa niiden 20. vuosipäivän kunniaksi vuoden 2012 lopulla.

Sisämarkkinapaketti annetaan samaan aikaan kuin asiakirja ”Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2010 – unionin kansalaisoikeuksien esteiden poistaminen”, jossa keskitytään sellaisten esteiden poistamiseen, jotka haittaavat Euroopan kansalaisten jokapäiväistä elämää, esimerkiksi matkustamista, opiskelua, avioliiton solmimista, eläkkeelle jääntiä, ostosten tekoa, omaisuuden perimistä tai äänestämistä toisessa jäsenvaltiossa.

⁷ Edellä mainittu raportti, s. 38.

Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti ja katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen täydentävät toisiaan, sillä niissä molemmissa pyritään poistamaan pirstoutuneisuus, joka vaivaa Euroopan unionia edelleen monissa kansalaisia suoraan koskettavissa kysymyksissä. Lisäksi molempien asiakirjojen tavoitteena on täyttää kansalaisten Euroopan ja tehokkaasti toimivien sisämarkkinoiden luomista koskeva sitoumus sekä vastata sitä kautta kansalaisten ja yritysten tarpeisiin ja odotuksiin.

1. YRITYSTEN VAHVA, KESTÄVÄ JA TASAPUOLINEN KASVU

EU:ssa on 20 miljoonaa yritystä, jotka tarjoavat 175 miljoonaa työpaikkaa sekä tavaroita ja palveluja EU:n 500 miljoonalle kuluttajalle ja monille muille kuluttajille eri puolilla maailmaa. **Sisämarkkinat ovat EU:n yritysten kilpailukyvyn kannalta ratkaisevan tärkeä tekijä.** Yrityksille on tarjottava suotuisa toimintaympäristö, ja niitä on kannustettava kehittymään, ostamaan, myymään ja investoimaan vapaasti kaikkialla Euroopassa ja myös sen ulkopuolella. **Pienten ja keskisuurten yritysten työllistämispotentiaali on suurin, minkä vuoksi niiden asemaan sisämarkkinoilla on kiinnitettävä erityistä huomiota ja niiden ongelmat on pyrittävä ratkaisemaan kohdennetuin toimin.**

Tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus kuuluu perussopimukseen kirjattuihin perusvapauksiin. Tavaroiden vapaa liikkuvuus on yksi sisämarkkinoiden ensimmäisistä menestystarinoista. Rajojen poistaminen sisämarkkinoilta vuonna 1993 vauhditti tavaroiden vapaata liikkuvuutta, ja se on laajentanut tuntuvasti EU:n kuluttajille mahdollisimman edulliseen hintaan tarjottavaa tuotevalikoimaa. Pitääkseen tätä valikoimaa yllä EU pyrkii varmistamaan toimenpiteillään, että tarpeettomat esteet eivät rajoita tavaroiden liikkuvuutta. Lisäksi EU:n tavoitteena on huolehtia siitä, että sisämarkkinoilla liikkuvat tavarat eivät aiheuta kuluttajille vaaraa. Tähän on kiinnitettävä erityishuomiota markkinoiden valvonnan sekä piratismiin ja väärentämisen torjunnan yhteydessä.

Yritykset mainitsevat usein sisämarkkinoiden pirstoutuneisuuden yhtenä kilpailukykyään heikentävistä tekijöistä. **Erot kansallisissa säännöksissä aiheuttavat käytännössä huomattavaa rasitusta** yrityksille, viivästyttävät niiden investointeja, rajoittavat mittakaava- ja synergiaetuja sekä luovat esteitä markkinoille pääsyle. Sen vuoksi markkinoiden yhdentymisen ja esteiden poistamisen kannalta on tärkeää täsmentää alat, joilla on koordinoinnissa ja yhdenmukaistamisessa puutteita, jotka haittaavat sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

Globaali kilpailu on tiukentunut. Euroopan talouden on vastattava uusiin haasteisiin ja tartuttava uusiin mahdollisuuksiin kestäväen kehityksen edistämiseksi. **Sen vahvuuksia on kehitettävä,** ja sillä on oltava tasavertaiset keinot vastata haasteisiin.

Teollisuuspolitiikka edellyttää markkinoiden rakenteiden parantamista ja tarkoituksenmukaisia puitteita eurooppalaisen valikoiman luomiselle ja kehittämiselle. Euroopan on voitava säilyttää elintärkeä asemansa globaalissa kilpailussa. Markkinoiden kehittäminen, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, digitaalisen asialistan kehittäminen, verkkokauppa ja rahoituslähteet ovat keskeisiä edellytyksiä Euroopan teollisuuden ja valikoiman lujittamisessa koko arvoketjussa.

Euroopan unioni on toteuttanut finanssikriisin alusta alkaen kiireellisiä toimenpiteitä rahoitusmarkkinoiden toimivuuden ja vakauden palauttamiseksi. Tarvitaan kuitenkin lisätoimenpiteitä, jotta rahoitusjärjestelmän vakauttamisen lisäksi voidaan varmistaa, että **rahoitusjärjestelmä tukee reaalityaloutta ja edistää kestäväää talouskasvua.** Parhaillaan

toteutetaan tai suunnitellaan lukuisia toimenpiteitä, jotka koskevat markkinoiden avoimuutta, valvontaa, rahoitusvakautta, vastuullisuutta ja rahoitustuotteiden kuluttajien suojelua sekä kriisien ehkäisemistä. Euroopan unioni on sitounut laatimaan kaikki näihin kysymyksiin liittyvät uudistusehdotukset vuoden 2012 loppuun mennessä. On luotava eurooppalainen kehys pitkän aikavälin investointien edistämistä varten ja otettava käyttöön lisäkeinoja yksityisen rahoituksen kohdentamiseksi kyseisenkaltaisiin investointeihin.

Euroopan talouden nykyaikaistamista koskevan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet edellyttävät mittavia investointeja. Euroopan unioni voi tukea kyseisiä hankkeita jo nyt laatimalla yhtenäiset strategiset ohjeet investoijille, jotka tekevät päätöksiä vuosikymmenten aikana tehtävistä investoinneista, ja ottamalla käyttöön asianmukaisen sääntelykehyksen. Euroopan unionin talousarvion ja Euroopan investointipankin avulla voidaan houkutella yksityistä rahoitusta näihin hankkeisiin.

Monitahoisessa ja muuttuvassa maailmassa **Eurooppa tarjoaa hyvät puitteet globaalille ajattelulle ja toiminnalle.** Markkinoiden globaalin ulottuvuuden vuoksi Euroopan on puolustettava etujaan ja arvojaan vakuttavammin sekä vastavuoroisuuden ja keskinäisen hyödyn nimissä. Euroopan on harjoitettava politiikkaa, joka tähtää sääntöjen ja standardien lähentämiseen kansainvälisellä tasolla. Jotta eurooppalaiset yritykset kykenisivät vastaamaan globaalin kilpailukyvyn vaatimuksiin, sisämarkkinoiden on tarjottava niille perusta, jolla ne voivat kehittyä ja josta käsin ne voivat käydä kauppaa eri puolilla maailmaa.

Sisämarkkinoiden on toteuduttava konkreettisesti, jotta luovan työn tekijät, tuottajat ja kuluttajat voivat toimia koko maanosan mittakaavassa, mikä on edellytys talouden kehittymiselle. Vain kestävä kasvu antaa takeet kestävien työpaikkojen luomisesta. Vapaa liikkuvuus sekä vilpiton ja avoin kilpailu ovat myös välttämättömiä kasvun ja kehityksen kannalta, ja niiden avulla voidaan vastata demografisiin, ekologisiin ja sosiaalisiin haasteisiin.

1.1. Luovuuden edistäminen ja suojeleminen

Jotta eurooppalaisilla yrityksillä, keksijöillä ja luovan työn tekijöillä olisi paremmat edellytykset kilpailla kansainvälisesti, on olennaista, että sisämarkkinat pystyvät tarjoamaan niille innovoinnin ja luovan työn kannalta mahdollisimman suotuisat puitteet.

Yrityksillä on oltava käytettävissään tehokkaat keinot suojautua erityisesti väärentämiseltä ja piratismilta.

Ehdotus nro 1: Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi toteutettava tarvittavat toimet Euroopan unionin patenttia, sen kielijärjestelmää ja yhdistettyä patenttioikeudenkäyntijärjestelmää koskevien ehdotusten hyväksymiseksi. Tavoitteena on, että ensimmäiset EU-patentit annetaan vuonna 2014.

Patenttijärjestelmän jatkuva pirstaleisuus estää merkittävästi innovointia ja eurooppalaisten yritysten (erityisesti pk-yritysten), tutkimuskeskusten ja keksijöiden pääsyä patenttisuojan piiriin. Tarpeettoman monimutkainen ja kallis patenttisuojajärjestelmä hidastaa eurooppalaista tutkimustoimintaa ja innovointia verrattuna sellaisiin maihin kuin Yhdysvallat ja Japani. Patenttisuojajärjestelmän pirstaleisuus johtuu yhtenäisen patenttisuojan puuttumisesta sisämarkkinoilta ja patenttisuojan korkeista kustannuksista. Monissa eri jäsenvaltioissa käytävistä lukuisista patenttioikeudenkäynneistä aiheutuvat korkeat kustannukset ovat esteenä oikeussuojan saannille. Eri jäsenvaltioissa annetut toisistaan poikkeavat tuomiot aiheuttavat

oikeusvarmuuden puutetta, mikä vaikeuttaa rajojen yli käytävää kauppaa ja kasvattaa sen kustannuksia. Euroopan unionin patentin ja yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän käyttöönotto on ratkaisevan tärkeä tekijä Euroopan kilpailukyvyyn parantamisen sekä tutkimustoiminnan ja innovoinnin edistämisen kannalta. Näin voitaisiin alentaa kustannuksia ja yksinkertaistaa järjestelmää sekä patenttioikeuksien hankkimisen että niiden toteuttamisen osalta.

Ehdotus nro 2: Komissio aikoo esittää vuonna 2011 ehdotuksen tekijänoikeuksien hallintaa koskevaksi puitedirektiiviksi verkkosisältöjen käyttömahdollisuuksien laajentamiseksi. Tavoitteena on parantaa tekijänoikeuksien hallintaa, avoimuutta ja sähköistä hallintoa. Komissio aikoo esittää myös orpoja teoksia koskevan direktiiviehdotuksen.

Tehokkaan tekijänoikeuksien hallintajärjestelmän puute unionin tasolla vaikeuttaa tuntuvasti kulttuurituntemuksen ja -omaisuuden asettamista saataville verkkoon. Euroopan digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttaminen edellyttää verkkojakelupotentiaalin tehokasta käyttöä. Tämä tapahtuu parantamalla luovan sisällön saatavuutta ja varmistamalla, että oikeuksien haltijat saavat teoksistaan riittävän korvauksen ja että teoksilla on riittävä suoja. Komissio on tietoinen siitä, että erot kansallisissa yksityisestä kopioinnista perittävien maksujen järjestelmissä vaikuttavat rajat ylittävään myyntiin ja tukivälineiden tuotantoon. Komissio ottaa huomioon eri sidosryhmien välisen vuoropuhelun pyrkiessään löytämään lopullisen ratkaisun tähän ongelmaan.

On myös tärkeää tuoda sisämarkkinat niiden eurooppalaisten ulottuville, jotka ovat tottuneimpia viettämään aikaa ja tekemään hankintoja verkossa. Nk. internet-sukupolvet eivät hyväksyisi sitä, että sisämarkkinoista saatavat edut rajattaisiin yksinomaan fyysisiin tuotteisiin. Sisämarkkinoiden perusvapaudet onkin ulotettava myös verkkopalveluihin tinkimättä kuitenkaan luovan työn ja immateriaalioikeuksien korkeasta suojatasosta.

Ehdotus nro 3: Komissio aikoo esittää vuonna 2010 ehdotuksen väärentämisen ja piratismiin torjuntaa koskevaksi toimintasuunnitelmaksi, joka sisältää sekä lainsäädännöllisiä että muita toimenpiteitä. Lisäksi komissio aikoo esittää vuonna 2011 säädösehdotuksia, joiden tavoitteena on muun muassa lainsäädäntökehityksen mukauttaminen internetin kehittämisen myötä syntyneisiin tarpeisiin ja tullin toiminnan lujittaminen tällä alalla, sekä tarkastella uudelleen strategiaansa, joka koskee immateriaalioikeuksien täytäntöönpanoa kolmansissa maissa.

Väärentäminen ja piratismi aiheuttavat joka vuosi Euroopan taloudelle miljardien eurojen kustannukset ja tuhansien työpaikkojen menetykset. OECD on arvioinut, että väärennetyjen tavaroiden kauppa saattoi olla vuonna 2007 arvoltaan jopa 188 miljardia euroa.⁸ Kesäkuussa 2009 julkaistun Eurobarometri-tutkimuksen⁹ mukaan neljäsosa tai jopa kolmasosa Euroopan kansalaisista on monista eri syistä sitä mieltä, että väärennetyjen tuotteiden hankkiminen on perusteltua. Vaikka tilanne on kohentunut jonkin verran, riittävän vankkojen ja koordinoitujen

⁸ OECD (2007), *The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy*, Pariisi.

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_en.pdf.

immateriaalioikeuksien suojajärjestelyjen puuttuminen on jarruttanut väärennösten ja piratismiin torjuntaa.

1.2. Uudet toimintalinjat kestävän kasvun edistämiseksi

Suuret yhteiskunnalliset haasteet, kuten ilmastonmuutos, energian toimitusvarmuus ja demografiset muutokset, tarjoavat mittavia kasvumahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille, koska näihin haasteisiin vastaamisen edellyttämien teknologioiden ja ratkaisujen maailmanlaajuinen kysyntä tulee kasvamaan. Sisämarkkinapakettia olisi käytettävä apuna näiden tilaisuuksien hyödyntämisessä. Hankkeet, jotka mahdollistavat tehokkaamman standardointijärjestelmän käyttöönoton, johdonmukaisemman energiaverotuksen koko sisämarkkinoilla, palvelujen ja puolustusalan yhtenäismarkkinoiden jatkuvan kehittämisen tai ekologiselta kannalta korkealaatuisten tuotteiden tarjonnan kehittämisen, vaikuttavat tässä yhteydessä erityisen lupaavilta. Kyseiset toimet voidaan toteuttaa osana yleisempää teollisuuspoliittista hanketta, joka on komission lähiaikoina esittelemän EU2020-strategian lippulaivahanke. Myös palveludirektiivin keskinäistä arviointiprosessia on jatkettava tämän Euroopan talouden kannalta keskeisen alan kehittämiseksi edelleen. Jakelualaa koskevassa kertomuksessa¹⁰ tehtiin lisäksi erittäin tärkeitä havaintoja palvelumarkkinoiden toiminnasta. **Kuten komission digitaalisessa strategiassa korostettiin, digitaalisten markkinoiden kasvupotentiaalista sekä laajasta tavara- ja palveluvalikoimasta on saatava maksimaalinen hyöty.** Tämä ei koske pelkästään palveludirektiivin kaltaista yleistä välinettä, vaan myös yksittäisiä aloja, kuten liikennettä, joka muodostaa käytännössä eräänlaisen sisämarkkinoiden hermokeskuksen.

Ehdotus nro 4: Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä palvelujen sisämarkkinoiden kehittämiseksi edelleen palveludirektiivin keskinäisen arviointiprosessin perusteella. Arviointiprosessia toteuttavat parhaillaan jäsenvaltiot ja komissio. Komissio esittelee vuonna 2011 konkreettiset toimenpiteet palvelujen, myös liike-elämän palvelujen, sisämarkkinoiden kehittämiseksi.

Palvelutalous on Euroopan talouden elpymisen kannalta keskeinen ala. Sen osuus työpaikkojen kokonaismäärästä ja työpaikkojen määrän nettokasvusta sisämarkkinoilla on yli 70 prosenttia. Sujuvasti toimivat palvelujen sisämarkkinat auttavat kansalaisia ja yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, hyödyntämään etuja, jotka sisämarkkinoista saadaan laadukkaampien palvelujen sekä kilpailukykyisempien hintojen ja markkinoiden muodossa. Palveludirektiivi on ollut tärkeä vaihe todellisten palvelujen sisämarkkinoiden luomisessa. Viimeaikaisen tutkimuksen¹¹ mukaan Euroopan unionin tasolla on saatu palveludirektiivin ansiosta 60–140 miljardin euron tulot. Tämä edustaa varovaisten arvioiden mukaan 0,6–1,5 prosentin kasvupotentiaalia suhteessa BKT:hen.

Keskinäisen arviointiprosessin tulosten avulla voidaan ensimmäistä kertaa luoda perusteellinen katsaus huomattavaan osaan palvelujen sisämarkkinoiden toiminnasta (palveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvien toimintojen osuus Euroopan BKT:stä ja työllisyydestä on 40 prosenttia). Arviointiprosessi toi esiin sen, että komission ja jäsenvaltioiden on tarkasteltava yhdessä ja perusteellisemmin tiettyihin kasvaviin aloihin

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_en.pdf.

¹¹ *Expected economic benefits of the European Services Directive*, Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB), marraskuu 2007.

sovellettavan sääntelykehityksen käytännön toimivuutta. Niiden on ”testattava” yhdessä sisämarkkinoiden suorituskykyä varmistaakseen, että ne edistävät tehokkaasti kasvua, työllisyyttä ja innovointia. Tässä yhteydessä on hyödynnettävä myös palveludirektiivin mukaisia välineitä, joiden tarkoituksena on avoimuuden ja jäsenvaltioiden kanssa käytävän vuoropuhelun parantaminen. Lisäksi on arvioitava, olisiko aiheellista käynnistää erityishanke, jolla voitaisiin varmistaa palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien oikeuksien tehokkaampi ja käytännönläheisempi toteutuminen sisämarkkinoilla. Myös liike-elämän palvelut kuuluvat Euroopan teollisuuden kilpailukyvyn kannalta keskeisiin aloihin, jotka on otettava tarkastelun kohteiksi.

Ehdotus nro 5: Komissio esittelee vuoden 2011 loppuun mennessä hankkeita, joiden tarkoituksena on sisämarkkinoilla käytävän sähköisen kaupankäynnin kehittäminen. Hankkeissa keskitytään erityisesti ongelmiin, joita kuluttajat kohtaavat digitaalisuudessa. Komissio aikoo antaa tässä yhteydessä tiedonannon sähköisen kaupankäynnin toimivuudesta ja jäsenvaltioille suunnatut ohjeet, joilla pyritään varmistamaan, että palveludirektiivin säännöstä, jonka tarkoituksena on torjua kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvaa palvelujen vastaanottajien syrjintää, sovelletaan tehokkaasti.

Jotta sisämarkkinat voisivat hyödyntää koko kasvupotentiaalinsa ja vastata samaan aikaan kansalaisten odotuksiin, on erittäin tärkeää ratkaista ongelma, joka liittyy sähköisen kaupankäynnin riittämättömään kehitykseen. Sähköisen kaupankäynnin osuus kaupasta on tällä hetkellä vain 2–4 prosenttia, ja rajat ylittävän sähköisen kaupankäynnin osuus on tätäkin pienempi. Digitaaliset sisämarkkinat kuuluvat aloihin, joilla kuluttajien luottamus on heikointa – ja ostokset vähäisimpiä. Kuluttajat, jotka yrittävät ostaa muiden jäsenvaltioiden talouden toimijoiden verkossa tarjoamia tuotteita tai palveluja, eivät useinkaan onnistu tekemään kyseisiä ostoksia tai joutuvat kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvan syrjinnän kohteiksi. Tämä ei johdu pelkästään siitä, että markkinat toimivat huonosti. Pahinta on se, että kansalaiset turhautuvat eivätkä luota sisämarkkinoiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Palveludirektiivissä vähittäiskauppiaita kielletään syrjimästä kuluttajia kansallisuuden tai asuinpaikan perusteella – myös sähköisessä kaupankäynnissä. Kiellosta voidaan poiketa ”puolueettomasti perustelluissa tapauksissa”, esimerkiksi kuljetuskustannusten välisten erojen vuoksi. Vuoden 2011 jälkipuoliskolla annetaan uudet ohjeet, joiden tarkoituksena on auttaa kansallisia viranomaisia soveltamaan palveludirektiivissä olevaa syrjinnän kieltävää lauseketta (20 artikla) ja tarkentaa tilanteita, joissa voidaan vedota puolueettomiin syihin. Kysymystä eurooppalaisten kuluttajien tasapuolisista mahdollisuuksista käyttää toisen jäsenvaltion verkkokauppal palveluja on kuitenkin tarkasteltavana osana sähköisen kaupankäynnin kehittämiseen tähtäävää laajempaa politiikkaa, jolla pyritään parantamaan yleisesti kansalaisten mahdollisuuksia hankintojen tekemiseen. Komissio aikoo antaa vuoden 2011 alkupuoliskolla tiedonannon, jossa tarkastellaan sähköisen kaupankäynnin kehittämisen esteitä, ehdotetaan toimintalinjoja ja arvioidaan sähköisestä kaupankäynnistä annettua direktiiviä. Komissio työöstää samaan aikaan helposti ymmärrettävässä muodossa olevaa tietoa verkkopalvelujen käyttäjien oikeuksista ja julkaisee vuoteen 2012 mennessä verkko-oikeuksia koskevan EU:n säännösten¹².

¹² Kuten Euroopan digitaalistrategiassa ja katsauksessa Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2010 ilmoitettiin.

Ehdotus nro 6: Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 standardointia koskevan sääntelykehyksen muuttamista siten, että standardointimenettelyjä muutetaan tehokkaammiksi, vaikuttavammiksi ja vuorovaikutukseen perustuviksi ja niiden käyttö ulotetaan myös palveluihin.

Eurooppalaisten tuotestandardien käyttöönotto on ollut keskeinen tekijä sen varmistamisessa, että kansalaisten saatavilla on korkealaatuisia ja ihmisten terveyttä vaarantamattomia tavaroita ja palveluja ja että yritykset voivat käyttää helposti innovatiivisia ja kansainvälisesti tunnustettuja standardeja. Nykyisen standardointikehyksen kehittämistä kansallisten standardointielinten kuulemisen perusteella on kuitenkin vielä jatkettava, jotta standardit voidaan vahvistaa nopeammin, jotta ne eivät jää jälkeen teknisestä kehityksestä ja jotta kaikki intressitahot (yritykset, kuluttajat ja julkisoikeudelliset oikeushenkilöt) voivat osallistua kattavasti niiden laatimiseen. Palvelualan standardointikehystä olisi myös syytä selkiyttää sisämarkkinoilla noudatettavan lähestymistavan yhtenäistämiseksi.

Ehdotus nro 7: Komissio antaa vuonna 2011 liikennepolitiikkaa koskevan valkoisen kirjan, jossa ehdotetaan kansallisten liikennemuotojen ja liikennejärjestelmien välisten, jäljellä olevien esteiden poistamiseen tähtääviä toimia.

Liikenne toimii koko talouden hermokeskuksena. Viime huhtikuussa tapahtunut Eyjafjallajökull-tulivuoren purkaus oli muistutus siitä, kuinka haavoittuva talous yleisesti ottaen on liikennejärjestelmässä ilmeneville häiriöille. Liikennejärjestelmän kyky kuljettaa tavaroita ja henkilöitä mahdollisimman sujuvasti paikasta toiseen tiettyä ajankohtana on yksi nykyaikaisen talouden peruspilareista. Liikennepalveluilla, joilla on strateginen merkitys kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen kannalta, onkin nykyään entistä suurempi vaikutus talouskasvuun ja työpaikkojen luomiseen. Liikennepalveluilla voidaan myös yhdistää tiettyjä alueita paremmin toisiinsa ja helpottaa ihmisten keskinäistä kanssakäyntiä. Ne ovat siten avainasemassa myös elämänlaadun parantamisessa. Euroopan laajuisen yhteisen, yhteensopivan ja tehokkaan liikennejärjestelmän toteuttamisella on sen vuoksi ratkaisevan tärkeä vaikutus tavaroiden, henkilöiden ja palvelujen sujuvan liikkuvuuden – sisämarkkinoiden keskeisten perusvapauksien – turvaamiseen. Yhteisen liikennejärjestelmän toteuttaminen on toistaiseksi viivästynyt teknisten, hallinnollisten ja sääntelyyn liittyvien esteiden vuoksi. Kyseiset esteet heikentävät erityisesti kilpailukykyä yhteentoimivien liikennemuotojen sisämarkkinoilla ja yleisemmällä tasolla myös Euroopan talouskasvua.

Ehdotus nro 8: Komissio aikoo antaa vuonna 2011 energiaverotusdirektiivin tarkistamista koskevan ehdotuksen, jotta direktiivi olisi paremmin linjassa EU:n ilmasto- ja energiapolitiittisten tavoitteiden kanssa. Valmisteverojen vähimmäiskannat määritetään tarkistuksen myötä hiilidioksidipäästöjen ja energiasisällön perusteella.

Lokakuun 27. päivänä 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/96/EY vahvistetaan energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskeva yhteisön kehys. Direktiivin päätarkoituksena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja välttää sitä kautta energiankuluttajiin kohdistuvat kilpailun vääristymät. Direktiivissä ei kuitenkaan oteta riittävässä määrin huomioon EU:n tavoitteita ilmastomuutoksen torjunnan ja energiankäytön tehostamisen aloilla. Tämä estää jäsenvaltioita käyttämästä verotuksellisia keinoja parhaalla mahdollisella

tavalla. Ehdotuksen tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että eri energialähteitä kohdellaan direktiivissä yhdenmukaisesti, jotta energian kuluttajia kohdellaan tosiasiasa tasavertaisesti riippumatta siitä, mitä energialähdettä käytetään. Ehdotuksella varmistetaan myös se, että energiaverotus ja EU:n päästökauppajärjestelmä nivoutuvat asianmukaisella tavalla yhteen, jotta voidaan välttää näiden kahden järjestelmän väliset päällekkäisyydet.

Ehdotus nro 9: Komissio aikoo tehdä yrityspalveluja käsittelevän korkean tason työryhmän perustamista koskevan aloitteen. Työryhmän tehtävänä olisi tutkia markkinoiden toimintapuutteita sekä standardointiin, innovointiin ja kansainväliseen kauppaan liittyviä kysymyksiä esimerkiksi logistiikan, tilojen ja laitteiden hoidon, markkinoinnin ja mainonnan aloilla.¹³

Yrityspalvelujen sisämarkkinoiden luominen on haasteellinen tehtävä palveludirektiivistä huolimatta. Kertomuksessa ”Kaupan ja jakelun alan sisämarkkinoiden tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden lisääminen vuoteen 2020 mennessä”¹⁴ on tästä hyviä esimerkkejä. Tällä alalla havaittujen ongelmien, muun muassa vilpillisten käytäntöjen, poistamiseksi annettujen lukuisten kansallisten sääntöjen väliset erot voivat häiritä kaupan ja jakelun markkinoiden toimintaa. Aloite, jolla pyritäisiin sääntelemään ammatinharjoittajien välisiä suhteita (”business-to-business”), mahdollistaisi hankintaketjun eri toimijoiden suojelemisen tarjoamalla samaan aikaan tilaisuuden tehokkaampien ja tasapuolisempien kaupan ja jakelun sisämarkkinoiden asteittaista toteuttamiseen. Näin voitaisiin vastata myös kilpailukykyisiä hintoja koskeviin kuluttajien ja tuottajien odotuksiin. Elintarviketeollisuuden kilpailukykyä koskevien komission töiden tulokset ovat osoittaneet, että tällä alalla on tarpeen toteuttaa toimia.

Ehdotus nro 10: Komissio aikoo tutkia ennen vuotta 2012, olisiko aiheellista laatia tuotteiden ympäristövaikutuksia koskeva aloite, jolla pyritäisiin ratkaisemaan tuotteiden ympäristövaikutuksiin ja myös hiilidioksidipäästöihin liittyvät ongelmat. Hankkeen puitteissa tutkitaan mahdollisuutta laatia yhteinen eurooppalainen arviointi- ja ilmoitusmenetelmä.

Tietty teollisuudenalat ja jäsenvaltiot ovat kehittäneet omat standardinsa ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Tämän vuoksi EU:ssa on annettu suuri määrä keskenään erilaisia ja yhteensopimattomia standardeja. Tähän liittyy riski siitä, että sisämarkkinoille syntyy tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteitä, kun yrityksille asetetaan monenlaisia vaatimuksia, jotka aiheuttavat korkeita kustannuksia.

Ehdotus nro 11: Komissio aikoo esittää vuoden 2011 alussa energiatehokkuussuunnitelman. Tavoitteena on hyödyntää huomattavien energiasäästöjen potentiaalia täydentämällä energiantensiivisillä aloilla harjoitettavaa nykyistä politiikkaa.

¹³ Teollisuuspolitiikkaa koskeva tiedonanto, KOM(2010) 614, 27.10.2010.

¹⁴ Heinäkuun 5. päivänä 2010 annettu kertomus. Ks. http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_fi.pdf.

Ekologisen suunnittelun käsitettä voitaisiin tarkistaa, jotta tuotteiden sisämarkkinoiden vaatimuksia sovellettaisiin kaikkialla Euroopan unionissa. Lisäksi olisi kehitettävä julkisten varojen kohdentamista ja käyttöä parantavia lähestymistapoja ja hankintamenettelyjä, jotka edistäisivät energiatehokkaiden tuotteiden markkinoiden kehittämistä EU:ssa, muun muassa rakennusten kunnostamista ja kaupunkiliikenteen kestävyyttä. Suunnitelmassa pohditaan myös, olisiko tarpeen ottaa käyttöön yhteinen eurooppalainen kehys, jossa energiantoimittajille annettaisiin aktiivinen rooli asiakkaidensa energiasäästöjen edistämiseksi ja joka tukisi Euroopan energiapalvelumarkkinoiden kehittämistä. Suunnitelmassa voitaisiin myös ehdottaa kestäviä energiahuoltoratkaisuja (lämmön ja sähkön yhteistuotanto, lämmitys ja jäähdytys) koskevien eurooppalaisten toimintamallien lujittamista.

1.3. Pienet ja keskisuuret yritykset

Eurooppalaiset pk-yritykset ovat innovaatioiden lähteitä ja työllistymismahdollisuuksien tarjoajia, joista versovat tulevaisuuden suuret yritykset. Sen vuoksi sisämarkkinoilla on kiinnitettävä erityishuomiota pk-yritysten perustamisen ja kehityksen kannalta suotuisan oikeudellisen ympäristön luomiseen. Rahoituksen saanti on tässä yhteydessä olennainen kysymys.

Ehdotus nro 12: Komissio aikoo antaa vuonna 2011 toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on parantaa pk-yritysten pääsyä pääomamarkkinoille. Suunnitelmassa esitellään toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan pk-yritysten näkyvyyttä sijoittajien keskuudessa, kehittämään tehokas pörssiverkosto tai erityiset pk-yritysten säännellyt markkinat sekä mukauttamaan listautumis- ja tiedonantovaatimuksia siten, että ne vastaavat paremmin pk-yritysten tarpeita.

Vaikeudet pääoman hankinnassa ovat yksi suurimmista ongelmista, joita pk-yritykset kohtaavat pyrkiessään kehittämään liiketoimintaansa. Niiden vuoksi pk-yritykset joutuvat usein luopumaan uusien tuotteiden lanseeraamisesta, investoinnista uusiin tuotantovälineisiin tai uusien työntekijöiden palkkaamisesta. Osakepääoma keskittyy kuitenkin usein erittäin suuriin markkinoihin. Tällä on kielteinen vaikutus pienempiin yrityksiin, jotka yrittävät hankkia lisävaroja. Tähän on monia syitä. Pk-yritykset ovat usein liian näkymättömiä potentiaalisille sijoittajille, tai pääomamarkkinoille listautumiseen liittyvät vaatimukset ovat niiden kannalta kohtuuttoman monimutkaisia. Pk-yritysten rahoituksen saannin parantaminen kuuluu keskeisiin poliittisiin prioriteetteihin. Pk-yritysten aseman muuttaminen dynaamisemmaksi rahoitusmarkkinoilla on tässä yhteydessä avainasemassa. Tätä aloitetta kehitellään tiiviissä yhteistyössä pk-yritysten rahoittamista käsittelevän foorumin kanssa.

Ehdotus nro 13: Komissio laatii vuoden 2010 loppuun mennessä arvioinnin pk-yrityksiä koskevasta hankkeesta ("Small Business Act"). Tarkoituksena on varmistaa muun muassa, että "etusija pienyrityksille" -periaatetta ("Think Small First") sovelletaan politiikassa ja lainsäädäntömenettelyssä ja että "Small Business Act" -hanke nivotaan tiiviisti osaksi Eurooppa 2020 -strategiaa.

"Small Business Act" -hanke on pääasiallinen väline, jolla tuetaan pk-yritysten kilpailukykyä ja yrittäjähänkeä sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella. Hankkeen uudelleentarkastelun tarkoituksena on vahvistaa siihen liittyvien toimien (erityisesti "etusija pienyrityksille" -

periaatteen) toteutusta ja yhtenäistää se Eurooppa 2020 -strategian kanssa ehdottamalla uusia toimia, jotka liittyvät esimerkiksi pk-yritysten kansainvälistymiseen.

Ehdotus nro 14: Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 kirjanpitostandardeja koskevien direktiivien tarkistamista tilinpäätösraportointia koskevien velvoitteiden yksinkertaistamiseksi ja erityisesti pk-yrityksiä koskevien hallinnollisten rajoitusten lieventämiseksi.

Nykyiset tilinpäätössäännöt ovat vanhentuneita ja sisältävät vaatimuksia, jotka aiheuttavat tarpeetonta hallinnollista rasitusta erityisesti pk-yrityksille ja mikroyrityksille.

1.4. Innovaatioiden ja pitkäaikaisten investointien rahoittaminen

Rahoituksen saanti vaikuttaa olennaisesti innovointiin ja kestäväan kasvuun. On myös toivottavaa, että yritykset kykenevät kehittämään pitkän aikavälin strategioita. Lisäksi yksityisiä säästöjä on voitava käyttää tehokkaasti – tarvittaessa julkisten investointien lisänä – Eurooppa 2020 -strategian onnistuneen toteutuksen edellyttämien mittavien infrastruktuuri-investointien rahoittamiseen. Finanssimarkkinat ovat tässä yhteydessä keskeisessä roolissa. Sääntely-ympäristö ei saisi aiheuttaa vääristymiä, jotka haittaavat pitkäaikaisten investointien tekemistä. Komissio antoi 2. kesäkuuta 2010 tiedonannon ”Rahoituspalvelujen sääntely kestäväan kasvun varmistamiseksi”¹⁵ vahvistaakseen finanssimarkkinoiden myönteistä vaikutusta reaalityouteen. On kuitenkin etsittävä uusia tapoja kehittää yritysten hallintotapoja, tietäntyyppisiä investointeja edistäviä innovatiivisia kannustimia ja tehokkaita yhteistyöjärjestelyjä yksityisen ja julkisen sektorin välille. Näin voidaan tarvittaessa laajentaa investointipolitiikan kehitysnäkymiä.

Ehdotus nro 15: Komissio aikoo pohtia yksityisten obligaatiolainojen käyttöönottoa eurooppalaisten hankkeiden rahoittamiseksi (”project bonds”).

Olennainen keino mobilisoida yksityisiä sijoituksia Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden hyväksi olisi yksityisten rahoituslähteiden täydentäminen nykyistä laajemmin Euroopan unionin talousarvion varoin. Talousarvion tarkistamisen yhteydessä ehdotettiin tapoja lisätä unionin käyttämien määrärahojen vaikutusta. Innovatiivisten rahoitusvälineiden yhteydessä EU:n varoja käytettäisiin yhteistyössä pankkialan ja yksityisen sektorin kanssa, erityisesti Euroopan investointipankin (EIP) välityksellä. Tämä järjestely vakinaistettaisiin sellaisten hankkeiden tapauksessa, joihin liittyy merkittävää liiketoimintapotentiaalia pitkällä aikavälillä. Yksi tärkeistä aloitteista liittyy hankkeiden rahoittamiseen obligaatiolainoilla (”project bonds”), jotka yksityinen sektori laskisi liikkeeseen ja joiden luottoluokitusta vahvistettaisiin unionin talousarvion avulla EIP:n, muiden rahoituslaitosten ja pääomamarkkinoilla toimivien yksityisten sijoittajien, kuten eläkerahastojen ja vakuutusyhtiöiden, houkuttelemiseksi mukaan.

Ehdotus nro 16: Komissio aikoo selvittää, millaisilla toimenpiteillä voitaisiin edistää erityisesti pitkäaikaisten yksityisten investointien aktiivisempaa panosta Eurooppa 2010 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen. Kyseiset toimenpiteet voisivat liittyä yritysten hyvän hallintotavan uudistamiseen ja

¹⁵ KOM(2010) 301.

kannustinten luomiseen älykkään, ympäristöystävällisen ja osallistavan kasvun edellyttämille pitkäaikaisille, kestäville ja vastuullisille investoinneille. Lisäksi komissio pyrkii varmistamaan (antamalla tarvittaessa uutta lainsäädäntöä) vuoteen 2012 mennessä, että mihin tahansa jäsenvaltioon sijoittautuneet riskipääomarahastot voivat toimia ja sijoittaa vapaasti kaikkialla Euroopan unionissa. Komissio aikoo poistaa rajojen yli harjoitettavan toiminnan kannalta epäedullisen verokohtelun.

On suotavaa luoda olosuhteet, joissa yksityisiä säästöjä voidaan käyttää aktiivisemmin investointien tukemiseen. Tuki olisi kohdistettava erityisesti niihin tietyt kriteerit täyttäviin investointeihin, jotka edistävät tehokkaimmin Eurooppa 2010 -strategian tavoitteiden saavuttamista. Rahoituksen saantiin liittyvät ongelmat kuuluvat syihin, jotka yritykset mainitsevat useimmin kasvua ja työpaikkojen luomista estävinä tekijöinä. Pk-yritysten rahoituksen saannin parantamisen lisäksi on erityisesti tarpeen luoda kannustimia, jotka edistävät kaikenlaisia kestäviä investointimuotoja tai pitkän aikavälin strategioita. On myös välttämätöntä, että Eurooppa 2020 -strategian onnistumisen ehtona oleviin eurooppalaisiin infrastruktuureihin osoitetaan riittävästi rahoitusta. Komissio selvittää, missä määrin yritysten hyvän hallintotavan uudistaminen, investointien laatumerkkien kehittäminen tai investointien riippumattoman arvioinnin menetelmien käyttöönotto voi edistää näiden tavoitteiden saavuttamista.

Riskipääoma on olennainen rahoituslähde erityisesti perustamisvaiheessa oleville innovatiivisille yrityksille. Pirstaleiset ja tehottomat riskipääomamarkkinat vaikeuttavat kuitenkin riskipääoman saantia Euroopan unionissa. Euroopan unionin on luotava sääntely-ympäristö, jonka puitteissa riskipääomarahastot voivat toimia missä tahansa unionin alueella. Lisäksi tarvitaan verosääntöjen koordinoitua kaksinkertaisen verotuksen riskien välttämiseksi.

Ehdotus nro 17: Kun meneillään oleva Euroopan julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön arviointi on saatu päätökseen, komissio aikoo esittää viimeistään vuonna 2012 laajan kuulemisen perusteella säädösehdotuksia, joilla pyritään yksinkertaistamaan ja uudistamaan EU:n sääntöjä julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekemisen sujuvoittamiseksi ja julkisten hankintojen hyödyntämiseksi laajemmin muilla politiikanaloilla.

Julkisyhteisöjen ostamien tavaroiden ja palvelujen osuus EU:n BKT:stä on lähes 17 prosenttia. EU:n julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön tarkoituksena on luoda suurille julkisille hankinnoille Euroopan laajuiset avoimet markkinat, joilla on kilpailua ja joiden ansiosta veronmaksajien varoja voidaan säästää vuosittain useiden miljardien eurojen arvosta. Julkiset hankinnat voivat kuitenkin olla myös tärkeä vetoapu esimerkiksi innovoinnille, ympäristönsuojelulle tai työllisyydelle. Monimutkaisten eurooppalaisten ja kansallisten sääntöjen yhteisvaikutuksesta julkisia hankintoja koskevat hallintomenettelyt muuttuvat usein kohtuuttoman raskaiksi. Muiden jäsenvaltioiden yritysten osallistuminen tarjouspyyntöihin on edelleen erittäin vähäistä.¹⁶

¹⁶ Rajojen yli tehtävien julkisten hankintojen osuus kaikista julkisista hankinnoista vuonna 2009 oli vain noin 1,5 prosenttia. Julkisia hankintoja koskevan kauppavaihdon intensiteetti on huomattavasti

Ehdotus nro 18: Komissio aikoo tehdä vuonna 2011 palveluhankintoja koskevan lainsäädäntöaloitteen. Selkeät ja tavoitteisiinsa suhteutetut säännöt helpottavat eurooppalaisten yritysten markkinoillepääsyä, sillä taloudelliset toimijat saavat niiden myötä takeet avoimuudesta, yhdenvertaisesta kohtelusta ja tasapuolisista toimintaedellytyksistä. Ne edistävät julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyökumppanuuksia ja mahdollistavat sen, että palvelujen käyttäjät ja hankintaviranomaiset saavat paremman vastineen rahalle.

Palveluhankintoja koskevien käyttöoikeussopimusten osuus julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuussopimuksista on 60 prosenttia (niiden arvo oli 118,8 miljardia euroa vuonna 2006). Palveluhankintoja koskevien käyttöoikeussopimusten kilpailuttamista koskevien edellytysten parantaminen ja oikeudellisen epävarmuuden lieventäminen tehostaisivat infrastruktuurien toimivuutta. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet ja erityisesti palveluhankintoja koskevat käyttöoikeussopimukset mahdollistavat pitkäaikaisten investointien tekemisen esimerkiksi energian, jätehuollon ja liikenneinfrastruktuurien aloilla. Komission säädösehdotuksen tarkoituksena on luoda Euroopan tasolle julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia edistävä kehys aiheuttamatta kohtuutonta lisärasitusta paikallisviranomaisille.

1.5. Yritysten kannalta suotuisan oikeudellisen ympäristön ja verojärjestelmän luominen

Jotta eurooppalaiset yritykset voisivat hyödyntää täysimääräisesti sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia, myös sijoittautumisvapautta, sisämarkkinoiden lähtökohtana olevien sääntöjen on oltava yksinkertaisia ja niillä on ratkaistava ongelmat, joita yritykset kohtaavat päivittäin toiminnassaan. Tässä jaksossa ehdotettujen toimenpiteiden tarkoituksena on muun muassa keventää hallinnollista ja sääntelystä johtuvaa räsitusta sekä edistää samalla kasvua ja työpaikkojen luomista.¹⁷ Tämä pyritään varmistamaan konkreettisilla aloitteilla, jotka liittyvät kaupparekistereiden yhteenliittämiseen sekä sähköisen tunnistamisen ja varmentamisen vastavuoroiseen tunnustamiseen Euroopan unionissa. Myös verotuskysymykset ovat keskeisessä asemassa. Yritysten hallinnollista räsitusta pyritään keventämään yritysveropohjaan ja alv:hen liittyvillä aloitteilla, joilla edistetään lisäksi yritysten rajat ylittävää toimintaa. Puolustus- ja turvallisuusalat ovat tässä yhteydessä erityishuomion kohteena, sillä ne kehittävät huipputekniikkaa, innovaatioita ja osaamista, jotka vauhdittavat koko talouden kasvua ja kehitystä.

Ehdotus nro 19: Komissio pyrkii parantamaan kansallisten veropolitiikkojen koordinoitua muun muassa direktiiviehdotuksella, jonka tarkoituksena on ottaa vuonna 2011 käyttöön yhteinen konsolidoitu yhtiöveropohja.

EU:ssa on tällä hetkellä käytössä 27 kansallista yhtiöverojärjestelmää, joiden väliset suuret erot luovat merkittäviä veroesteitä, jotka vähentävät yritysten halukkuutta toimia rajojen yli tai estävät rajat ylittävän toiminnan kokonaan. Tällainen pirstaleisuus aiheuttaa huomattavia vääristymiä markkinoilla ja kasvattaa sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia.

heikompi kuin yksityisten hankintojen, mikä lienee osoitus siitä, että rajat ylittävän kaupan ja kilpailun etuja ei ole hyödynnetty täysimääräisesti.

¹⁷

Jos yritysten hallinnollista räsitusta kevennettäisiin 10 prosenttia, BKT kasvaisi 0,6 prosenttia.

Haittavaikutukset kohdistuvat erityisesti pk-yrityksiin, joilla ei useinkaan ole tehottomuuden poistamiseen tarvittavia resursseja ja jotka saattavat siksi jopa luopua kokonaan toimintansa laajentamisesta rajojen yli. Yhteisen konsolidoidun yhtiöveropohjan käyttöönoton tarkoituksena on puuttua kasvua rajoittaviin verosäännöksiin. Konsernien pitäisi noudattaa vain yhtä verosäännöstöä ja asioida vain yhden veroviranomaisen kanssa koko EU:ssa (keskitetty asiointipiste) Konsernien liikevaihto konsolidoitaisiin ja niiden tappiot vähennettäisiin voitoista ilman rajojen muodostamia esteitä. Yritysten ei myöskään tarvitsisi enää noudattaa konsernin sisäisiin liiketoimiin liittyvää siirtohinnoittelua koskevia sääntöjä (ts. sääntöjä hintojen liiketoimikohtaisesta mukauttamisesta lähiyhtiöiden välillä). Kansallisten verosäännösten välisistä eroista tai ristiriitaisuuksista johtuva kaksinkertainen verotus tai verottamatta jättäminen poistettaisiin konsernien sisäisistä suhteista. Kansallisella tasolla toteutettava koordinoimaton toimi aiheuttaisi sen, että nykytilanne säilyisi ennallaan, sillä yritysten olisi edelleen noudatettava kaikkien niiden valtioiden verojärjestelmiä, joissa ne toimivat. Komission ehdottamalla aloitteilla ei pyritä yhtiöverokantojen yhdenmukaistamiseen.

Ehdotus nro 20: Komissio aikoo julkaista vuonna 2011 uuden alv-strategian, joka perustuu vuodeksi 2010 suunniteltua alv-järjestelmän perusteellista uudelleentarkastelua koskevaan vihreään kirjaan.

Nykyiseen alv-järjestelmään liittyy monia rajoituksia, jotka muun muassa aiheuttavat kohtuutonta hallinnollista raskautta yrityksille. Monimutkainen verokanta- ja vapautusjärjestelmä, jäsenvaltioille myönnetty poikkeukset ja vaihtoehdot sekä rajat ylittäviin liiketoimiin sovellettavat erityissäännöt haittaavat sisämarkkinoiden sujuvaa toimintaa ja heikentävät eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä, sillä ne aiheuttavat merkittäviä sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia erityisesti monessa eri jäsenvaltiossa toimiville yrityksille. Vaikka tekninen ja taloudellinen ympäristö on kehittynyt huomattavasti alv:n käyttöönoton jälkeen, alv-järjestelmä ja erityisesti yritysten raportointivelvoitteet ja alv:n kantomenettelyt ovat pysyneet lähes muuttumattomina. Nykyinen järjestelmä ei myöskään edistä petosten torjuntaa, sillä lähes 12 prosenttia alv:stä jää kantamatta veropetosten, veronkierron, liian vähäisten maksujen tai konkurssien vuoksi. Tulevassa alv-strategiassa korostetaan säädösehdotuksissa esitettäviä painopistealoja, joiden avulla sisämarkkinoille voidaan luoda nykyistä vankempi ja tehokkaampi alv-järjestelmä.

Ehdotus nro 21: Komissio aikoo esittää vuonna 2011 yhtiörekistereiden yhteenliittämistä koskevan säädösehdotuksen.

Kansallisten yhtiörekisteriden yhteenliittämisen mahdollistavan verkoston puuttuminen vaikeuttaa muissa jäsenvaltioissa toimivia yhtiöitä koskevien tietojen saantia. Tämä puolestaan aiheuttaa mittavaa hallinnollista raskautta ja merkittäviä kustannuksia rajojen yli toimiville yhtiöille sekä estää muiden yhtiöiden, kuluttajien ja viranomaisten tiedonsaannin.

Ehdotus nro 22: Komissio aikoo esittää vuoteen 2012 mennessä päätösehdotuksen, jonka tarkoituksena on varmistaa sähköisen tunnistamisen ja varmentamisen vastavuoroinen tunnustaminen koko EU:ssa online-varmennepalvelujen perusteella. Kyseiset varmennepalvelut on tarkoitus ottaa käyttöön kaikissa jäsenvaltioissa. Lisäksi komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 sähköisiä allekirjoituksia koskevan direktiivin

<i>tarkistusta, jotta saataisiin oikeudellinen kehys sähköisten varmennejärjestelmien rajat ylittävälle tunnustamiselle ja yhteentoimivuudelle.</i>

Kuten digitaalistrategiaa koskevassa komission tiedonannossa korostetaan, sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää, että palveludirektiivin tai sähköistä hankintaa koskevan toimintasuunnitelman kaltaisissa välineissä on vaatimuksia siitä, että yritykset voivat olla sähköisesti yhteydessä viranomaisiin, myös rajojen yli. Kansallisten sähköistä tunnistamista ja varmentamista koskevien järjestelyjen yhteentoimivuus ja vastavuoroinen tunnustaminen ovat olennaisia edellytyksiä sille, että sähköisiä viranomaispalveluja voidaan käyttää ongelmitta myös kansallisten rajojen ulkopuolella.

1.6. Kansainvälinen kilpailukyky

Eurooppalaiset yritykset saavat tavaroihin ja palveluihin myydyiksi eri puolilla maailmaa markkinoiden avautumisen ja kaupan globaalin yhdentymisen tarjoamien mahdollisuuksien ansiosta. Sisämarkkinat tarjoavat eräänlaisen perustan, josta käsin eurooppalaiset yritykset voivat valmistautua paremmin kansainväliseen kilpailuun ja siirtymiseen uusille markkinoille. Tämän vuoksi on sitäkin tärkeämpää varmistaa, että EU:n sisäinen politiikka ja ulkosuhdepolitiikka ovat johdonmukaisia ja täydentävät toisiaan.

EU on maailman suurin tavaroiden ja palvelujen viejä ja kuuluu tärkeimpiin suorien ulkomaisten sijoitusten kohteisiin. On kuitenkin hyvä pitää mielessä reaali-teetit. Euroopan pitäisi puolustaa etujaan ja arvojaan vakuuttavammin sekä vastavuoroisuuden ja keskinäisen hyödyn nimissä. Vapaakauppasopimukset voivat tarjota eurooppalaisille yrityksille takeet pääsystä laajemmille markkinoille ja syventää sääntely-yhteistyötä tärkeimpien kauppakumppaneidemme kanssa. Kauppakumppanuuksien on lisäksi perustuttava keskinäiseen hyötyyn, ja on pidettävä mielessä, että sekä EU:lla että sen kumppaneilla on paitsi oikeuksia, myös velvollisuuksia. Komissio puolustaa tarkkaavaisesti eurooppalaisten etuja ja työpaikkoja sekä käyttää kaikkia asianmukaisia keinoja torjuakseen vilpillisiä liiketoimintatapoja.

Eurooppalaiset yritykset saavat kiistatonta hyötyä kansainvälisten sääntöjen lähentämisestä, sillä se vähentää kustannuksia, joita yrityksille aiheutuu mukautumisesta Euroopassa sovellettavista säännöistä tai standardeista poikkeaviin sääntöihin ja standardeihin. On lisäksi erittäin tärkeää huolehtia siitä, että eurooppalaisilla yrityksillä on yhtäläiset edellytykset päästä Euroopan ulkopuolisille markkinoille ja erityisesti julkisten hankintojen markkinoille.

Sisämarkkinoiden on pystyttävä houkuttelemaan myös jatkossa Euroopan unionin jäsenehdokasmaita ja mahdollisia jäsenehdokasmaita ja pysyttävä myös naapurimaiden mielenkiinnon kohteena. Komissio harkitsee, olisiko sisämarkkinasääntöjen soveltamisalaa laajennettava edelleen, käyttäen arviointiperusteina kyseisten maiden sääntelyn lähentymisestä ja niiden valmiuksia panna sisämarkkinasäännöt tehokkaasti täytäntöön.

<i>Ehdotus nro 23: Komissio jatkaa sääntely-yhteistyön kehittämistä tärkeimpien kauppakumppaneidensa kanssa sekä kahdenvälisellä (sääntelyviranomaisten vuoropuhelun) että monenvälisellä (esimerkiksi G20-maiden kokouksissa) tasolla. Tarkoituksena on yhtäältä sääntelyn lähentäminen (muun muassa parantamalla mahdollisuuksien mukaan kolmansien maiden järjestelmien vastaavuutta) ja toisaalta kansainvälisten</i>
--

standardien laajemman käyttöönoton edistäminen. Komissio käy tältä pohjalta neuvotteluja (sekä monen- että kahdenvälisistä) kansainvälisistä kauppasopimuksista. Painopisteenä on markkinoillepääsy ja erityisesti palveluja, immateriaalioikeuksia ja tukia koskevan sääntelyn lähentäminen.

Sääntelyä ei ole onnistuttu lähentämään kansainvälisellä tasolla, mikä jarruttaa merkittävästi kansainvälistä kauppaa. Ongelmien ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön torjumiseksi Euroopan komissio tekee aktiivista sääntely-yhteistyötä sekä monen- että kahdenvälisellä tasolla. G20-prosessi on tässä yhteydessä ratkaisevan tärkeässä asemassa. EU aikoo olla myös jatkossa johtavassa roolissa tässä prosessissa edistääkseen globaaleja finanssimarkkinauudistuksia, parantaakseen sääntelyn laatua ja edistääkseen kansainvälisten standardien käyttöönottoa. EU käy samaan aikaan sääntelyä koskevaa vuoropuhelua useiden strategisten kumppanien, muun muassa Yhdysvaltojen, Japanin, Kiinan, Venäjän, Intian ja Brasilian kanssa. Vuoropuhelun syventäminen ja laajentaminen edellyttää kuitenkin lisätoimia. Talous- ja finanssikriisi on tuonut tullessaan piileviä protektionistisia pyrkimyksiä. Neuvottelujen tarkoituksena on edistää sääntelyn lähentämistä myös arkaluonteisten aiheiden (kuten immateriaalioikeuksien suojan tai tukien) osalta sekä tarjota uusia markkinamahdollisuuksia EU:n yrityksille.

Ehdotus nro 24: Komissio aikoo esittää vuonna 2011 lainsäädäntöehdotuksen yhteisön välineeksi, joka perustuu Euroopan unionin kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoon, jotta voidaan varmistaa paremmin se, että teollisuusmaissa ja suurissa nousevan talouden maissa sovelletaan yhdenmukaisempia ehtoja pääsyyn julkisten hankintojen markkinoille.

On ristiriitaista, että EU:n julkisten hankintojen markkinat ovat suhteellisen avoimet, mutta EU:n kauppakumppaneilla ei ole mahdollisuutta päästä sen julkisten hankintojen markkinoille. EU:n kansainvälisiä markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia (julkisia hankintoja koskeva sopimus eli GPA-sopimus ja vapaakauppasopimukset) ei noudateta yhdenmukaisesti eri puolilla unionia. Tämä luo epätasapuoliset toimintaedellytykset EU:n yrityksille sekä EU:ssa että sen ulkopuolella ja vääristää eurooppalaisten ja EU:n ulkopuolisten yritysten välistä kilpailua. Kansainvälisellä tasolla EU:lla on vaikeuksia helpottaa yritysten pääsyä markkinoille, sillä sen vaikutusvalta GPA-sopimusvaltioiden kanssa käytävissä kauppaneuvotteluissa ja/tai kahdenvälisissä vapaakauppasopimusneuvotteluissa on rajallinen.

2. EUROOPAN KANSALAISET SISÄMARKKINOIDEN KESKIÖÖN LUOTTAMUKSEN PALAUTTAMISEKSI

”Markkinanäkökohtien ja sosiaalisten näkökohtien yhteensovittaminen”: Mario Monti ehdottaa konkreettista vaihtoehtoa sisämarkkinoiden ja koko Euroopan talouden elvyttämiseksi. Vaikka sisämarkkinat ovat pysyneet vakaina kriisitilanteessa, ne aiheuttavat edelleen huolta. **Euroopan kansalaiset on palautettava näiden laajojen markkinoiden keskiöön**, ja Euroopan on asetettava jälleen tavoitteeksi muuttuminen erittäin kilpailukykyiseksi sosiaalisesti markkinataloudeksi.

Toimiva sosiaaliturvajärjestelmä, tehokas koulutusjärjestelmä ja ammattikoulutus, laadukkaat työpaikat sekä kunnianhimoinen työterveys- ja -turvallisuuspolitiikka parantavat

markkinoiden suorituskykyä ja tukevat vaurautta ja kasvua. Kyseiset tekijät lisäävät maan houkuttelevuutta, luovat sosiaalisen verkoston ja ovat muiden rakenteellisten tekijöiden (kuten infrastruktuurien laadun ja kattavuuden) tavoin ratkaisevia tekijöitä globaalin kilpailukyvyyn varmistamisessa.

Sitä vastoin köyhyys, työttömyys, syrjäytyminen ja tulevaisuuden pelko rasittavat yhteiskunnan taloutta. Eurooppalaiset yritykset tiedostavat tämän: ne kehittävät toimintaympäristöään eri puolilla Eurooppaa ja maailmaa panostamalla säätiöihin, kansalaisyhteiskuntaan sekä vaaleilla valittuihin edustajiinsa, toimittajiinsa tai asiakkaisiinsa kumppanuuksissa, joiden tarkoituksena on turvata kestävä ja yhteisvastuullinen kehitys.

Sisämarkkinat edistävät osaltaan myös kansalaisten identiteetin rakentumista koulujen kieltenopetuksen, matkojen, ulkomaille suuntautuvien opintomatkojen, euron käytön, tuotevalikoiman monipuolisuuden jne. kautta. Nämä jokapäiväisen elämän osa-alueet saavat meidät kaikki – kuluttajat, työntekijät, opiskelijat, säästäjät, yrittäjät, julkisten palvelujen käyttäjät, potilaat, eläkeläiset jne. – tuntemaan itsemme eurooppalaisiksi. Nämä osa-alueet kutistuvat kuitenkin sitä mukaa, kun vanhenemme: mahdollisuudet, joita eurooppalaisuus tarjoaa työelämässä, kulutustottumuksissa tai terveydenhuoltoon ja eläkkeisiin liittyvissä kysymyksissä, eivät ole enää yhtä helposti hyödynnettävissä.

Vaikka sosiaalisen suojelun järjestelmät kuuluvat jäsenvaltioiden vastuualueeseen, ne pitävät sisällään monia aloja, joilla sosiaalisen markkinatalouden inhimillisellä ulottuvuudella on **edistettävä luottamuksen rakentumista ja taattava suorituskyky sisämarkkinoilla**. Tässä yhteydessä on aiheellista korostaa työmarkkinaosapuolten roolia sekä jäsenvaltioiden että unionin tasolla. Unioni tunnustaa niiden tärkeän aseman äänitorvena, joka tuo esiin talouden eri alojen odotukset ja jonka aikaan saama vuoropuhelu mahdollistaa toisinaan yleiseurooppalaisten sopimusten tekemisen.

EU:n toimielimille annetaan monilla oikeudellisilla välineillä nimenomaisesti lupa panostaa tähän sosiaalipolitiikan alaan ja integroida sosiaaliset investoinnit talouden ja finanssimarkkinoiden elvyttämiseen.

Perusoikeuskirjassa vahvistetaan joukko taloudellisia ja sosiaalisia oikeuksia, joiden näkyvyyttä pyritään lisäämään. Unioni tunnustaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti oikeudet, vapaudet ja periaatteet, jotka esitetään Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jolla on sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla. Komissio sitoutuu varmistamaan, että perusoikeuskirja otetaan huomioon unionin politiikoissa.¹⁸ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen horisontaalinen sosiaalilauseke¹⁹ mahdollistaa kaikkien poliittisten toimenpiteiden merkityksellisyyden arvioinnin sosiaalisten vaikutusten perusteella. Se on otettava konkreettiseen käyttöön ja otettava huomioon kaikissa pohdintoissa.

Uuden kunnianhimoisen tavoitteen mukaan **eurooppalaisten yritysten on voitava hyödyntää tehokkaasti toimivia markkinoita luovuutensa ja dynaamisuutensa parantamisessa ja samalla on palautettava Euroopan kansalaisten luottamus sisämarkkinoihin**. Euroopan harjoittamaa politiikkaa on muutettava kestävämmäksi kriisien paremman ennakkoinnin ja vaimentamisen sekä unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen

¹⁸ ”Euroopan unionin strategia perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön”, KOM(2010) 573 lopullinen, 19.10.2010.

¹⁹ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artikla.

koheesion lujittamisen avulla. Yhteenkuuluvuuden ja erityisesti sen alueellisen ulottuvuuden lujittaminen on ennakkoodellytys sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle. Nämä periaatteet ovat lähtökohtana ehdotuksille, jotka komissio aikoo esittää lähiaikoina parantaakseen koheesiopolitiikan vaikutuksia, vahvistaakseen sen tulos- ja suorituskeskeisyyttä, tiukentaakseen sen täytäntöönpanoon liittyviä vaatimuksia ja keskittääkseen unionin voimavarat keskeisiin painopistealoihin. Komissio aikoo myös selvittää mahdollisuuksia parantaa sisämarkkinoiden infrastruktuureja muun muassa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien edistämisen avulla.

Sisämarkkinapaketti koskee kansalaisia kuluttajina. Kysymyksiä, jotka liittyvät muihin kuin taloudellisiin oikeuksiin, joita kansalaiset voivat käyttää jokapäiväisessä elämässään, tarkastellaan myös asiakirjassa ”**Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2010: unionin kansalaisoikeuksien esteiden poistaminen**”, jonka Euroopan komissio aikoo antaa samaan aikaan tämän tiedonannon kanssa.

2.1. Julkisten palvelujen ja keskeisten infrastruktuurien parantaminen

Vaikka eurooppalainen hanke tukeutuu markkinavoimiin, jotka huolehtivat siitä, että kansalaisten saatavilla on mahdollisimman kattava tavara- ja palveluvalikoima mahdollisimman edulliseen hintaan, ja edistävät innovointia, myös unionin sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus kuuluu sen keskeisiin huolenaiheisiin ja siinä tunnustetaan, että markkinavoimat eivät vastaa riittävässä määrin kaikkiin kollektiivisiin tarpeisiin.

Euroopan unioni tunnustaa tästä syystä muun muassa SEUT-sopimuksen 14 artiklassa ja perussopimukseen liitetystä pöytäkirjassa N:o 26 yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen sosiaaliset hyödyt ja taloudellisen arvon ja tarjoaa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti viranomaisille mahdollisuuden kyseisten palvelujen tarjoamiseen, toteuttamiseen ja organisointiin käyttäjien tarpeita vastaavalla tavalla. EU täydensi tästä syystä myös suurten verkkotoimialojen asteittaista vapauttamista, joka on Euroopan talouden paremman kilpailukyvyn tae, määrittämällä kaikki kansalaiset kattavat tiukat julkisen palvelun velvoitteet. Unioni pyrkii samasta syystä myös kehittämään tehokkaita Euroopan laajuisia infrastruktuureja tunnistamalla eri alojen pullonkaulat ja ottamalla käyttöön kannustimia infrastruktuurien kehittämiseksi. Komissio jatkaa julkisen palvelun velvoitteesta maksettavia korvauksia koskevan päätöksen ja asiaa koskevien puitteiden (näistä käytetään usein yhteisnimitystä ”Altmark-paketti”) arviointia ja sitoutuu tekemään niihin tarvittavat tarkistukset.

Monet julkisten palvelujen piiriin kuuluvat päivittäiset toiminnot katsotaan taloudelliseksi toiminnaksi, ja ne kuuluvat sen vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan. Komissiolla on SEUT-sopimuksen 106 artiklan mukaisesti erityisesti yksinomainen toimivalta varmistaa, että kyseiset korvaukset soveltuvat sisämarkkinoille siltä osin kuin ne ovat valtiontukea.

Julkisia palveluja koskevien EU:n sääntöjen soveltaminen herättää monia käytännön kysymyksiä toimivaltaisten viranomaisten ja tiettyjen alan toimijoiden (erityisesti sosiaalipalvelujen alan toimijoiden) keskuudessa. Unionin ja sen jäsenvaltioiden on sen vuoksi pyrittävä varmistamaan, että unionissa on sääntelykehys, jossa julkisten palvelujen tarjoajat voivat hoitaa tehtävänsä ja vastata tehokkaasti kaikkien kansallisten tarpeisiin. Unionin on myös saavutettava uusi kunnianhimoinen tavoite, joka liittyy sisämarkkinoiden sujuvan toiminnan ja eurooppalaisille suunnattujen uusien palvelujen kehittämisen kannalta keskeisten infrastruktuurien yksilöintiin ja niiden nopean toteutuksen edistämiseen. Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin kuuluu muun muassa se, että kaikilla kansalaisilla olisi oltava mahdollisuus käyttää Internet-laajakaistaliittymää viimeistään vuonna 2013. Strategian

tarkoituksena on varmistaa, että kaikkien eurooppalaisten saatavilla on vuoteen 2020 mennessä paljon nopeammat (vähintään 30 Mbit/s) internetyhteydet ja että vähintään 50 prosentilla kotitalouksista on internetyhteys, jossa tiedonsiirtonopeus on yli 100 Mbit/s.

Ehdotus nro 25: Komissio sitoutuu antamaan vuoteen 2011 mennessä tiedonannon ja sitä täydentävän toimenpidepaketin yleistä taloudellista etua koskevista palveluista.

Unionin ja sen jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että eurooppalaisten tarpeisiin vastaavien julkisten palvelujen, myös sosiaalipalvelujen, tarjoamista helpotetaan kullakin tarkoituksenmukaisella tasolla, että niiden rahoittamista koskevat säännöt ovat täsmälliset ja että niiden laatu ja yleinen saatavuus ovat parhaat mahdolliset. Komission tällä alalla tekemät aloitteet voidaan jakaa kolmeen ryhmään.

Ensimmäisessä ryhmässä on kyse helppokäyttöisen ja tehokkaan välineistön tarjoamisesta viranomaisille moniin eri aiheisiin (esimerkiksi rahoitukseen, julkisiin hankintoihin tai hallinnollisen yhteistyöhön) liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että viranomaiset voivat tarjota toimivaltansa puitteissa ja huomattavan itsenäisesti laadukkaita paikallisia julkisia palveluja, jotka täyttävät kansalaisten tarpeet. Välineistön avulla on myös voitava arvioida kyseisten palvelujen laatua ja tehdä alakohtaisia ja kansainvälisiä vertailuja.

Toiseen ryhmään kuuluvilla aloitteilla Euroopan kansalaisille pyritään antamaan valmiudet arvioida niiden palvelujen laadun kehittymistä, jotka tarjotaan muun muassa suurten verkkotoimialojen (liikenne-, posti- ja energiapalvelut) vapauttamiseen liittyvien uudistusten puitteissa.

Kolmannessa ryhmässä pyritään parantamaan sellaisten palvelujen yleistä saatavuutta, joiden eurooppalaiset katsovat olevan olennainen osa jokapäiväistä elämäänsä (esimerkiksi postipalvelut), sillä julkisten palvelujen laadukkuus on kytköksissä myös niiden saatavuuteen (myös hinnoittelun osalta). Laadukkaiden yleispalvelujen tarjoamista mahdollisesti haittaavista esteistä olisi laadittava perusteellinen arviointi, joka perustuu paikalla käytännön kokemuksiin. Jotta palvelut vastaisivat kaikkien eurooppalaisten tarpeisiin, yhteiskunnan ja sosiaalisten käytäntöjen nopean kehityksen myötä muuttuvista tarpeista on laadittava dynaaminen arviointi.

Komissio sitoutuu erityisesti

- päivittämään edelleen vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin (valtiontukia ja julkisia hankintoja koskevan) EU:n oikeuden soveltamisesta yleishyödyllisiin palveluihin;
- toteuttamaan toimenpiteitä, jotka mahdollistavat yleistä taloudellista etua koskevan palvelutarjonnan laadun paremman arvioinnin ja vertailun Euroopan tasolla erityisesti käytännön kokemuksen perusteella; sekä
- tutkimaan, onko yleispalveluvelvoitteet syytä ja mahdollista ulottaa uusille aloille Euroopan kansalaisten olennaisten tarpeiden kehittymisen vuoksi (mahdollisesti SEUT:n 14 artiklan perusteella).

Ehdotukset, jotka koskevat julkisiin hankintoihin – mukaan lukien hallinnollinen yhteistyö – sovellettavien sääntöjen ja palveluhankintoja koskevista käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin arviointia ja tarkistamista, perustuvat samaan logiikkaan, sillä myös niiden tehtävänä on täydentää välineistöä, joka viranomaisilla on käytettävissään tähän alaan liittyvissä kysymyksissä. On lisäksi syytä korostaa, että edellä mainittujen suurten verkkotoimialojen (energia, liikenne, sähköinen viestintä jne.) infrastruktuurien nykyaikaistamiseen tähtäävät aloitteet nivoutuvat yhteen myös unionin yleishyödyllisten infrastruktuurien nykyaikaistamista koskevan haasteen kanssa.

Ehdotus nro 26: Komissio aikoo tarkistaa vuonna 2011 Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämistä koskevia yhteisön suuntaviivoja ja esittää ehdotuksen liikenneinfrastruktuurien rahoittamista koskevaksi kokonaiskehykseksi.

Huolimatta mittavista investoinneista, Euroopan unionilla ei ole tällä hetkellä riittävän yhteensopivaa, yhteentoimivaa ja tehokasta rajat ylittävää liikenneinfrastruktuuriverkkoa. Liikenneinfrastruktuurit ovat kuitenkin keskeisessä asemassa sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta, ja niillä on edistettävä kestävä kasvua ja kehitystä. Sen lisäksi, että jäsenvaltiot eivät koordinoi liikenneinfrastruktuurihankkeiden suunnittelua, rahoittamista ja hallinnointia, se, että Euroopan tasolla ei ole yleistä rahoituskehystä, joka mahdollistaisi merkittävimpien puutteiden poistamisen sisämarkkinoilta, jarruttaa merkittävästi kehitystä. Kyseinen rahoituskehys aiotaan määritellä seuraavan monivuotisen rahoituskehysten perusteella. Monivuotinen rahoituskehys on tarkoitus esitellä vuoden 2011 puolivälissä.

Ehdotus nro 27: Komissio aikoo antaa tiedonannon energiainfrastruktuurien painopistealueista vuoteen 2020 tai 2030 ulottuvalla jaksolla. Tavoitteena on edistää täysin toimintakykyisten energian sisämarkkinoiden toteuttamista ratkaisemalla ongelman, joka liittyy infrastruktuuriyhteyksien puuttumiseen, ja helpottamalla uusiutuvien energialähteiden integrointia. Näiden tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät välineet esitellään vuonna 2011 uudessa EU:n energiavarmuus- ja -infrastruktuurivälineessä.

Euroopan energiamarkkinoiden luominen edellyttää nykyaikaisia infrastruktuureja. Unionin energiahuoltopolitiikan keskeisiä tavoitteita ovat kilpailuun perustuvat, kestävät ja luotettavat markkinat. Tämä puolestaan edellyttää kansallisten energiaverkkojen kanssa paremmin yhteensopivia energiainfrastruktuureja, jotka mahdollistavat uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamisen ja energialähteiden monipuolistamisen. Jotta näihin haasteisiin voidaan vastata, olemassa olevat energiainfrastruktuurit on nykyaikaistettava pikaisesti, niitä on kohennettava ja ne on yhtenäistettävä. Uusi eurooppalainen energiainfrastruktuuripolitiikka on välttämätön edellytys EU:n infrastruktuuriverkkojen suunnittelu- ja kehitystavan muuttamiselle. Merkittäviin ongelmiin esimerkiksi Pohjanmeren energiaverkoissa tai eteläisellä kaasulinjalla on löydettävä ratkaisut. Verkkojen toimintaa on järjeistettävä, jotta energian käyttöä ja kuljetusta voitaisiin tehostaa. Ensi vuosikymmenen aikana odotettavissa olevien valtaviin yli 200 miljardin euron investointien²⁰ tekeminen Euroopan tärkeisiin sähkön- ja kaasunjakeluverkkoihin edellyttää lupamenettelyjen

²⁰

Lähde: energian pääosasto.

tehostamista ja muuttamista avoimemmiksi sekä uusien rahoitusratkaisujen löytämistä. Lisäksi kansallisten jakeluverkkojen huoltoon, nykyaikaistamiseen ja laajentamiseen on tehtävä noin 400 miljardin euron investoinnit.

Ehdotus nro 28: Parlamentin ja neuvoston on määrä hyväksyä päätösehdotus Euroopan radiotaajuusspektriä koskevan toimintaohjelman perustamisesta Euroopan radiotaajuusspektrin hallinnoinnin ja käytön tehostamiseksi.

Euroopan radiotaajuusspektrin käyttöä on tehostettava, yhdenmukaistettava ja koordinoitava, jotta käytettävissä olisi riittävästi taajuuksia kansalaisten ja yritysten tarpeiden täyttämiseksi. Jos samat taajuusalueet asetetaan käyttöön samojen joustavien teknisten edellytysten mukaisesti koko EU:ssa, saadaan mittakaavasäästöjä, jotka mahdollistavat viestinnästä veloittettavien hintojen alentamisen kaikkien käyttäjien osalta.

2.2. Solidaarisemmat sisämarkkinat

Mario Montin mukaan pettymys sisämarkkinoita kohtaan voidaan selittää myös sillä, että asteittaiset vapauttamiset on monien mielestä toteutettu eri talouden toimijoiden hankkimien sosiaalisten oikeuksien kustannuksella. Lissabonin sopimus ja siinä vahvistettuihin päätavoitteisiin kuuluva ”erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous” pakottavat meidät tarkastelemaan sisämarkkinoita kokonaisvaltaisemmin. Taloudelliset vapaudet on sovittava yhteen työtaistelutoimia koskevan oikeuden kanssa. Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun elvyttäminen on tärkeää. Se voi lisätä sellaisten säädösten määrää, jotka annetaan yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa ja niiden etuja ajatellen, kuten Lissabonin sopimuksessa nimenomaisesti määrätään.

Sisämarkkinoiden tarjoamien vapauksien on palveltava sekä vahvimpien että heikoimpien etuja. Meidän jokaisen – myös vammaisten ja iäkkäämpien henkilöiden – on voitava hyötyä sisämarkkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista. Erityishuomiota on kiinnitettävä näkö- ja kuulovammaisten mahdollisuuksiin käyttää erityisesti kulttuurialan tuotteita ja palveluja esimerkiksi asianmukaisten teknologisten apuvälineiden (automaattinen tekstitys tai erityislähetykset julkisilla tv- ja radiokanavilla) avulla.

Ehdotus nro 29: Komissio pyrkii varmistamaan uudella Euroopan unionin strategialla perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön²¹, että perusoikeuskirjassa turvattuja oikeuksia, muun muassa työtaisteluoikeutta, kunnioitetaan. Komissio analysoi ennakkoon perusteellisesti kaikkien sisämarkkinoita koskevien lainsäädäntöehdotusten sosiaaliset vaikutukset.

²¹ ”Euroopan unionin strategia perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön”, KOM(2010) 573, 19.10.2010.

Ehdotus nro 30: Komissio aikoo antaa vuonna 2011 säädösehdotuksen, jolla pyritään parantamaan työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin täytäntöönpanoa. Ehdotukseen joko sisällytetään täsmennys, joka koskee sosiaalisten perusoikeuksien käyttöä sisämarkkinoiden taloudellisten vapauksien yhteydessä, tai sitä täydennetään vastaavasti.

Palvelujen tarjoamisen vapauden käyttö edellyttää, että henkilöstöä on voitava lähettää toiseen jäsenvaltioon. Työntekijöiden lähettäminen onkin palvelujen sisämarkkinoiden tärkeä osatekijä. Jotta kyseisten työntekijöiden oikeuksilla olisi riittävä suojat Euroopan tasolla, työntekijöiden lähettämistä koskevassa direktiivissä on vastaanottavaa valtiota koskevia suojasäännöksiä, joita on sovellettava myös lähetettäviin työntekijöihin. Monimutkaiset kansalliset hallintomenettelyt ja kaksinkertaisesta verotuksesta aiheutuvat ongelmat hankaloittavat lisäksi edelleen työntekijöiden lähettämistä ja heikentävät sitä kautta palvelujen tarjoamisen vapauden käyttömahdollisuutta. Kyseisen direktiivin täytäntöönpanoa, soveltamista ja noudattamista koskevia ehtoja on aiheellista parantaa. Myös direktiivin tulkintaa on täsmennettävä.

Ehdotus nro 31: Komissio aikoo tarkastella vuonna 2011 uudelleen direktiiviä, joka koskee ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten (eläkerahastojen) toimintaa ja valvontaa ja laatia muita ehdotuksia heinäkuussa 2010 eläkkeistä annetun vihreän kirjan perusteella. Tavoitteena on muun muassa poistaa esteet, jotka haittaavat liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden eläkekysymysten järjestämistä.

Työntekijöiden olisi voitava käyttää myös eläkeoikeuksiaan saadakseen eläkettä. Eläkekysymyksiä on tarkasteltava väestön ikääntymisen vuoksi ja ottaen huomioon talous- ja finanssikriisin vaikutukset julkiseen talouteen ja rahoitusvakauteen. Heinäkuussa 2010 annetulla vihreällä kirjalla viritettiin keskustelu haasteista, joihin on löydettävä ratkaisut, jotta eurooppalaiset voisivat hyödyntää asianmukaisia ja pitkällä aikavälillä turvattuja eläkeoikeuksia.

Ehdotus nro 32: Komissio kuulee työmarkkinaosapuolia laatiakseen teollisuuden rakennemuutosten ennakoinnista koskevan eurooppalaisen kehyksen.

Niiden toimenpiteiden lisäksi, joita yritykset ovat toteuttaneet vastauksena talous- ja finanssikriisin aiheuttamiin ongelmiin, yritykset ovat laatineet ennakoivia strategioita, joissa rakennemuutoksia valmistellaan ennakoivasti ja neuvottelujen perusteella ja joiden avulla ne ovat voineet ehkäistä työtaistelua. Tämä on taloudellisen menestyksen edellytys ja sosiaalinen välttämättömyys, sillä se mahdollistaa resurssien kohdentamisen uudelleen kasvaville aloille ja tarjoaa työntekijöille uusia mahdollisuuksia, kun heidän työpaikkansa ovat uhattuina. Rakennemuutoksia koskevan eurooppalaisen kehyksen avulla voitaisiin luoda toimintaympäristö, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.

2.3. Mahdollisuus työntekoon ja elinikäiseen oppimiseen

Työllisyys kuuluu – täysin oikeutetusti – eurooppalaisten suurimpiin huolenaiheisiin. Sisämarkkinat tarjoavat erinomaisen mutta edelleenkin liian harvoin käytetyn tilaisuuden

koulutuksen tai ammattipätevyyden hyödyntämiseen ja avointen työpaikkojen hakemiseen muissa jäsenvaltioissa. On kehitettävä konkreettisia välineitä, joilla kannustetaan ja helpotetaan ammattipätevyyden liikkuvuutta sisämarkkinoilla.

Kouluttautuminen Euroopassa on yksi houkuttelevimmista vapauksista ja mahdollisuuksista, joita sisämarkkinat tarjoavat. Mahdollisuudessa opiskeluun ja kouluttautumiseen toisessa jäsenvaltiossa ei kuitenkaan ole kyse pelkästään itsensä kehittämisestä, vaan se tarjoaa myös tilaisuuden hankkia uutta osaamista koko eliniän ajan, mikä edistää tietoon perustuvan talouden rakentamista tulevaisuutta varten.

Ehdotus nro 33: Komissio aikoo tehdä vuonna 2012 lainsäädäntöaloitteen ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevan järjestelmän uudistamisesta käyttämällä lähtökohtana tähänastisten tulosten arviointia, joka aiotaan laatia vuonna 2011. Tarkoituksena on helpottaa työntekijöiden liikkuvuutta ja mukauttaa koulutus työmarkkinoiden tämänhetkisiin tarpeisiin. Samalla on tarkoitus arvioida ammattikortin tarjoamia mahdollisuuksia.

Oikeus ammatin harjoittamiseen toisessa jäsenvaltiossa kuuluu perussopimuksessa taattuihin perusvapauksiin. Sillä on ensiarvoisen tärkeä merkitys kansalaisille ja työntekijöiden vapaalle liikkuvuudelle, sijoittautumisvapaudelle ja palvelujen tarjoamisen vapaudelle. Toisessa jäsenvaltiossa hankitun ammattipätevyyden tunnustamista koskevat vaatimukset voivat haitata näiden vapauksien käyttöä. Unionissa on 4 600 säänneltyä ammattia. Monet ammatinharjoittajat joutuvat vielä nykyäänkin käymään läpi pitkiä ja monimutkaisia menettelyjä ennen kuin heidän ammattipätevyytensä tunnustetaan. SOLVIT-ongelmanratkaisuverkossa käsitellyistä tapauksista 20 prosenttia koskee tutkintotodistusten tunnustamiseen liittyviä kysymyksiä. Vuonna 2005 annettu direktiivi yksinkertaisti tilannetta helpottamalla erityisesti ammatinharjoittajien tilapäistä liikkuvuutta. Nykyinen järjestelmä on otettava arvioinnin kohteeksi, jotta voidaan selvittää, onko kyseisen direktiivin tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetty täysimääräisesti. Direktiivissä ehdotetaan esimerkiksi ammattikortin käyttöä muttei määritetä konkreettisia toimia sen toteuttamiseksi. Ammattikortti voisi tarjota lisäarvoa tietyille ammattialoille ja kansalaisille yleensä. Ammattitaitoisen työvoiman tarve kasvaa lisäksi koko ajan, ja sen täyttäminen vaikeutuu entisestään, kun työikäisen väestön määrä supistuu. Järjestelmässä on otettava huomioon myös jäsenvaltioiden opetus- ja koulutusjärjestelmissä tapahtuneet huomattavat muutokset, joilla pyritään helpottamaan työmarkkinoille pääsyä tai niille paluuta. Tämän vuoksi komissio on aloittanut vuonna 2005 annetun direktiivin arvioinnin, jonka perusteella se aikoo laatia vihreän kirjan vuonna 2011 ja tarkistaa direktiiviä vuonna 2012.

Ehdotus nro 34: Komissio aikoo kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa nk. Nuoret liikkeellä -kortin, joka helpottaa nuorten liikkuvuutta ja opiskelua toisessa jäsenvaltiossa. Komissio täydentää Nuoret liikkeellä -verkkosivustoaan lisäämällä sinne tietoja etäopetuksesta sekä opiskelu- ja kouluttautumismahdollisuuksista Euroopassa.

Liikkuvuudesta pitäisi tulla luonteva osa jokaisen eurooppalaisen nuoren koulutusta. Liikkuvuuden ansiosta nuoret voivat hankkia uusia taitoja, muun muassa kielitaitoa, jotka auttavat heitä löytämään hyvän työpaikan. Komissio on ehdottanut Eurooppa 2020 -strategiaa täydentävässä Nuoret liikkeellä -tiedonannossaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on auttaa

nuoria hankkimaan tietoja, kompetensseja ja kokemuksia, joita he tarvitsevat löytääkseen ensimmäisen työpaikkansa. Komissio arvioi parhaillaan mahdollisuutta ottaa käyttöön liikkuvuutta tukevat eurooppalaiset opintolainat, jotta entistä useammat nuoret eurooppalaiset ja erityisesti muita heikommassa asemassa olevat nuoret saavat tilaisuuden opinto- tai koulutusjaksojen taikka yrityksissä suoritettavien harjoittelujaksojen viettämiseen toisessa maassa.

Ehdotus nro 35: Komissio varmistaa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen täytäntöönpanon yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Komissio aikoo myös esittää ehdotuksen neuvoston suositukseksi koulun ulkopuolella tapahtuvan koulutuksen (epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen, ”non formal and informal learning”) edistämiseksi ja validoimiseksi. Komissio ehdottaa myös, että otettaisiin käyttöön nk. eurooppalainen osaamispassi, joka sisältäisi yksityiskohtaisia tietoja koko eliniän aikana hankituista tiedoista ja taidoista. Osaamispassi muodostaisi eräänlaisen linkin eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen ja Euroopan ammattinimikkeistön välille.

Huolimatta Erasmus-ohjelman kaltaisten ohjelmien menestyksestä korkeakoulututkintojen ja opintojaksojen tunnustaminen toisessa jäsenvaltiossa aiheuttaa edelleen ongelmia.²² Liikkuvuuden edistäminen edellyttää taitojen ja tietojen siirrettävyyden varmistamista.

2.4. Uudet tavat edistää sosiaalista markkinataloutta

Tässä sosiaalista markkinataloutta käsittelevässä luvussa esitellään kolme ehdotusta, joilla edistetään ”erittäin kilpailukykyiseen sosiaaliseen markkinatalouteen” perustuvia sisämarkkinoita. Sosiaalista yrittäjyyttä koskevalla hankkeella pyritään hyödyntämään jäsenvaltioissa olevia lahjakkuuksia ja rahoitusresursseja luomalla yhteydet hallinnoinnin ja rahoitusalan ammattilaisten ja sellaisten yrittäjien välille, joilla on meneillään sosiaaliselta kannalta innovatiivisia hankkeita, jotka edistävät kasvua. Toisessa oikeudellisia muotoja koskevassa osiossa ehdotetaan hankkeita, joiden tarkoituksena on parantaa oikeudellista ympäristöä, jossa osa sosiaaliseen talouteen liittyvästä toiminnasta toteutetaan. Yritysten hyvää hallintotapaa ja sosiaalista vastuuta koskevassa osiossa ehdotetaan hanketta, jossa on kyse yrityksen aseman uudelleenmäärittelystä nykyisessä taloudellisessa tilanteessa.

Ehdotus nro 36: Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 sosiaalista yrittäjyyttä koskevaa hanketta, jonka tarkoituksena on tukea ja täydentää sosiaaliselta kannalta innovatiivisten yritysten kehittämiä hankkeita sisämarkkinoilla. Apuvälineinä tässä yhteydessä käytetään muun muassa sosiaalista luokitusta, eettisiä ja ympäristömerkkejä, julkisia hankintoja koskevia sopimuksia, uuden sijoitusrahastomallin käyttöönottoa ja pankkitileille kertyneiden säästöjen käyttöönottoa.

Yksittäiset yrittäjät ja myös suuret yritykset ovat käynnistäneet viime vuosina sosiaaliselta kannalta erittäin innovatiivisia hankkeita. Meneillään olevan vuosituhannen ensimmäinen vuosikymmen on osoittanut, että Euroopassa ja maailmassa on valtava määrä sosiaaliseen

²²

Komissio on antanut Nuoret liikkeellä -ohjelman puitteissa ehdotuksen neuvoston suositukseksi (KOM(2010) 478, 15.9.2010), jolla pyritään poistamaan kyseiset esteet.

talouteen liittyvää innovaatiopotentiaalia. Vaikka kyseisissä yksittäisen henkilön tai henkilöryhmän aloitteesta syntyneissä hankkeissa ei välttämättä ole luovuttu voitontavoittelusta, niissä on löydetty luovia ratkaisuja huomattaviin sosiaalis-taloudellisiin ongelmiin, jotka johtuvat usein syrjäytymisestä (elintarvikkeiden saatavuus ja asunnon hankinta, terveydenhoitopalvelujen käyttömahdollisuudet, työmarkkinoille pääsy, pankkipalvelujen käyttömahdollisuudet, palvelut, jotka parantavat vammaisten integroitumista jne.) ja väestön ikääntymisestä. Näiden uusien toimintamallien kautta luoduilla innovaatioilla edistetään talouskasvua, ja niillä on myönteisiä vaikutuksia kaikkiin sidosryhmiin (yrittäjiin, palkansaajiin, kuluttajiin, sijoittajiin ja muihin rahoituskumppaneihin jne.). Muita keskeisiä toimia ovat julkisia ja yksityisiä hankintoja (yksityisen sektorin hankintapolitiikka ja yritysten sosiaalinen vastuu) koskevien sopimusten organisointi, paremmat rahoituksensaantimahdollisuudet (pankkirahoitus tai rahoitusmarkkinoilta muun muassa pankkitileillä olevien säästöjen käytön kautta hankittu rahoitus), uuden sijoitusrahastomallin käyttöönotto sosiaaliselta, taloudelliselta ja teknologiselta kannalta erittäin innovatiivisiin hankkeisiin tehtävien sijoitusten rahaksi muutettavuuden parantamiseksi finanssialalla ja rahoitustuotteiden kuluttajien keskuudessa sekä tilapäisten viestintävälineiden käyttöönotto.

Ehdotus nro 37: Sosiaalinen talous jäsentyy monien erilaisten oikeudellisten muotojen (säätiöt, osuuskunnat, keskinäiset yhtiöt jne.) kautta. Tähän on monia syitä, joista tärkeimpiä ovat sosiaalisen talouden rahoituksen luonne ja sosiaaliselta, taloudelliselta ja toisinaan myös teknologiselta kannalta innovatiivisia hankkeita tukevien ja täydentävien osakkaiden ja sidosryhmien tekemät valinnat. Komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa kyseisten oikeudellisten rakenteiden laatua, jotta niiden toiminta olisi optimaalista ja niiden kehittyminen sisämarkkinoilla helpottuisi.

Ehdotettavat aloitteet ovat seuraavat:

- Komissio esittelee vuoden 2011 loppuun mennessä eurooppalaisten säätiöiden perussääntöä koskevan asetuksen.

Säätiöiden toiminnassa on tapahtunut huomattavaa kehitystä viime vuosien aikana. Niiden toiminnalle on asetettu kunnianhimoisia tavoitteita aloilla, joilla luovuudesta ja eurooppalaisista innovaatioista on tullut välttämättömiä edellytyksiä sisämarkkinoiden kilpailukyvyyn turvaamiselle globaaleilla markkinoilla. Tämä koskee erityisesti tutkimusalaan. Hallinnolliset kulut, rekisteröityminen toisessa maassa, sellaisten jäsenvaltion säätiöiden todistustaakka, jotka haluavat sijoittautua johonkin toiseen unionin jäsenvaltioon, ja vaikeudet, jotka liittyvät rahoitusresurssien rajat ylittävään yhteiskäyttöön unionissa, ovat esiteitä, jotka haittaavat säätiöiden kehittymistä Euroopassa ja joihin eurooppalaisen säätiön perussääntöä koskeva asetus tarjoaisi ratkaisun.

- Komissio ehdottaa julkista kuulemistä (vihreää kirjaa), jonka aiheena on eurooppaosuuskunnan perussääntöä koskevan asetuksen täytäntöönpano, ja toteuttaa toimenpiteitä, jotka perustuvat vuonna 2012 annettavaan arviointikertomukseen.

Osuuskuntien osuus talouden rakenteesta ja dynamiikasta on erittäin suuri. Ne tarjoavat jäsenilleen ainutlaatuisia solidaarisuusmekanismeja ja vankkoja omistusrakenteita. Nämä

puolestaan edistävät voimakasta ryhmäkulttuuria, henkilöstöosakkuutta ja pitkäaikaisia investointeja.

- *Komissio käynnistää vuonna 2011 tutkimuksen, jossa tarkastellaan keskinäisten yhtiöiden tilannetta kaikissa jäsenvaltioissa ja erityisesti niiden rajat ylittävää toimintaa.*

Useimmissa Euroopan maissa on keskinäisiä yhtiöitä, vaikka niiden merkitys vaihtelee eri maissa. Esimerkiksi sairauskassoihin kuuluu yli 120 miljoona eurooppalaista. Keskinäisten yhtiöiden osuus vakuutusalan ja rahoitusvälitysalan työpaikoista on merkittävä.

Ehdotus nro 38: Komissio aikoo järjestää julkisen kuulemisen (vihreän kirjan pohjalta), jonka aiheena on yritysten hyvä hallintotapa. Komissio aikoo käynnistää julkisen kuulemisen myös vaihtoehtoisista tavoista parantaa niiden tietojen läpinäkyvyyttä, joita yritykset antavat sosiaalisista näkökohdista, ympäristönäkökohdista ja ihmisoikeuksien kunnioittamisesta. Kuulemisten perusteella saatetaan tehdä lainsäädäntöaloitteita.

On ensiarvoisen tärkeää, että eurooppalaiset yritykset osoittavat suurempaa vastuullisuutta sekä suhteessa työntekijöihinsä ja osakkaisiinsa, että suhteessa yhteiskuntaan yleisemmin. Niiden hallintotapaa voitaisiin parantaa erityisesti yritysten johdon kokoonpanon ja monipuolisuuden (mukaan lukien naisten edustus), osakkaiden pitkäaikaisten sitoumusten tai henkilöstöosakkuuden osalta. Yritysten hyvän hallintotavan ja sosiaalisen – tai jopa yhteiskunnallisen – vastuun lujittamista koskevissa pohdintoissa on keskityttävä avoimuuden lisäämiseen erityisesti ihmisoikeuksien ja kestävä kehityksen aloilla sekä tapoihin, joilla voidaan parantaa yritysten toimintaa siten, että henkilöstöedustaminen on kattavampaa, suhteet osakkaisiin paremmat ja yritysten arvostus finanssimarkkinoilla on asianmukaisempaa.

2.5. Kuluttajia palvelevat sisämarkkinat

Sisämarkkinoiden on tarjottava lisäarvoa eurooppalaisille kuluttajille asettamalla heidän saatavilleen monipuolisen ja korkealaatuisen tavara- ja palveluvalikoiman. Pankkipalvelujen saatavuuteen on tässä yhteydessä kiinnitettävä erityishuomiota, sillä niillä on suuri vaikutus kuluttajien mahdollisuuteen liikkua tai työskennellä sisämarkkinoilla. Valvontaviranomaisten on lisäksi varmistettava, että eurooppalaisilla kuluttajilla on korkeatasoinen suojia heille tarjottavien tuotteiden tai palvelujen laatuun liittyvien riskien varalta.

Kuluttajilla ei useinkaan ole käytettävissään tietoja, joiden perusteella he voisivat valita sopivanhintaisten tuotteiden tai tehdä tietoon pohjautuvia ostopäätöksiä, koska tietojen esitystapa voi vaikeuttaa tai hämärtää tuotteiden vertailua. Tämä koskee erityisesti rajat ylittäviä tarjouksia ja toimituskustannuksia. Tehdessään ostoksia kuluttajalla ei nykyään ole käytettävissään kaikkia tietoja, joiden perusteella hän voisi tehdä tietoisempia valintoja. Komissio arvioi hintavertailusivustojen nykyisiä käytäntöjä ja laatii hintavertailusivustoja koskevat suuntaviivat parhaiden käytäntöjen ja jäsenvaltioiden kokemusten perusteella.

Ehdotus nro 39: Komissio aikoo laatia vuonna 2011 Euroopan markkinavalvonnan kehittämistä koskevan monivuotisen toimintasuunnitelman. Lisäksi komissio laatii vuonna 2011 yhteistyössä jäsenvaltioiden tullilaitosten ja markkinavalvontaviranomaisten kanssa

tuoteturvallisuuteen liittyviä tullitarkastuksia koskevat suuntaviivat. Komissio aikoo esittää myös ehdotuksesta yleistä tuoteturvallisuutta koskevan direktiivin tarkistamiseksi, jotta EU:n kulutushyödykkeiden turvallisuus voitaisiin taata johdonmukaisen ja tehokkaan kehyksen pohjalta.

Euroopan kansalaiset vaativat, että heidän terveydellään ja oikeuksillaan on koko EU:n kattava suoja, erityisesti silloin, kun on kyse uhkista tai riskeistä, joihin he eivät voi itse vaikuttaa. Tämän vuoksi komissio vahvistaa tuoteturvallisuuteen liittyvää markkinavalvontaa EU:ssa. Tavoite aiotaan saavuttaa vuonna 2011 käyttöön otettavan toimintasuunnitelman avulla. Kansallisten markkinavalvontaviranomaisten koordinoitua on lujitettava, jotta voidaan varmistaa, että sisämarkkinoilla vapaasti liikkuvat tavarat ovat kuluttajien kannalta turvallisia ja luotettavia. Tämä takaa yrityksille tasapuoliset kilpailuolosuhteet, joissa lakia noudattavat yritykset voivat hyödyntää täysimääräisesti 500 miljoonan kuluttajan markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet. Komissio aikoo lisäksi esittää ehdotuksen yleistä tuoteturvallisuutta koskevan direktiivin tarkistamiseksi, jotta EU:n kulutushyödykkeiden turvallisuus voitaisiin taata johdonmukaisen ja tehokkaan kehyksen pohjalta.

Ehdotus nro 40: Komissio tekee vuoden 2011 alussa tiettyjen peruspankkipalvelujen saatavuutta koskevan lainsäädäntöaloitteen. Komissio aikoo myös kehottaa pankkialaa tekemään itsesääntelyaloitteen, jonka tarkoituksena on parantaa pankkimaksujen läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta vuoden 2011 loppuun mennessä.

Kansalaisilla, erityisesti opiskelijoilla, on ongelmia pankkitilin avaamisessa tai pankkikortin hankinnassa jäsenvaltiossa, johon he ovat muuttaneet äskettäin tai jossa he eivät asu. Rahoituslaitokset perustelevat toimintaansa sillä, että tietyt potentiaalisten kuluttajien ryhmät aiheuttavat pankille suuremman riskin, jonka vuoksi heihin on kohdistettava tiukempia varotoimia. Ne vetoavat myös siihen, että ne eivät pysty saamaan tarkkaa kuvaa luotonottajan aiemmasta takaisinmaksukäyttäytymisestä. Pankkitilin avaamatta jättämistä ei kuitenkaan monissa tapauksissa voida pitää puolueettomasti katsoen perusteltuna ja oikeasuhteisena. Pankkimaksujen avoimuuden puute muodostaa lisäksi merkittävän esteen vähittäisrahoituspalvelujen tarjoamiselle. Asiakkailla ei ole tarpeeksi tietoa voidakseen vertailla pankkitileistään aiheutuvia kustannuksia, mikä estää heitä vaihtamasta tiliään edullisempiin tileihin. Kuluttajat maksavat sen vuoksi tarpeettoman korkeita kuluja jäsenvaltioissa, joissa pankkimaksut esitetään monimutkaisella ja epäselvällä tavalla. Avoimuuden lisääminen on ennakkoedellytyksenä myös rajat ylittäville maksutapahtumille ja yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) menestymiselle. Analyysissa, joka kattoi 224 pankkia ja 81 prosenttia vähittäispankkimarkkinoiden asiakastalutuksista, arvioitiin, että 66 prosenttia pankkien verkkosivustoista on sellaisia, että tarvitaan lisätietoja ennen kuin pankkitilistä aiheutuvat kustannukset voidaan määrittää. Analyysi osoitti myös, että hintaerot olivat EU:ssa huomattavasti suurempia pankkitilien kuin muiden palvelujen välillä.

Ehdotus nro 41: Komissio esittää vuoden 2011 helmikuuhun mennessä direktiiviehdotuksen, jonka tarkoituksena on luoda yhdenmetyt kiinnitysluottojen sisämarkkinat, jotka tarjoavat korkeatasoisen kuluttajansuojan.

Kuluttajat eivät saa vielä täyttä hyötyä vähittäisrahoituspalvelujen markkinoista. He ovat usein vastahakoisia vaihtamaan palveluntarjoajaa, tai heillä on liian vähän tietoa voidakseen vertailla palvelutarjontaa. Näillä ongelmilla on taipumusta kasvaa, kun kyse on rajat ylittävästä toiminnasta. Finanssialalla meneillään olevien rakenneuudistusten lisäksi on jatkettava myös uudistuksia, joiden tarkoituksena on lisätä kuluttajien luottamusta vähittäisrahoitusmarkkinoihin. Tämänkaltaiset esteet vaikuttavat voimakkaimmin kansalaisten jokapäiväiseen elämään. Euroopan kiinnitysluottomarkkinoilla on ratkaisevan tärkeä merkitys miljoonille Euroopan kansalaisille, sillä kiinnitysluottoja koskevat päätökset kuuluvat tärkeimpiin elämän aikana tehtäviin taloudellisiin päätöksiin, jotka merkitsevät useiden vuosikymmenten taloudellista sitoumusta. Alan toimijoiden vastuuton käyttäytyminen voi horjuttaa rahoitusjärjestelmän perustaa. Tästä voi aiheutua vakavia sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia. Myös kiinnelainamarkkinoiden yhdentyminen on edelleen vähäistä. Suora rajat ylittävä antolainastoiminta on edelleen vähäistä, ja jäsenvaltioiden välillä on yhä huomattavia eroja hintojen, tuotevalikoimien ja eri toimijoihin kuten muihin lainanantajiin kuin pankkeihin ja luotonvälittäjiin sovellettavan sääntelyn osalta. Velkojat ja luotonvälittäjät kohtaavat ongelmia, jotka estävät niitä toimimasta muissa jäsenvaltioissa tai kasvattavat suhteettomasti niiden kustannuksia. Myös kansalaisilla on vaikeuksia saada kiinnelainaa muissa jäsenvaltioissa tai jopa samassa jäsenvaltiossa sijaitsevalta lainanantajalta, jos on kyse toisella EU:n alueella sijaitsevan kiinteistön hankinnasta. He saavat usein kielteisen lainapäätöksen. Parhaan hinnan tai tuotteen etsiminen eri jäsenvaltioissa on myös vaikeaa tai jopa mahdotonta vertailukelpoisten tietojen puuttumisen vuoksi. Euroopan kiinnelainamarkkinoiden yhdentyminen parantaisi rahoitusvakautta ja toisi tuntuja etuja kuluttajille. Tämä tehostaisi kiinnelainojen myöntäjien toimintaa ja laajentaisi tuotevalikoimaa.

Ehdotus nro 42: Komissio antaa vuoden 2010 loppuun mennessä tiedonannon, jolla pyritään yksilöimään ja poistamaan Euroopan kansalaisia edelleen haittaavat veroesteet.

Osa esteistä, jotka estävät kansalaisia liikkumasta, oleskelemasta ja hankkimasta tavaroita ja palveluja vapaasti eri puolilla EU:ta, johtuvat verotukseen liittyvistä ongelmista. Kyse voi olla vaikeuksista saada lievennystä kaksinkertaiseen verotukseen kaksinkertaista verotusta koskevien yleissopimusten soveltamisalaan liittyvien rajoitusten tai kyseisenkaltaisten sopimusten puuttumisen vuoksi, syrjivistä verosäännöistä, eri verojärjestelmien päällekkäisyyksistä sekä vaikeuksista soveltaa kahden tai useamman jäsenvaltion verolainsäädäntöä tai saada verovähennyksiä tai veronpalautuksia toisessa jäsenvaltiossa. Erityisesti rajatyöntekijät voivat kohdata ongelmia autoverotuksen sekä eläke- ja perintöverotuksen aloilla.

Ehdotus nro 43: Komissio aikoo esittää vuonna 2012 ehdotuksen lentomatkustajien oikeuksia koskevan asetuksen muuttamisesta ottaen erityisesti huomioon Islannissa sattuneen tulivuorenpurkauksen hiljattain aiheuttaman kriisin vaikutukset. Lisäksi komissio suunnittelee tiedonannon antamista matkustajien oikeuksista kaikissa liikennemuodoissa, jos tieliikennettä (linja-autoliikennettä) koskeva säädösehdotus hyväksytään.

Vaikka voimassa on jo erityisesti lento-, rautatie- ja lähiaikoina myös meriliikenteen aloja koskevaa lainsäädäntöä, matkustajien oikeudet vaihtelevat edelleen liikennemuodon mukaan eivätkä liikennöitsijät aina kunnioita niitä. Tilanne on vaarassa vääristää kilpailua

sisämarkkinoilla ja haittaa sekä kansalaisten että koko Euroopan talouden etujen mukaisen tavoitteen – riittävän yhtenäinen palvelujen laatu – saavuttamista.

3. VUOROPUHELU, KUMPPANUUS JA ARVIOINTI – SISÄMARKKINOIDEN HYVÄN HALLINTOTAVAN APUVÄLINEET

Sisämarkkinat eivät ole EU:n toimielinten tai muutaman suuren yleiseurooppalaisen konsernin omaisuutta, vaan **jokainen eurooppalainen antaa niihin panoksensa joka päivä työskennellessään, säästäessään, tehdessään ostoksia, sijoittaessaan jne.** Sisämarkkinoiden toteuttaminen ja käyttö riippuu käytännössä eurooppalaisista itsestään.

Sisämarkkinapaketin kunnianhimoisena tavoitteena on tarjota uudet puitteet vuoropuhelulle, jotta asiakirjoihin sisältyvät pohdinnot ja niiden mukaiset toimenpiteet hyödyttäisivät kaikkia eurooppalaisia. **Komissio sitoutuu palauttamaan sisämarkkinoille niiden mielekkyyden** tekemällä ehdotuksia, antamalla kimmokkeita, käymällä vuoropuhelua ja keskustelemalla, jotta eurooppalaiset saisivat sisämarkkinoista suuremman hyödyn. Euroopan parlamentin ja neuvoston vastuulla puolestaan on jäsenvaltioissa toteutettavia toimia koskeva päätöksenteko.

Sisämarkkinapakettilla ei kuitenkaan ole edellytyksiä menestyä, jos ehdotusten ja päätösten tekoon sekä niiden toteutukseen ja valvontaan ei oteta laajemmin ja varhaisemmassa vaiheessa mukaan myös muita yhteistyökumppaneita.

Sisämarkkinapaketin monet osa-alueet, esimerkiksi julkisia palveluja tai verotusnäkökohtia koskevat toimenpiteet, ulottuvat jäsenvaltioiden sekä paikallisten ja alueellisten yhteisöjen toimivallan piiriin. Tämän on tärkein syy siihen, että kaikkien alueellisten poliittisten toimijoiden on voitava osallistua sisämarkkinoiden hallinnointiin täysipainoisesti ja samalla tavalla kuin koheesiopolitiikkaan, jossa niillä on aktiivinen rooli.

Sisämarkkinapaketti perustuu komission puheenjohtajan José Manuel Barroson vahvaan tahtoon **parantaa Eurooppa 2020 -strategian onnistumismahdollisuuksia ja panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja Mario Montin raportin tärkeimmät suositukset.** Euroopan komissio sitoutuu sisämarkkinapaketin myötä saavuttamaan tuloksia, tekemään muutoksia ja uudistuksia tulevaisuutta silmällä pitäen ja vahvistamaan Eurooppaa, jotta se kykenee suoriutumaan tulevista haasteista.

Sisämarkkinapaketti ja sen täytäntöönpano perustuvat mitä ilmeisimmin määrätietoiseen pyrkimykseen käydä vuoropuhelua, luoda kumppanuuksia sidosryhmien kanssa ja arvioida puolueettomasti tuloksia, jotka on saavutettu.

Vaikutusvaltaa ei saavuteta määräyksillä, vaan se rakentuu vähitellen. Tämän vuoksi komissio on valmis vaikeaan vuoropuheluun eurooppalaisten poliittisten puolueiden, kansallisten hallitusten ja parlamenttien, yhteisöjen, kansalaisyhteiskunnan, ammattiyhdistysten ja yritysten, kuluttajien, yhdistysten jne. kanssa. Myös alueiden komitea sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitea osallistuvat tiiviisti tähän vuoropuheluun.

Sisämarkkinapaketti sisältää 50 toimenpide-ehdotusta ja tavoiteaikataulun kuulemisille, jotka komissio järjestää järkevän sääntelyn periaatteiden mukaisesti. **Komissio kehottaa avoimuuden ja vastuullisuuden periaatteiden mukaisesti kaikkia kumppaneitaan valmistelevaan näitä kuulemisia, esittämään näkemyksiään ja antamaan panoksensa sisämarkkinoiden tulevaisuuteen.**

Komissio vastaa myös jatkossa sisämarkkinapolitiikan valvonnasta ja sujuvasta täytäntöönpanosta. Se on tietoinen ponnistuksista, joita jäsenvaltioilta vaaditaan yhtenäisempien ja kilpailukykyisempien sisämarkkinoiden luomiseksi. Komissio kuulee jäsenvaltioita mutta seuraa tarkkaavaisesti sisämarkkinoiden tavoitteiden saavuttamista.

Ehdotus nro 44: Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä sisämarkkinoiden kehittämiseksi edelleen saavutettujen tulojen kattavamman arvioinnin ja erityisesti palveludirektiivin keskinäisen arviointiprosessin perusteella. Arviointiprosessi on meneillään jäsenvaltioissa ja komissiossa. Palveludirektiivin keskinäisestä arviointiprosessista saatua kokemusta aiotaan hyödyntää muissa keskeisissä sisämarkkinasäädöksissä.

Komissio jatkaa arviointitoimiaan tukeutumalla käytännön kokemuksesta saatuun palautteeseen. Tässä yhteydessä se testaa ja lujittaa olemassa olevien välineiden (markkinavalvonta, alakohtaiset tutkimukset, kuluttajien tulostaulu jne.) välisiä synergioita. Se laatii säännöllisin väliajoin luettelon ("Top 20") sisämarkkinatoimijoiden (yritysten, kuluttajien, työntekijöiden, opiskelijoiden ja eläkkeensaajien) odotuksista. Luettelon perusteella saadaan käsitys sisämarkkinoiden tilasta ja niiden konkreettisesta toimivuudesta.

Lisäksi komissio tarkastelee säännöllisesti sisämarkkinoiden tilaa yhteistyössä kaikkien asianomaisten tahojen kanssa järjestämällä Euroopan parlamentin kanssa vuosittain **sisämarkkinafoorumin**, johon osallistuu muiden toimielinten, jäsenvaltioiden (myös alue- ja paikallishallinnon), kansallisten parlamenttien, kansalaisten ja sidosryhmien edustajia. Ensimmäinen foorumi on tarkoitus järjestää vuonna 2011.

Ehdotus nro 45: Komissio aikoo esitellä vuoden 2011 alussa strategian, joka koskee sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) laajentamista muille lainsäädännön aloille vuonna 2011 ja jonka tarkoituksena on luoda todellinen eurooppalaisten viranomaisen henkilökohtaiseen yhteydenpitoon pohjautuva verkkoyhteisö. Strategiasta tullaan laatimaan säädösehdotus.

Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) on alakohtaisia säädöksiä koskevan hallinnollisen yhteistyön joustava tukiväline. Sitä käytetään tällä hetkellä ammattipätevyyden tunnustamista koskevaan direktiiviin ja palveludirektiivin liittyvien tietojen vaihdossa. Jotta IMI:n tarjoamat mahdollisuudet voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti, on kehitettävä selkeä strategia sen ulottamiseksi myös muille aloille sekä IMI:n ja muiden tietoteknisten välineiden välisten synergioiden luomiseksi. Strategiaa on tarkoitus käsitellä perusteellisemmin komission tiedonannossa. Suurin este IMI:n käytön laajentamiselle on se, että siltä puuttuu oikeusperusta, joka tyydyttäisi kaikilta osin eurooppalaisia ja kansallisia tietosuojalan vastuuhenkilöitä. Kyseisen esteen poistamiseksi aiotaan käydä keskusteluja siitä, olisiko aiheesta annettava asetusehdotus. Ehdotuksessa vahvistettaisiin tietojenkäsittelyä ja muita IMI:n käyttöön liittyviä ehtoja koskevat säännöt ja säädettäisiin mahdollisuudesta tehdä hallinnollista yhteistyötä aloilla, joilla se on sisämarkkinalainsäädännön soveltamisen edellytys mutta joiden osalta siitä ei säädetä tällä hetkellä voimassa olevassa lainsäädännössä.

Ehdotus nro 46: Komissio aikoo antaa vuonna 2011 EU:n vaihtoehtoisten riitojenratkaisutapojen käyttöä koskevan aloitteen. Komissio aikoo antaa vuonna 2011 myös rahoituspalveluihin liittyvien vaihtoehtoisten riitojenratkaisujärjestelmien verkostoa koskevan suosituksen. Näiden kahden

aloitteen tarkoituksena on varmistaa, että käytettävissä on yksinkertaiset ja kustannustehokkaat tuomioistuimen ulkopuoliset oikeussuojakeinot kuluttaja-asioita koskevien rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi. Komissio aikoo esittää vuoteen 2012 mennessä ehdotuksen, joka koskee eurooppalaisen online-järjestelmiin perustuvan riitojenratkaisujärjestelmän käyttöönottoa sähköisten maksutapahtumien osalta. Komissio aikoo lisäksi järjestää vuosina 2010–2011 julkisen kuulemisen, jonka aiheena on eurooppalainen lähestymistapa ryhmäkanteisiin, yksilöidäkseen menettelytavat, jotka voitaisiin sisällyttää Euroopan unionin oikeudelliseen kehykseen ja jäsenvaltioiden oikeusjärjestykseen.

Jotta kuluttajat voisivat tehdä ostoksensa luottavaisin mielin toisessa jäsenvaltiossa ja hyödyntää EU:n lainsäädäntöön perustuvia oikeuksiaan, heillä on oltava varmuus siitä, että heillä on käytettävissään asianmukaiset oikeussuojakeinot ongelmatilanteiden varalta. Oikeudet, joita ei kunnioiteta konkreettisesti, ovat arvottomia. Viimeaikaisen tutkimuksen mukaan tappiot, jotka aiheutuvat eurooppalaisten kuluttajien ostamiin tavaroihin tai palveluihin liittyvistä ongelmista, vastaavat 0,3 prosentin osuutta Euroopan vuotuisesta BKT:stä. Valitusasioissa käytettävät vaihtoehtoiset riitojenratkaisu- ja avustusmenetelmät, kuten Euroopan kuluttajaneuvontakeskukset, voivat tarjota kuluttajille helpon, nopean ja edullisen ratkaisun ja mahdollistavat sen, että yritykset voivat pitää yllä suhteita asiakaskuntaansa. Kuluttajat ja yritykset eivät kuitenkaan saa tarpeeksi tietoa olemassa olevista vaihtoehtoisista riitojenratkaisujärjestelmistä, ja kyseiset järjestelmät puuttuvat monilta aloilta kokonaan. Esimerkiksi finanssipalvelualalla kuluttajilla ei useinkaan ole muuta vaihtoehtoa kuin turvautua kalliisiin ja raskaisiin oikeudenkäynteihin. Tietyissä jäsenvaltioissa ei ole saatavilla tuomioistuimen ulkopuolisia riitojenratkaisumekanismeja. Olemassa olevat mekanismit eivät myöskään ole toistaiseksi osoittaneet toimivansa riittävän tehokkaasti rajat ylittävissä tilanteissa. FIN-NET-verkoston maantieteellisessä ja alakohtaisessa soveltamisalassa olevat puutteet on sen vuoksi poistettava. Myöskään ryhmäkanteen nostaminen ei aina ole helppoa tuomioistuimissa eikä niiden ulkopuolella. Yritykset voivat joutua kärsimään kilpailunvääristymistä tasapuolisten kilpailuedellytysten puuttumisen vuoksi. Mahdollisuudet kanteiden yhdistämisestä saataviin mittakaavasäästöihin jäävät käyttämättä. Erityisesti rahoituspalveluihin liittyvissä kuluttajien ja yritysten välisissä riita-asioissa käytettävien vaihtoehtoisten riitojenratkaisujärjestelmien parantaminen toisi huomattavia etuja kuluttajille, vahvistaisi kuluttajien luottamusta ja edistäisi sisämarkkinoiden kehittämistä.

Ehdotus nro 47: Komissio kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa määrätietoisempaa politiikkaa sisämarkkinasääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Komissio sitoutuu laatimaan suunnitelmia, jotka koskevat sisämarkkinapakettiin sisältyvien säädösehdotusten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, tekemään kyseisiä ehdotuksia koskevia vastaavuustaulukkoluonnoksia ja lyhentämään rikkomistapausten keskimääräistä käsittelyaikaa. Komissio kehottaa jäsenvaltioita supistamaan 0,5 prosenttiin niiden direktiivien osuuden, joita ne eivät ole vielä saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään, ja toimittamaan sille vastaavuustaulukot toimenpiteistä, joilla direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Komission ja jäsenvaltioiden kumppanuutta sisämarkkinoiden hallinnoinnissa on pyritty – ja pyritään edelleen – vahvistamaan mittavien toimenpiteiden avulla, erityisesti vuonna 2009

annetun kumppanuuksien hyödyntämistä koskevan suosituksen²³ täytäntöönpanon avulla. Jatkuvat ponnistelut sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon parantamiseksi ovat tuottaneet tulosta, mistä on osoituksena esimerkiksi se, että niitä direktiiveja, joita jäsenvaltiot eivät ole vielä saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään, on keskimäärin vähän, kuten viimeisin sisämarkkinoiden tulostaulu²⁴ osoittaa.

Näistä ponnisteluista huolimatta direktiiveissä säädetty määräaika niiden saattamiselle kokonaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ylittyy keskimäärin seitsemällä kuukaudella²⁵. Tilastot osoittavat, että täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevat ilmoitukset myöhästyiivät 36 prosenttia vuonna 2008, 31 prosenttia vuonna 2009 ja 30 prosenttia vuonna 2010.²⁶ Direktiivien saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä on kuitenkin edelleen puutteita, muun muassa se, että kansallinen lainsäädäntö ei aina ole niiden direktiivien mukaista, jotka sillä pannaan täytäntöön. Vielä ratkaisematta oleviin haasteisiin kuuluvat myös komission aloittamien muodollisten rikkomusmenettelyjen pituus ja se, että kansalliset viranomaiset panevat unionin tuomioistuimen tuomioita täytäntöön huomattavan pitkällä viiveillä. Sääntöjen soveltamiseen liittyviin kysymyksiin on kiinnitettävä enemmän huomiota jo niiden laatimis-, arviointi- ja/tai tarkistusvaiheissa. Komissio aikoo kehittää erilaisia tukivälineitä, esimerkiksi laatimalla järjestelmällisesti suunnitelmia, jotka koskevat sisämarkkinapakettiin sisältyvien säädösehdotusten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. Suunnitelmien avulla säädösten täytäntöönpanoon liittyviin ongelmiin voidaan kiinnittää huomiota jo varhaisessa vaiheessa.

Sääntöjen täytäntöönpanoa ja noudattamista on pyrittävä parantamaan. Tämä on välttämätön edellytys sisämarkkinoiden moitittomalle toiminnalle, sillä sääntöjen on oltava samat kaikille. Niiden direktiivien osuuden pienentäminen edelleen, joita jäsenvaltiot eivät ole vielä saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään, edellyttää määrätietoista kumppanuutta ja yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Molempien osapuolten on sitouduttava tarkistamaan, että kansalliset säädökset ovat tärkeimpien sisämarkkinasäädösten mukaisia. Tässä käytetään järjestelmällisesti apuna vastaavuustaulukoita, jotka on asetettava kaikkien kansalaisten ja yritysten saataville. Komissio toimittaa vastaavuustaulukot jäsenvaltioille jokaisesta uudesta sisämarkkinapaketin prioriteetteihin kuuluvasta direktiivistä. Yhteiset ponnistelut ovat tarpeen myös yhteisten kunnianhimoisten tavoitteiden asettamiseksi, jotta komission aloittamia rikkomusmenettelyjä ja unionin tuomioistuimen tuomioiden noudattamista voidaan nopeuttaa. Myös SOLVIT-verkoston ja EU Pilot -hankkeen kaltaisten vaihtoehtoisten riitojenratkaisutapojen järjestelmällistä käyttöä on kehitettävä.

Ehdotus nro 48: Komissio lujittaa kansalaisyhteiskunnan kuulemista ja sen kanssa käytävää vuoropuhelua asiakirjojen valmisteluun ja soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä. Erityistä huomiota kiinnitetään kuluttajien, kansalaisjärjestöjen, ammattiyhdistysten, yritysten, säästäjien, käyttäjien ja alueellisten yhteisöjen näkemysten ottamiseen huomioon ehdotusten hyväksymistä edeltävissä kuulemisissa ja erityisesti asiantuntijaryhmien työskentelyssä.

²³ Euroopan komission suositus toimenpiteistä sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi (2009/524/EY), 29. kesäkuuta 2009.

²⁴ Ks. sisämarkkinoiden tulostaulu nro 21.

²⁵ Ks. sisämarkkinoiden tulostaulu nro 21.

²⁶ Luvut perustuvat käynnistettyjen rikkomusmenettelyjen lukumäärään, josta on tietoja osoitteessa http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm.

Sisämarkkinapolitiikka hyötyy väistämättä siitä, että mahdollisimman monet sidosryhmät antavat siihen panoksensa. Sellaisten tahojen esittämien näkemysten osuus komissiolle esitetyistä kannanotoista, joiden esittäjät eivät ole asianomaisten alojen ammattilaisia, on edelleen erittäin pieni. Kuluttajien, piensijoittajien, pienten yritysten, palkansaajien edustajien, kansalaisjärjestöjen ja paikallisyhteisöjen edustajien esittämistä kannanotoista voi olla hyötyä toimenpiteiden konkreettisessa toteutuksessa, ja niiden avulla voidaan määrittää, tuovatko ehdotetut toimintalinjat konkreettista hyötyä kansalaisille.

Ehdotus nro 49: Komissio aikoo jatkaa vuonna 2010 sellaisen keskitetyn asiointipisteen kehittämistä, joka tarjoaa kansalaisille ja yrityksille suunnattua tiedotusta ja asettaa niiden saataville sisämarkkinoiden tuomia oikeuksia koskevan neuvontapalvelun. Tiedotusta ja neuvontaa annetaan verkkosivuilla, puhelimitse tai henkilökohtaisessa tapaamisessa sekä muun muassa Sinun Eurooppasi -portaalin ja Europe Direct -palvelun kautta. Komissio lujittaa myös kumppanuuksia jäsenvaltioiden kanssa, jotta kansallisia sääntöjä ja menettelyjä koskevat tiedot olisivat saatavilla myös keskitetyssä asiointipisteessä.

Monet raportit osoittavat, että kansalaiset tuntevat huonosti oikeutensa eivätkä tiedä, kenen puoleen kääntyä oikeuksien käyttämiseksi ongelmatilanteissa, vaikka komissio on luonut monia virallisia tietolähteitä ja neuvontajärjestelmiä. Tämän vuoksi Sinun Eurooppasi -portaali on muutettu keskitetyksi asiointipisteeksi, jonka tiedotusmateriaali on uusittu kokonaan käyttäjien näkökulmasta. Seuraavien kuukausien aikana tavoitteena on parantaa portaalin tunnettuutta eurooppalaisten keskuudessa ja laajentaa saatavilla olevien tietojen määrää, jotta ne olisivat entistä hyödyllisempiä. Portaali tarjoaa vastedes muun muassa kansallista tiedotusta (tarkka tilanne kussakin jäsenvaltiossa, vaaditut muodollisuudet, paikalliset yhteyspisteet jne.). Tämä voidaan toteuttaa vain tekemällä aktiivista yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa.

Ehdotus nro 50: Komissio kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa epävirallisia ongelmanratkaisukeinoja erityisesti vahvistamalla ja kehittämällä ”EU Pilot” -hanketta, SOLVIT-verkostoa ja Euroopan kuluttajaneuvontakeskusten verkostoja. Komissio aikoo laatia vuonna 2011 SOLVIT-verkostoa koskevia konkreettisia ehdotuksia vuonna 2010 tehdyn arvioinnin perusteella. Pitemmällä aikavälillä komissio tutkii edellytyksiä näiden välineiden ja muiden vaihtoehtoisten ongelmanratkaisuvälineiden laajempaan kehittämiseen luomalla niiden välille tiukempia kytköksiä, jotta niiden avulla voidaan ratkaista paremmin sisämarkkinoihin liittyviä ongelmia.

SOLVIT-verkoston käsittelemien tapausten määrä on nyt yli kymmenkertainen verrattuna kahdeksan vuoden takaiseen tilanteeseen, jolloin se aloitti toimintansa. SOLVIT-keskukset joutuvat käsittelemään hyvin monentyyppisiä tapauksia, jopa varsinaiset toimivaltuutensa ylittäviä tapauksia. Jotta verkosto toimisi jatkossa parhaalla mahdollisella tavalla, on syytä arvioida sen toimivaltuuksia, pohtia keinoja, joilla voitaisiin taata sen toiminnan korkea laatu, ja määrittää sen suhteet muihin ongelmanratkaisuverkostoihin. SOLVIT-verkoston toiminnan parantamisen lisäksi voidaan saavuttaa pitemmällä aikavälillä tilanne, jossa kansalaisten tai yritysten sisämarkkinoilla kohtaamat ongelmat voidaan ratkaista nopeasti epämuodollisen riitojenratkaisujärjestelmän avulla. Euroopan kuluttajaneuvontakeskusten verkostosta

puolestaan laaditaan arviointi, jonka perusteella tehdään vuonna 2011 konkreettisia ehdotuksia sen kehittämiseen liittyviksi jatkotoimiksi. ”EU Pilot” -hankkeen tarkoituksena on puolestaan tiivistää jäsenvaltioiden kanssa harjoitettavaa yhteistyötä sisämarkkinaoikeuden soveltamisessa ilmenevien ongelmien ratkaisemiseksi mahdollisimman nopeasti ilman rikkomusmenettelyjä. Jäljellä olevien ongelmien monimuotoisuus ja suuri määrä edellyttävät hankkeen laajentamista. Komissio on tehnyt aloitteen hankkeen ulottamisesta 24 jäsenvaltiosta 27 jäsenvaltioon.

PÄÄTELMÄT: JULKISEN KESKUSTELUN VIRITTÄMINEN EUROOPASSA

Tämän sisämarkkinapaketin kunnianhimoisena tavoitteena on palauttaa Euroopan kansalaisten luottamus sisämarkkinoihin, jotta ne edistäisivät jälleen kasvun vauhdittamista ja helpottaisivat haasteisiin vastaamista.

Komissio ehdottaa tämän vuoksi mittavaa toimenpidepakettia, jolla pyritään vahvistamaan sosiaalista markkinataloutta ja palauttamaan Euroopan kansalaisten luottamus ottamalla yritykset ja kansalaiset sisämarkkinoiden keskiöön, kehittämään kestäväää ja tasapuolista kasvua palvelevaa markkinapolitiikkaa sekä luomaan edellytykset hyvälle hallintotavalle, vuoropuhelulle, kumppanuudelle ja arvioinnille. Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa edellyttää komission ja muiden toimielinten töiden koordinoitua ja tiivistä seurantaa. Tämä ei kuitenkaan vaikuta Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeisiin liittyvien seurantamekanismien käyttöön.

Kyse on komission, parlamentin ja neuvoston yhteishankkeesta. Kukin niistä toimii oman asemansa ja omien menettelyjensä puitteissa. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea sekä alueiden komitea virittävät keskustelua paikallisissa ja alueellisissa vaaleissa valittujen edustajien, työmarkkinaosapuolten, talouden toimijoiden, järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa. Lisäksi **koko Eurooppa kutsutaan** tulevien kuukausien aikana mukaan **käymään keskustelua sisämarkkinapakettista**. Sisämarkkinapaketti käännetään EU:n kaikille virallisille kielille ja toimitetaan sen jälkeen Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäsenille, alueviranomaisille – myös syrjäisimmillä alueilla – sekä työmarkkinaosapuolille, talous- ja sosiaalialan toimijoille sekä kansalaisyhteiskunnan edustajille. Sidosryhmien saataville asetetaan erityisiä tiedotuskanavia.

Näin luodaan puitteet **todellisen julkisen keskustelun käymiselle Euroopassa** erittäin kilpailukykyiseen sosiaaliseen markkinatalouteen liittyvistä haasteista.

Kaikkia asianomaisia osapuolia kehoitetaan esittämään näkemyksiään sisämarkkinoiden uudelleenkäynnistämisestä ja erityisesti tässä asiakirjassa ehdotetuista 50 toimenpiteestä. Kannanotot toimitetaan osoitteeseen http://ec.europa.eu/internal_market/smact. Sidosryhmien saataville asetetaan erityisiä tiedotuskanavia.

Kannanotot on toimitettava komissiolle viimeistään 28. helmikuuta 2011. Komissio ehdottaa muille toimielimille sitoutumista esitettyjen kannanottojen perusteella viimeisteltävän toimenpidepaketin lopullisen version tavoitteisiin.

Kannanotot julkaistaan verkkosivustolla. Ennen vastaamista on tärkeää tutustua kyseisellä verkkosivustolla esitettyihin tietosuojaperiaatteisiin. Niistä käy ilmi, miten henkilötietoja ja annettua palautetta käsitellään.

Komissio toivoo, että kaikki EU:n toimielimet sitoutuvat ottamaan toimenpidepaketin vuodet 2011–2012 kattavaksi lopulliseksi toimintasuunnitelmaksi julkisen keskustelun päätteeksi ja sen perusteella tehtyjen päätelmien pohjalta vuoden 2011 alussa. Sisämarkkinoiden

toimenpidepaketin toteuttaminen antaisi sisämarkkinoille niiden 20. vuosipäivän kunniaksi vuoden 2012 lopulla uutta dynamiikka.

Kun sisämarkkinapakettiin sisältyvät aloitteet pannaan vuonna 2012 täytäntöön, on aika arvioida toimenpiteiden toteutusta ja tuloksia kestävän kasvun kannalta ja sen perusteella, onko sisämarkkinapaketti vahvistanut Euroopan kansalaisten luottamusta sisämarkkinoihin. Tuloksia arvioidaan myöhemmin kehitettävien indikaattoreiden perusteella. Niillä voitaisiin mitata esimerkiksi seuraavia:

- patenttien antamisesta aiheutuvien kustannusten kehittyminen
- jäsenvaltioiden välisen kaupan kohteena olevien tavaroiden määrä (prosenttiosuus EU:n BKT:stä)
- rajojen yli tarjottavien palvelujen prosenttiosuus EU:n BKT:stä ja niiden yritysten lukumäärästä, jotka ovat sijoittautuneet muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jossa niiden päätoimipaikka sijaitsee
- sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) kautta toisiinsa yhteyttä pitävien viranomaisten lukumäärä ja järjestelmän kautta esitettyjen tiedustelujen määrä sekä
- rajat ylittävän sähköisen kaupankäynnin kohteina olevien tavaroiden ja palvelujen prosenttiosuus.

Komissio laatii arvioinnin perusteella sisämarkkinoiden syventämisen toista vaihetta koskevan suunnitelman, jossa määritetään uusia toimenpiteitä kasvun vauhdittamiseksi ja luottamuksen lisäämiseksi. Komissio pohjustaa suunnitelmaa perusteellisilla tutkimuksilla ja analyyseilla.

1. Yritysten vahva, kestävä ja tasapuolinen kasvu			
1.1 Luovuuden edistäminen ja suojeleminen			
Ehdotus nro 1	Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi toteutettava tarvittavat toimet Euroopan unionin patenttia, sen kielijärjestelmää ja yhdistettyä patenttioikeudenkäyntijärjestelmää koskevien ehdotusten hyväksymiseksi. Tavoitteena on, että ensimmäiset EU-patentit annetaan vuonna 2014.	Viipymättä	Innovaatiounioni
Ehdotus nro 2	Komissio aikoo esittää vuonna 2011 ehdotuksen tekijänoikeuksien hallintaa koskevaksi puitedirektiiviksi verkkosisältöjen käyttömahdollisuuksien laajentamiseksi. Tavoitteena on parantaa tekijänoikeuksien hallintaa, avoimuutta ja sähköistä hallinnointia. Komissio aikoo esittää myös orpoja teoksia koskevan direktiiviehdotuksen.	2011	Euroopan digitaali-strategia
Ehdotus nro 3	Komissio aikoo esittää vuonna 2010 ehdotuksen väärentämisen ja piratismiin torjuntaa koskevaksi toimintasuunnitelmaksi, joka sisältää sekä lainsäädännöllisiä että muita toimenpiteitä. Lisäksi komissio aikoo esittää vuonna 2011 säädösehdotuksia, joiden tavoitteena on muun muassa lainsäädäntökehyksen mukauttaminen internetin kehittämisen myötä syntyneisiin tarpeisiin ja tullin toiminnan lujittaminen tällä alalla, sekä tarkastella uudelleen strategiaansa, joka koskee immateriaalioikeuksien täytäntöönpanoa kolmansissa maissa.	2010–2011	Yhdennetty teollisuus-politiikka
1.2 Uudet toimintalinjat kestävä kasvun edistämiseksi			
Ehdotus nro 4	Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä palvelujen sisämarkkinoiden kehittämiseksi edelleen palveludirektiivin keskinäisen arviointiprosessin perusteella. Arviointiprosessia toteuttavat parhaillaan jäsenvaltiot ja komissio. Komissio esittelee vuonna 2011 konkreettiset toimenpiteet palvelujen, myös liike-elämän palvelujen, sisämarkkinoiden kehittämiseksi.	2011	
Ehdotus nro 5	Komissio esittelee vuoden 2011 loppuun mennessä hankkeita, joiden tarkoituksena on sisämarkkinoilla käytävän sähköisen kaupankäynnin kehittäminen. Hankkeissa keskitytään erityisesti ongelmiin, joita kuluttajat kohtaavat digitaalitaloudessa. Komissio aikoo antaa tässä yhteydessä tiedonannon sähköisen kaupankäynnin toimivuudesta ja jäsenvaltioille suunnatut ohjeet, joilla pyritään varmistamaan, että palveludirektiivin säännöstä, jonka tarkoituksena on torjua kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvaa palvelujen vastaanottajien syrjintää, sovelletaan tehokkaasti.	2011	Euroopan digitaali-strategia Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen

Ehdotus nro 6	Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 standardointia koskevan sääntelykehysten muuttamista siten, että standardointimenettelyjä muutetaan tehokkaammiksi, vaikuttavammiksi ja vuorovaikutukseen perustuviksi ja niiden käyttö ulotetaan myös palveluihin.	2011	Yhdennetty teollisuus-politiikka Innovaatiounioni Euroopan digitaalistrategia
Ehdotus nro 7	Komissio antaa vuonna 2011 liikennepolitiikkaa koskevan valkoisen kirjan, jossa ehdotetaan kansallisten liikennemuotojen ja liikennejärjestelmien välisten, jäljellä olevien esteiden poistamiseen tähtääviä toimia.	2011	Yhdennetty teollisuus-politiikka
Ehdotus nro 8	Komissio aikoo antaa vuonna 2011 energiaverotusdirektiivin tarkistamista koskevan ehdotuksen, jotta direktiivi olisi paremmin linjassa EU:n ilmasto- ja energiapoliittisten tavoitteiden kanssa. Valmisteverojen vähimmäiskannat määritetään tarkistuksen myötä hiilidioksidipäästöjen ja energiasisällön perusteella.	2011	
Ehdotus nro 9	Komissio aikoo tehdä yrityspalveluja käsittelevän korkean tason työryhmän perustamista koskevan aloitteen. Työryhmän tehtävänä olisi tutkia markkinoiden toimintapuitteita sekä standardointiin, innovointiin ja kansainväliseen kauppaan liittyviä kysymyksiä esimerkiksi logistiikan, tilojen ja laitteiden hoidon, markkinoinnin ja mainonnan aloilla.		
Ehdotus nro 10	Komissio aikoo tutkia ennen vuotta 2012, olisiko aiheellista laatia tuotteiden ympäristövaikutuksia koskeva aloite, jolla pyrittäisiin ratkaisemaan tuotteiden ympäristövaikutuksiin ja myös hiilidioksidipäästöihin liittyvät ongelmat. Hankkeen puitteissa tutkitaan mahdollisuutta laatia yhteinen eurooppalainen arviointi- ja ilmoitusmenetelmä.	2012	Yhdennetty teollisuus-politiikka
Ehdotus nro 11	Komissio aikoo esittää vuoden 2011 alussa energiatehokkuussuunnitelman. Tavoitteena on hyödyntää huomattavien energiasäästöjen potentiaalia täydentämällä energiasäästöaloilla harjoitettavaa nykyistä politiikkaa.	2011	

1.3 Pienet ja keskisuuret yritykset			
Ehdotus nro 12	Komissio aikoo antaa vuonna 2011 toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on parantaa pk-yritysten pääsyä pääomamarkkinoille. Suunnitelmassa esitellään toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan pk-yritysten näkyvyyttä sijoittajien keskuudessa, kehittämään tehokas pörssiverkosto tai erityiset pk-yritysten säännellyt markkinat sekä mukauttamaan listautumis- ja tiedonantovaatimuksia siten, että ne vastaavat paremmin pk-yritysten tarpeita.	2011	Innovaatiounioni
Ehdotus nro 13	Komissio laatii vuoden 2010 loppuun mennessä arvioinnin pk-yrityksiä koskevasta hankkeesta ("Small Business Act"). Tarkoituksena on varmistaa muun muassa, että "etusija pienyrityksille" -periaatetta ("Think Small First") sovelletaan politiikassa ja lainsäädäntömenettelyssä ja että "Small Business Act" hanke nivotaan tiiviisti osaksi Eurooppa 2020 -strategiaa.	2010	Yhdennetty teollisuus-politiikka
Ehdotus nro 14	Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 kirjanpitostandardeja koskevien direktiivien tarkistamista tilinpäätösraportointia koskevien velvoitteiden yksinkertaistamiseksi ja erityisesti pk-yrityksiä koskevien hallinnollisten rajoitusten lieventämiseksi.	2011	
1.4 Innovaatioiden ja pitkäaikaisten investointien rahoittaminen			
Ehdotus nro 15	Komissio aikoo pohtia yksityisten obligaatiolainojen käyttöönottoa eurooppalaisten hankkeiden rahoittamiseksi ("project bonds").		Yhdennetty teollisuus-politiikka
Ehdotus nro 16	Komissio aikoo selvittää, millaisilla toimenpiteillä voitaisiin edistää erityisesti pitkäaikaisten yksityisten investointien aktiivisempaa panosta Eurooppa 2010 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen. Kyseiset toimenpiteet voisivat liittyä yritysten hyvän hallintotavan uudistamiseen ja kannustinten luomiseen älykkään, ympäristöystävällisen ja osallistavan kasvun edellyttämille pitkäaikaisille, kestäville ja vastuullisille investoinneille. Lisäksi komissio pyrkii varmistamaan (antamalla tarvittaessa uutta lainsäädäntöä) vuoteen 2012 mennessä, että mihin tahansa jäsenvaltioon sijoittautuneet riskipääomarahastot voivat toimia ja sijoittaa vapaasti kaikkialla Euroopan unionissa. Komissio aikoo poistaa rajojen yli harjoitettavan toiminnan kannalta epäedullisen verokohtelun.	2012	Innovaatio-unioni

Ehdotus nro 17	Kun meneillään oleva Euroopan julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön arviointi on saatu päätökseen, komissio aikoo esittää viimeistään vuonna 2012 laajan kuulemisen perusteella säädösehdotuksia, joilla pyritään yksinkertaistamaan ja uudistamaan EU:n sääntöjä julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekemisen sujuvoittamiseksi ja julkisten hankintojen hyödyntämiseksi laajemmin muilla politiikanaloilla.	2012	Innovaatio- unioni Yhdenmukainen teollisuus- politiikka
Ehdotus nro 18	Komissio aikoo tehdä vuonna 2011 palveluhankintoja koskevan lainsäädäntöaloitteen. Selkeät ja tavoitteisiinsa suhteutetut säännöt helpottavat eurooppalaisten yritysten markkinoillepääsyä, sillä taloudelliset toimijat saavat niiden myötä takeet avoimuudesta, yhdenvertaisesta kohtelusta ja tasapuolisista toimintaedellytyksistä. Ne edistävät julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyökumppanuuksia ja mahdollistavat sen, että palvelujen käyttäjät ja hankintaviranomaiset saavat paremman vastineen rahalle.	2011	
1.5 Yritysten kannalta suotuisan oikeudellisen ympäristön ja verojärjestelmän luominen			
Ehdotus nro 19	Komissio pyrkii parantamaan kansallisten veropolitiikkojen koordinoitua muun muassa direktiiviehdotuksella, jonka tarkoituksena on ottaa vuonna 2011 käyttöön yhteinen konsolidoitu yhtiöveropohja.	2011	
Ehdotus nro 20	Komissio aikoo julkaista vuonna 2011 uuden alv-strategian, joka perustuu vuodeksi 2010 suunniteltua alv-järjestelmän perusteellista uudelleentarkastelua koskevaan vihreään kirjaan.	2011	
Ehdotus nro 21	Komissio aikoo esittää vuonna 2011 yhtiörekistereiden yhteenliittämistä koskevan säädösehdotuksen.	2011	
Ehdotus nro 22	Komissio aikoo esittää vuoteen 2012 mennessä päätösehdotuksen, jonka tarkoituksena on varmistaa sähköisen tunnistamisen ja varmentamisen vastavuoroinen tunnustaminen koko EU:ssa online-varmennepalvelujen perusteella. Kyseiset varmennepalvelut on tarkoitus ottaa käyttöön kaikissa jäsenvaltioissa. Lisäksi komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 sähköisiä allekirjoituksia koskevan direktiivin tarkistusta, jotta saataisiin oikeudellinen kehys sähköisten varmennejärjestelmien rajat ylittävälle tunnustamiselle ja yhteentoimivuudelle.	2012	Euroopan digitaal- strategia

1.6 Kansainvälinen kilpailukyky			
Ehdotus nro 23	Komissio jatkaa sääntely-yhteistyön kehittämistä tärkeimpien kauppakumppaneidensa kanssa sekä kahdenvälisellä (sääntelyviranomaisten vuoropuhelun) että monenvälisellä (esimerkiksi G20-maiden kokouksissa) tasolla. Tarkoituksena on yhtäältä sääntelyn lähentäminen (muun muassa parantamalla mahdollisuuksien mukaan kolmansien maiden järjestelmien vastaavuutta) ja toisaalta kansainvälisten standardien laajemman käyttöönoton edistäminen. Komissio käy tältä pohjalta neuvotteluja (sekä monen- että kahdenvälisistä) kansainvälisistä kauppasopimuksista. Painopisteenä on markkinoillepääsy ja erityisesti palveluja, immateriaalioikeuksia ja tukia koskevan sääntelyn lähentäminen.	Käsiteltävänä	Yhdenmukainen teollisuuspolitiikka
Ehdotus nro 24	Komissio aikoo esittää vuonna 2011 lainsäädäntöehdotuksen yhteisön välineeksi, joka perustuu Euroopan unionin kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoon, jotta voidaan varmistaa paremmin se, että teollisuusmaissa ja suurissa nousevan talouden maissa sovelletaan yhdenmukaisempia ehtoja pääsyyn julkisten hankintojen markkinoille.	2011	Kauppapolitiikkaa koskeva tiedonanto
2. Euroopan kansalaiset sisämarkkinoiden keskiöön luottamuksen palauttamiseksi			
2.1 Julkisten palvelujen ja keskeisten infrastruktuurien parantaminen			
Ehdotus nro 25	Komissio sitoutuu antamaan vuoteen 2011 mennessä tiedonannon ja sitä täydentävän toimenpidepaketin yleistä taloudellista etua koskevista palveluista.		
Ehdotus nro 26	Komissio aikoo tarkistaa vuonna 2011 Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämistä koskevia yhteisön suuntaviivoja ja esittää ehdotuksen liikenneinfrastruktuurien rahoittamista koskevaiksi kokonaiskehysteiksi.	2011	Yhdenmukainen teollisuuspolitiikka
Ehdotus nro 27	Komissio aikoo antaa tiedonannon energiainfrastruktuurien painopistealueista vuoteen 2020 tai 2030 ulottuvalla jaksolla. Tavoitteena on edistää täysin toimintakykyisten energian sisämarkkinoiden toteuttamista ratkaisemalla ongelman, joka liittyy infrastruktuuriyhteyksien puuttumiseen, ja helpottamalla uusiutuvien energialähteiden integrointia. Näiden tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät välineet esitellään vuonna 2011 uudessa EU:n energiavarmuus- ja –infrastruktuurivälineessä.	2011	Yhdenmukainen teollisuuspolitiikka

Ehdotus nro 28	Parlamentin ja neuvoston on määrä hyväksyä päätösehdotus Euroopan radiotaajuusspektriä koskevan toimintaohjelman perustamisesta Euroopan radiotaajuusspektrin hallinnoinnin ja käytön tehostamiseksi.	Viipymättä	Euroopan digitaali-strategia
2.2 Solidaarisemmat sisämarkkinat			
Ehdotus nro 29	Komissio pyrkii varmistamaan uudella Euroopan unionin strategialla perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön, että perusoikeuskirjassa turvattuja oikeuksia, muun muassa työtaisteluoikeutta, kunnioitetaan. Komissio analysoi ennakkoon perusteellisesti kaikkien sisämarkkinoita koskevien lainsäädäntöehdotusten sosiaaliset vaikutukset.	2011	
Ehdotus nro 30	Komissio aikoo antaa vuonna 2011 säädösehdotuksen, jolla pyritään parantamaan työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin täytäntöönpanoa. Ehdotukseen joko sisällytetään täsmennys, joka koskee sosiaalisten perusoikeuksien käyttöä sisämarkkinoiden taloudellisten vapauksien yhteydessä, tai sitä täydennetään vastaavasti.	2011	
Ehdotus nro 31	Komissio aikoo tarkastella vuonna 2011 uudelleen direktiiviä, joka koskee ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten (eläkerahastojen) toimintaa ja valvontaa ja laatia muita ehdotuksia heinäkuussa 2010 eläkkeistä annetun vihreän kirjan perusteella. Tavoitteena on muun muassa poistaa esteet, jotka haittaavat liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden eläkekysymysten järjestämistä.	2011	
Ehdotus nro 32	Komissio kuulee työmarkkinaosapuolia laatiakseen teollisuuden rakennemuutosten ennakoinnista koskevan eurooppalaisen kehyksen.	2011	Yhdennetty teollisuus-politiikka
2.3 Mahdollisuus työntekoon ja elinikäiseen oppimiseen			
Ehdotus nro 33	Komissio aikoo tehdä vuonna 2012 lainsäädäntöaloitteen ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevan järjestelmän uudistamisesta käyttämällä lähtökohtana tähänastisten tulosten arviointia, joka aiotaan laatia vuonna 2011. Tarkoituksena on helpottaa työntekijöiden liikkuvuutta ja mukauttaa koulutus työmarkkinoiden tämänhetkisiin tarpeisiin. Samalla on tarkoitus arvioida ammattikortin tarjoamia mahdollisuuksia.	2012	Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen

Ehdotus nro 34	Komissio aikoo kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa nk. Nuoret liikkeellä -kortin, joka helpottaa nuorten liikkuvuutta ja opiskelua toisessa jäsenvaltiossa. Komissio täydentää Nuoret liikkeellä -verkkosivustoaan lisäämällä sinne tietoja etäopetuksesta sekä opiskelu- ja kouluttautumismahdollisuuksista Euroopassa.	2012	Nuoret liikkeellä -tiedonanto
Ehdotus nro 35	Komissio varmistaa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen täytäntöönpanon yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Komissio aikoo myös esittää ehdotuksen neuvoston suositukseksi koulun ulkopuolella tapahtuvan koulutuksen (epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen, ”non formal and informal learning”) edistämiseksi ja validoimiseksi. Komissio ehdottaa myös, että otettaisiin käyttöön nk. eurooppalainen osaamispassi, joka sisältäisi yksityiskohtaisia tietoja koko eliniän aikana hankituista tiedoista ja taidoista. Osaamispassi muodostaisi eräänlaisen linkin eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen ja Euroopan ammattinimikkeistön välille.	2011	Nuoret liikkeellä -tiedonanto
2.4 Uudet tavat edistää sosiaalista markkinataloutta			
Ehdotus nro 36	Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 sosiaalista yrittäjyyttä koskevaa hanketta, jonka tarkoituksena on tukea ja täydentää sosiaaliselta kannalta innovatiivisten yritysten kehittämistä hankkeita sisämarkkinoilla. Apuvälineinä tässä yhteydessä käytetään muun muassa sosiaalista luokitusta, eettisiä ja ympäristömerkkejä, julkisia hankintoja koskevia sopimuksia, uuden sijoitusrahastomallin käyttöönottoa ja pankkitileille kertyneiden säästöjen käyttöönottoa.	2011	
Ehdotus nro 37	Sosiaalinen talous jäsentyy monien erilaisten oikeudellisten muotojen (säätiöt, osuuskunnat, keskinäiset yhtiöt jne.) kautta. Tähän on monia syitä, joista tärkeimpiä ovat sosiaalisen talouden rahoituksen luonne ja sosiaaliselta, taloudelliselta ja toisinaan myös teknologiselta kannalta innovatiivisia hankkeita tukevien ja täydentävien osakkaiden ja sidosryhmien tekemät valinnat. Komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa kyseisten oikeudellisten rakenteiden laatua, jotta niiden toiminta olisi optimaalista ja niiden kehittyminen sisämarkkinoilla helpottuisi.	2011–2012	

Ehdotus nro 38	Komissio aikoo järjestää julkisen kuulemisen (vihreän kirjan pohjalta), jonka aiheena on yritysten hyvä hallintotapa. Komissio aikoo käynnistää julkisen kuulemisen myös vaihtoehtoisista tavoista parantaa niiden tietojen läpinäkyvyyttä, joita yritykset antavat sosiaalisista näkökohdista, ympäristönäkökohdista ja ihmisoikeuksien kunnioittamisesta. Kuulemisten perusteella saatetaan tehdä lainsäädäntöaloitteita.	2011–2012	Yhdennetty teollisuuspolitiikka
2.5 Kuluttajia palvelevat sisämarkkinat			
Ehdotus nro 39	Komissio aikoo laatia vuonna 2011 Euroopan markkinavalvonnan kehittämistä koskevan monivuotisen toimintasuunnitelman. Lisäksi komissio laatii vuonna 2011 yhteistyössä jäsenvaltioiden tullilaitosten ja markkinavalvontaviranomaisten kanssa tuoteturvallisuuteen liittyviä tullitarkastuksia koskevat suuntaviivat. Komissio aikoo esittää myös ehdotuksesta yleistä tuoteturvallisuutta koskevan direktiivin tarkistamiseksi, jotta EU:n kulutushyödykkeiden turvallisuus voitaisiin taata johdonmukaisen ja tehokkaan kehyksen pohjalta.	2011	Yhdennetty teollisuuspolitiikka
Ehdotus nro 40	Komissio tekee vuoden 2011 alussa tiettyjen peruspankkipalvelujen saatavuutta koskevan lainsäädäntöaloitteen. Komissio aikoo myös kehottaa pankkialaa tekemään itsesääntelyaloitteen, jonka tarkoituksena on parantaa pankkimaksujen läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta vuoden 2011 loppuun mennessä.	2011	
Ehdotus nro 41	Komissio esittää vuoden 2011 helmikuuhun mennessä direktiiviehdotuksen, jonka tarkoituksena on luoda yhdenmetyt kiinnitysluottojen sisämarkkinat, jotka tarjoavat korkeatasoisen kuluttajansuojan.	2011	
Ehdotus nro 42	Komissio antaa vuoden 2010 loppuun mennessä tiedonannon, jolla pyritään yksilöimään ja poistamaan Euroopan kansalaisia edelleen haittaavat veroesteet.	2010	Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen
Ehdotus nro 43	Komissio aikoo esittää vuonna 2012 ehdotuksen lentomatkustajien oikeuksia koskevan asetuksen muuttamisesta ottaen erityisesti huomioon Islannissa sattuneen tulivuorenpurkauksen hiljattain aiheuttaman kriisin vaikutukset. Lisäksi komissio suunnittelee tiedonannon antamista matkustajien oikeuksista kaikissa liikennemuodoissa, jos tieliikennettä (linja-autoliikennettä) koskeva säädösehdotus hyväksytään.	2012	Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen

3. Vuoropuhelu, kumppanuus ja arviointi – sisämarkkinoiden hyvän hallintotavan apuvälineet

Ehdotus nro 44	Komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä sisämarkkinoiden kehittämiseksi edelleen saavutettujen tulojen kattavamman arvioinnin ja erityisesti palveludirektiivin keskinäisen arviointiprosessin perusteella. Arviointiprosessi on meneillään jäsenvaltioissa ja komissiossa. Palveludirektiivin keskinäisestä arviointiprosessista saatua kokemusta aiotaan hyödyntää muissa keskeisissä sisämarkkinasäädöksissä.		Yhdenmukainen teollisuuspolitiikka
Ehdotus nro 45	Komissio aikoo esitellä vuoden 2011 alussa strategian, joka koskee sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) laajentamista muille lainsäädännön aloille vuonna 2011 ja jonka tarkoituksena on luoda todellinen eurooppalaisten viranomaisien henkilökohtaiseen yhteydenpitoon pohjautuva verkkoyhteisö. Strategiasta tullaan laatimaan säädösehdotus.	2011	
Ehdotus nro 46	Komissio aikoo antaa vuonna 2011 EU:n vaihtoehtoisten riitojenratkaisutapojen käyttöä koskevan aloitteen. Komissio aikoo antaa vuonna 2011 myös rahoituspalveluihin liittyvien vaihtoehtoisten riitojenratkaisujärjestelmien verkostoa koskevan suosituksen. Näiden kahden aloitteen tarkoituksena on varmistaa, että käytettävissä on yksinkertaiset ja kustannustehokkaat tuomioistuimen ulkopuoliset oikeussuojakeinot kuluttaja-asioita koskevien rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi. Komissio esittää vuoteen 2012 mennessä ehdotuksen, joka koskee eurooppalaisen online-järjestelmiin perustuvan riitojenratkaisujärjestelmän käyttöönottoa sähköisten maksutapahtumien osalta. Komissio aikoo lisäksi järjestää vuosina 2010–2011 julkisen kuulemisen, jonka aiheena on eurooppalainen lähestymistapa ryhmäkanteisiin, yksilöidäkseen menettelytavat, jotka voitaisiin sisällyttää Euroopan unionin oikeudelliseen kehykseen ja jäsenvaltioiden oikeusjärjestykseen.	2011	Euroopan digitaalistrategia Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen
Ehdotus nro 47	Komissio kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa määrätietoisempaa politiikkaa sisämarkkinasääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Komissio sitoutuu laatimaan suunnitelmia, jotka koskevat sisämarkkinapakettiin sisältyvien säädösehdotusten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, tekemään kyseisiä ehdotuksia koskevia vastaavuustaulukkolunonnoksia ja lyhentämään rikkomistapausten keskimääräistä käsittelyaikaa. Komissio kehottaa jäsenvaltioita supistamaan 0,5 prosenttiin niiden direktiivien osuuden, joita ne eivät ole vielä saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään, ja toimittamaan sille vastaavuustaulukot toimenpiteistä, joilla direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.	2011	

Ehdotus nro 48	Komissio lujittaa kansalaisyhteiskunnan kuulemista ja sen kanssa käytävää vuoropuhelua asiakirjojen valmisteluun ja soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä. Erityistä huomiota kiinnitetään kuluttajien, kansalaisjärjestöjen, ammattiyhdistysten, yritysten, säästäjien, käyttäjien ja alueellisten yhteisöjen näkemysten ottamiseen huomioon ehdotusten hyväksymistä edeltävissä kuulemisissa ja erityisesti asiantuntijaryhmien työskentelyssä.	2011	Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen
Ehdotus nro 49	Komissio aikoo jatkaa vuonna 2010 sellaisen keskitetyn asiointipisteen kehittämistä, joka tarjoaa kansalaisille ja yrityksille suunnattua tiedotusta ja asettaa niiden saataville sisämarkkinoiden tuomia oikeuksia koskevan neuvontapalvelun. Tiedotusta ja neuvontaa annetaan verkkosivuilla, puhelimitse tai henkilökohtaisessa tapaamisessa sekä muun muassa Sinun Eurooppasi -portaalin ja Europe Direct -palvelun kautta. Komissio lujittaa myös kumppanuuksia jäsenvaltioiden kanssa, jotta kansallisia sääntöjä ja menettelyjä koskevat tiedot olisivat saatavilla myös keskitetyssä asiointipisteessä.	2010	Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen
Ehdotus nro 50	Komissio kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa epävirallisia ongelmanratkaisukeinoja erityisesti vahvistamalla ja kehittämällä ”EU Pilot” -hanketta, SOLVIT-verkostoa ja Euroopan kuluttajaneuvontakeskusten verkostoja. Komissio aikoo laatia vuonna 2011 SOLVIT-verkostoa koskevia konkreettisia ehdotuksia vuonna 2010 tehdyn arvioinnin perusteella. Pitemmällä aikavälillä komissio tutkii edellytyksiä näiden välineiden ja muiden vaihtoehtoisten ongelmanratkaisuvälineiden laajempaan kehittämiseen luomalla niiden välille tiukempia kytköksiä, jotta niiden avulla voidaan ratkaista paremmin sisämarkkinoihin liittyviä ongelmia.	2011	

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.10.2010
KOM(2010) 608 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

På väg mot en inre marknadsakt

Att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi

Femtio förslag för att arbeta, driva företagsverksamhet och handel bättre tillsammans

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

På väg mot en inre marknadsakt

Att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi

Femtio förslag för att arbeta, driva företagsverksamhet och handel bättre tillsammans

(Text av betydelse för EES)

INLEDNING

Uppbyggnaden av en stor gemensam marknad var centralt för Europaprojektets grundare. De hade insett vikten av att kunna mötas, utbyta varor, tjänster och idéer, arbeta tillsammans för att på så sätt skapa ett mer välmående, mer kreativt, intelligentare och rättvisare samhälle med en starkare ställning i världen. Ett delat gemensamt ekonomiskt och socialt område som respekterar våra olikheter, där **önskan att vara tillsammans** underbyggs och **befästs av ett mervärde av att vara tillsammans**: Det var och förblir än i dag ambitionen med den **stora gemensam europeiska marknaden**.

Utvecklingen över tiden från den gemensamma marknaden till den inre marknaden har inneburit att den stora europeiska marknaden både har fördjupats och berikats. Den har fördjupats med utgångspunkt i de **fyra grundläggande friheterna**, dvs. fri rörlighet för personer, varor, tjänster och kapital. Den har därtill kompletterats bland annat genom konsolideringen av **den ekonomiska integrationen**, införandet av **den gemensamma valutan** och utarbetat av **sammanhållningspolitiken**. En sammanhållningspolitik som hänger samman med den inre marknaden är absolut nödvändigt för att garantera att alla medborgare, oberoende av var de bor, kan dra fördel av och bidra till den inre marknaden.

När det har nu gått nästan 60 år sedan kol- och stålunionen skapades är den gemensamma marknadens fördelar uppenbara. Upprättandet av den inre marknaden och öppnandet av gränserna kan räknas bland de främsta tillväxtfaktorerna i Europa under de gångna två decennierna. Den sammanlagda effekten av inre marknadsintegrationen, bland annat i form av liberaliseringen av nätverksindustrierna och marknadsutvidgningen har enligt kommissionens uppskattningar skapat 2,75 miljoner nya arbetstillfällen och 1,85 % extra årlig tillväxt under perioden 1992-2009.

Europa har blivit den största ekonomin i världen. Även om man inte räknar med den gemenskapsinterna handeln är EU också den största importören och exportören i världen. Den inre marknaden är en viktig styrkepunkt för vår internationella konkurrenskraft. Utan den inre marknaden skulle vi inte ha samma betydelse för jämvikten i världsekonomin, nu när nya aktörer växer fram.

Men framför allt erbjuder den inre marknaden vardagliga fördelar för företag och medborgare i deras verksamheter. Den gemenskapsinterna handeln motsvarar i dag 17 % respektive 29 % av de globala handeln med varor och tjänster. Konkreta exempel på dessa fördelar är att kostnaden för mobilsamtal har sjunkit med 70 % och flygbiljettpriserna med 40 %.

Den stora europeiska inre marknaden har skapat en väv av "**vardagssolidaritet**" mellan de europeiska folken och under de nästan sextio år som förflutit förnyats, fördjupats och berikats, samtidigt som den har förblivit en hörnsten i det europeiska integrationsprojektet.

Vi lever emellertid inte i samma epok som 1985 när kommissionen föreslog den radikala förnyelse som ledde till upprättandet av den inre marknaden den 1 januari 1993.

Världen har förändrats. Globaliseringen har drivit på handelsutbyte och teknologisk omvandling och möjliggjort framväxten av nya aktörer på världsmarknaden som konkurrerar med oss även på de områden där vi har kärnkompetens, dvs. produkter och tjänster med högt förädlingsvärde. Detta utgör en dubbel utmaning för Europa: Att än mer beslutsamt utveckla vår kompetens inom sektorer med högt förädlingsvärde och bedriva en politik som gör det lättare för de europeiska företagen, i synnerhet för de små och medelstora företagen, att ta del av de fantastiska möjligheter som dessa nya tillväxtområden erbjuder

Europa har också i sig förändrats. Vår kontinent har återförenats och fördjupats.

Den finansiella och ekonomiska krisen har drabbat alla våra ekonomier och samtliga näringssektorer. Den har försvagat såväl företagare som arbetstagare och minskat köpkraften för miljontals konsumenter i Europa. Den inre marknaden är ett av våra starka kort för att möta denna kris. Den har gjort det möjligt att dämpa krisens effekter. Den kommer också hjälpa oss att ta oss stärkta ur krisen och utgör ett verkligt trumfkort för framtiden.

Av alla dessa skäl gav kommissionens ordförande José Manuel Barroso **Mario Monti** i uppdrag att ta fram en rapport om en nystart för den inre marknaden. Mario Monti angav i sin rapport att förverkligandet av en fördjupad och effektiv inre marknad är en bestämmande faktor för unionens totala makroekonomiska resultat¹. Han tillägger att den är mindre populär än någonsin och likväl mer nödvändig än någonsin². Han föreslår i sin rapport därför "en ny strategi som syftar till att skydda den inre marknaden från risken för ekonomisk nationalism, att utvidga den till nya väsentliga områden för den europeiska tillväxten och att uppbåda en tillräcklig grad av samförstånd i synen på den"³.

Europaparlamentet underströk i sin rapport 2010 att "**inre marknadsintegrationen inte är en oåterkallelig process och att den inre marknadens fortsatta existens inte skulle tas för given**".

Detta konstaterande motiverar i dag en ny ambition för inre marknadspolitiken till förmån för "en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi". Detta för att fullfölja en ofullbordad integration och förverkliga vår tillväxtpotential med mänskliga förtecken, för att tillsammans återfå förtroende för vår sociala marknadsekonomi som ekonomisk modell genom att återge de europeiska medborgarna en central roll på marknaden, i avsikt att föreslå ett nytt övergripande synsätt på den inre marknaden som gäller alla aktörerna på den marknaden, och

¹ Rapport från Mario Monti till Europeiska kommissionens ordförande: "En ny strategi för den inre marknaden" från den 9 maj 2010, s. 9.

² Ovan citerad rapport från Mario Monti, s. 24.

³ Ovan citerad rapport från Mario Monti, s. 9.

för att på bästa sätt säkerställa att reglerna på den inre marknaden förstås och följs inom unionen och i vår vardag.

Detta synsätt förordar en social marknadsekonomi. Det utgår från konstaterandet att en inre marknad måste utgå från marknadens aktörer: Företagen, konsumenterna och arbetstagarna. Det är så den inre marknaden skapar förutsättningar för Europa att bygga upp en kollektiv konkurrenskraft.

Den inre marknaden har nämligen mycket mer att ge i form av tillväxt och sysselsättning. Dess potential är inte fullt utnyttjad. Exempelvis utgjorde de gränsöverskridande offentliga upphandlingarna inte mer än 1,5 % av alla tilldelade upphandlingskontrakt 2009. Trots de betydande framsteg som gjorts på den inre marknaden för tjänster står de gränsöverskridande tjänsteleveranserna endast för omkring 5 % av unionens BNP, jämfört med 17 % av handeln med industrivaror på den inre marknaden. Endast 7 % av konsumenterna gjorde gränsöverskridande inköp via Internet under 2008⁴.

Genom att komplettera, fördjupa och fullt ut utnyttja den inre marknaden, särskilt med hjälp av de åtgärder som föreslås i detta meddelande, är det, enligt kommissionens beräkningar⁵, möjligt att uppnå en potentiell tillväxt på i storleksordningen 4 % av BNP under de kommande tio åren⁶.

Dessutom är den inre marknaden inte ett självändamål. Den är ett instrument för att stödja politiken på andra områden. Alla offentliga och privata åtgärder, insatser för att komma tillrätta med problem i fråga om tillväxt, social sammanhållning, sysselsättning, säkerhet och klimatförändring har större möjligheter att lyckas om den inre marknaden fungerar som den ska.

Därför framstår nylanseringen av den inre marknaden som en oundgänglig del av **strategin för EU 2020**. I **strategin för EU 2020** föreslås 7 centrala initiativ: i) en union som främjar innovation, ii) unga på väg (åtgärder för att främja ungdomars rörlighet), iii) en digital strategi för Europa, iv) en digital agenda, v) industripolitik för en globaliserad tid, vi) en agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen, vii) en europeisk plattform för fattigdomsbekämpning. En moderniserad inre marknad utgör den gemensamma grunden för var och en av dessa strategiska initiativ. Den är hävstången som hjälper till att skapa den tillväxt och sysselsättning som kommer att tillföra en dynamik för en intelligent, hållbar och inkluderande tillväxt och på så sätt förstärka synergieffekterna mellan de olika centrala initiativen. Vissa inslag i de centrala initiativen ligger till grund för en väl fungerande inre marknad och utgör därför åtgärderna för nylanseringen av den inre marknaden. Följaktligen nämns dessa åtgärder såväl i detta meddelande som i de centrala initiativen och då särskilt i den **digitala strategin för Europa**, unionen för innovation och **industripolitiken i globaliseringens tidevarv**.

Denna nylansering bör öppna nya möjligheter men inte medföra nya begränsningar. Den inre marknaden bör fungera som en länk till strukturell tillväxt genom att gemensamma regler effektivt utformas och tillämpas. Den utgör européernas verkliga hemmaplan i en globaliserad

⁴ Källa: Kommissionens avdelningar.

⁵ Källa: Kommissionens avdelningar. Denna uppskattning inkluderar ett visst antal åtgärder där vissa behandlas i detta meddelande (bland annat åtgärder för att minska administrativa och rättsliga bördor och för att främja öppna offentliga upphandlingar). Eftersom en betydande del av denna effekt är resultatet av genomförandet av tjänstedirektivet, och att det är svårt för att inte säga omöjligt att mäta effekten av en rad inte oviktiga åtgärder, vilka därför inte medtas i denna uppskattning, kan sifferuppgiften 4 % anses vara en försiktig uppskattning.

⁶ Baserat på modellen "QUEST".

värld. Den inre marknaden bör vara öppen mot omvärlden utan att för den skull vara godtrogen, uppmuntra till samarbete med våra handelspartners, särskilt för att garantera en bättre konvergens vad gäller de regler och normer som är i kraft på de olika internationella marknaderna. Det är i detta sammanhang viktigt att hålla i minnet att den europeiska modellens framgång vilar på dess förmåga att förena ekonomisk effektivitet och social rättvisa samt att mobilisera samtliga ekonomiska aktörer och arbetsmarknadens parter i ansträngningarna att uppnå detta mål.

Våra ansträngningar måste främst inrikta sig på att utveckla den europeiska ekonomins starka sidor: nämligen de 20 miljoner företagen i Europa, särskilt de små och medelstora, som byggs upp av uppfinnare, arbetare, studerande, hantverkare och entreprenörer som alla är aktörer på den inre marknaden, och som behöver finansiering för att förnya sig, öka sin kompetens och skapa arbetstillfällen.

För att kunna återskapa förtroendet är det också nödvändigt att **involvera medborgarna som konsument i egenskap av aktörer på de inre marknaden** och göra det möjligt för dem att köpa, investera, söka vård och utbildning över hela Europa. Den inre marknaden bör garantera alla europeiska konsumenter tillgång till produkter som är säkra och tillförlitliga, uppfyller de normer som anges och erbjuds till rimliga priser. Detta gäller för såväl jordbruksprodukter och livsmedel som för industriprodukter. Detta bör bli fallet – och uppfattas så – inom flera andra verksamhetsområden, särskilt på tjänsteområdet, inklusive allmänt tillgängliga tjänster och finansiella detaljtjänster.

I syfte att anta dessa utmaningar, återställa förtroendet, återskapa en hållbar och rättvis tillväxt bör Europa utveckla sin kapacitet att kraftfullt och bestämt engagera sig. **Det krävs ett gemensamt europeiskt engagemang**, att alla aktörer, europeiska, nationella eller regionala, offentliga och privata, ekonomiska och sociala tillägnar sig både målen och medlen för utvecklingen av den inre marknaden.

Det är hela innebörden i den akt som kommissionen i dag lägger fram för offentlig diskussion. Dess genomförande kommer dels göra det möjligt att utnyttja de viktiga tillväxtkällor som ryms i den digitala ekonomin, i tjänstesektorn liksom i omställningarna till följd av miljö- och klimatförändringen, dels utveckla en positiv gemensam syn på dessa förändringar som tar fasta på de problem som Mario Monti⁷ har kartlagt. Kommissionen vill få till stånd en bred diskussion under tre månader i hela Europa kring nylanseringen av den inre marknaden. **Efter denna diskussion kommer kommissionen att föreslå de övriga institutionerna att de bekräftar sitt engagemang för den slutliga versionen av akten.**

Förverkligandet av denna inre marknadsakt kommer vid utgången av 2012 på ett dynamiskt sätt markera de första 20 åren med den inre marknaden.

Denna akt antas samtidigt med ”rapporten 2010 om det europeiska medborgarskapet”: **Att undanröja hinder för de europeiska medborgarnas rättigheter** som för sin del är inriktad på att avskaffa de hinder de europeiska medborgarna möter i sin vardag, exempelvis i samband med resor, studier, giftermål, pensionering, inköp, arv eller också i samband med val när de röstar i en annan medlemsstat.

Inre marknadsakten och medborgarskapsrapporten är initiativ som kompletterar varandra och syftar till att överbrygga den uppdelning som kvarstår i Europeiska

⁷ Ovan nämnd rapport s. 38.

unionen när det gäller frågor som rör medborgarna, samt till att genom akten konkretisera åtagandet att skapa ett medborgarnas Europa och en inre marknad som fungerar effektivt och motsvarar medborgarnas och företagens behov och förväntningar.

1. EN DYNAMISK, HÅLLBAR OCH RÄTTVIS TILLVÄXT MED FÖRETAGEN

I EU finns 20 miljoner företag som ger 175 miljoner arbetstillfällen och tillhandahåller varor och tjänster till 500 miljoner konsumenter i EU och många andra konsumenter i omvärlden. **Den inre marknaden har avgörande betydelse för företagens konkurrenskraft.** Den ska erbjuda en gynnsam miljö där företagen ska kunna utveckla sin verksamhet, köpa, sälja och investera fritt inom hela Europa och i den vidare världen. **De små och medelstora företagen står för den största sysselsättningspotentialen, deras roll på den inre marknaden förtjänar att särskilt uppmärksammas och det krävs riktade insatser som svarar upp till deras förväntningar.**

Den fria rörligheten för varor och tjänster utgör två av de grundläggande friheterna i fördraget. Fri rörlighet för varor är en av den inre marknadens första landvinningar. Avskaffandet av gränserna på den inre marknaden 1993 ledde till att den förstärktes, vilket radikalt ökat utbudet av produkter för konsumenterna i EU till lägsta pris. EU:s politik för att upprätthålla detta utbud går ut på att säkerställa att inget oskäligt hinder begränsar varors fria rörlighet. Politiken avser samtidigt garantera att de varor som saluförs på den inre marknaden inte är farliga att konsumera. Det sistnämnda målet kräver särskild vaksamhet vid övervakningen av marknaderna och i insatserna mot piratkopiering och varumärkesförfalskning.

Uppsplittningen av den inre marknaden anförs ofta av företagen vara till nackdel för deras konkurrensförmåga. **Skiljaktiga nationella bestämmelser utgör nämligen en betydande belastning** för företagen, försenar investeringar, begränsar stordriftsfördelar och synergieffekter och utgör hinder för marknadstillträde. Därför måste marknaderna integreras bättre och hinder avskaffas genom att de områden där bristande samordning och harmonisering gör att den inre marknaden fungerar sämre noga kartläggas.

Konkurrensen på världsmarknaden har hårdnat. Den europeiska ekonomin måste kunna möta nya utmaningar och utnyttja dessa nya möjligheter med siktet inställt på en hållbar utveckling. **Dess starka sidor måste konsolideras och den europeiska ekonomin måste** kunna anta dessa utmaningar på lika villkor.

Industripolitik kräver en bättre uppbyggnad av marknaden och en väl utformad ram för att skapa och utveckla utbudet av europeiska industriprodukter. Europa måste kunna bevara sin globala konkurrensförmåga på vitala områden. De avgörande förutsättningarna för att kunna konsolidera våra industrigrenar och det europeiska utbudet i stort över hela förädlingskedjan består i marknadens uppbyggnad, stödet till forskning och innovation, utvecklingen av den digitala agendan och den nätbaserade handeln liksom möjligheterna till finansiering.

Sedan början av krisen har europeiska unionen vidtagit skyndsamma åtgärder för att återupprätta stabiliteten på de finansiella marknaderna och åter få marknaderna att fungera normalt. Det är inte desto mindre nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder för att garantera att det finansiella systemet inte bara stabiliseras **utan också förmår stödja den reala ekonomin och främja en hållbar ekonomisk tillväxt.** Ett stort antal åtgärder som rör insyn och överblickbarhet på marknaderna, finansiell stabilitet, ansvarsutkrävande och konsumentskydd

i samband med finansiella produkter liksom krisförebyggande åtgärder är för närvarande på väg att antas eller föremål för diskussion. Europeiska unionen har utfäst sig att anta alla reformförslagen på detta område före utgången av 2012. En europeisk ram måste upprättas för att utveckla dessa långsiktiga investeringar och ytterligare resurser skapas för att rikta privata fondmedel mot dessa investeringar.

Målen för EU:s 2020-strategi för att modernisera den europeiska ekonomin kräver betydande investeringar. Europeiska unionen kan redan nu stödja dessa projekt genom att utforma konsekventa strategiska riktlinjer till gagn för investerare som fattar beslut som påverkar utvecklingen flera decennier framåt, samt genom att inrätta en lämplig regelram. EU:s budget och Europeiska investeringsbanken kan hjälpa till att locka till sig privat finansiering för dessa projekt.

I en komplex och föränderlig värld är **Europanivån rätt nivå för att tänka och handla globalt**. Marknaderna är globala: Europa måste försvara sina intressen och värderingar med större övertygelse och i en anda av ömsesidighet och ömsesidiga fördelar. Den europeiska politiken bör syfta till ökad konvergens i fråga om regler och normer på det internationella planet. För att kunna hantera den globala konkurrensens absoluta krav måste den inre marknaden vara ett "basläger" för de europeiska företagen på vilken de kan växa och utifrån vilken de kan ha utbyte med hela världen.

Den inre marknaden måste bli en verklighet för att erbjuda entreprenörer, producenter och konsumenter de alleuropeiska skalfördelar de behöver för att säkerställa återhämtningen i ekonomin. Bara en hållbar tillväxt garanterar skapandet av varaktiga arbetstillfällen. Fri rörlighet och sunda och öppna konkurrensvillkor utgör också oundgängliga förutsättningar för tillväxt och utveckling och gör det möjligt att möta demografiska, miljömässiga och sociala utmaningar.

1.1. Att uppmuntra och skydda nyskapandet

För att stå bättre rustade i den internationella konkurrensen är det helt avgörande att våra företag och entreprenörer ges möjlighet att utveckla sig över hela den inre marknaden inom en ram som så långt möjligt främjar innovation och nyskapande.

Denna ram bör ge tillgång till kraftfulla skyddsverktyg bland annat för att bekämpa varumärkesförfalskning och piratkopiering.

Förslag nr 1: Europaparlamentet och rådet bör vidta nödvändiga åtgärder för att anta förslagen rörande EU-patentet, dess språkordning och det harmoniserade systemet för tvistlösning. Målsättningen är att det första EU-patentet ska kunna utfärdas år 2014.

Det fortsatt splittrade patentsystemet utgör ett betydande hinder för innovation och tillgång till det skydd som patenten ger de europeiska företagen, särskilt de små och medelstora företagen, forskningscentren och uppfinnarna. Ett sådant onödigt komplicerat och dyrbart system för skydd av patent bidrar till att forskning och innovation kommer på efterkälken i Europa i förhållande till andra delar av världen, som exempelvis Förenta staterna eller Japan. Konsekvensen av bristen på enhetligt skydd på den inre marknaden och de höga kostnaderna för patentskydd skapar ett uppsplittrat skyddssystem. De höga kostnaderna i samband med multipla tvister i flera medlemsstater försvårar tillgången till rättsskydd. Eventuellt motstridiga domslut i ett flertal medlemsstater medför bristande rättslig förutsebarhet, vilket

gör det svårare och dyrare att bedriva gränsöverskridande handel. Införandet av ett EU-patent och en enhetlig rättslig patentordning är av avgörande betydelse för att stimulera den europeiska konkurrenskraften och uppmuntra forskning och utveckling i Europa. På så sätt blir det möjligt att göra systemet billigare och mindre komplicerat, både för att erhålla patentskydd och för att återöppna de ifrågavarande rättigheterna i Europa.

Förslag nr 2: Kommissionen kommer under 2011 att föreslå ett ramdirektiv om förvaltning av upphovsrättigheter för att öppna tillträde för online-innehåll genom att förbättra styrning och elektronisk förvaltning av upphovsrättigheter och göra dessa mer överblickbara. Kommissionen kommer även att föreslå ett direktiv om verk av okända upphovsmän.

Avsaknaden av europeisk ram för en effektiv förvaltning av upphovsrättigheter i EU försvårar högst väsentligt nätbaserad kunskapsförmedling och nätbaserat tillhandahållande av kulturföremål. Skapandet av en digital europeisk inre marknad förutsätter att den nätbaserade distributionspotentialen utnyttjas effektivt så att det kreativa innehållet görs mer tillgängligt samtidigt som man säkerställer att rättsinnehavarna erhåller lämplig ersättning och lämpligt skydd för sina verk. Kommissionen är medveten om att olika nationella avgiftssystem för privatkopiering påverkar de gränsöverskridande betalningstjänsterna och framställningen av mediamaterial. Kommissionen kommer att beakta de olika deltagande parternas samråd för att kartlägga vilka inslag en solid lösning bör innehålla.

Det handlar även om att ge de europeer, som är mer vana att söka underhållning och hämta information på nätet, tillgång till en fullt utvecklad inre marknad. Generationerna som har vuxit upp med Internet ursäktar inte att den inre marknadens fördelar begränsas till fysiska varor. Därför måste den inre marknadens friheter utsträckas till att även omfatta nätbaserade tjänster samtidigt som en hög skyddsnivå säkerställs för nyskapande immateriella rättigheter.

Förslag nr 3: Kommissionen kommer år 2010 att föreslå en handlingsplan mot varumärkesförfalskning och piratkopiering som innehåller både lagstiftnings- och andra åtgärder. Den kommer även, under 2011, att lägga fram lagstiftningsförslag särskilt för att anpassa lagstiftningsramen till de behov som utvecklingen av Internet skapar och om att förstärka tullmyndigheternas insatser på det området samt kommer att ompröva sin strategi för genomförandet av immateriella rättigheter i tredje land.

Varumärkesförfalskning och piratkopiering kostar varje år den europeiska ekonomin miljarder euro och leder till förluster av tusentals arbetstillfällen. OECD uppskattade år 2007 att handeln med förfalskade varor kan uppskattas uppgå till motsvarande 188 miljarder euro 2007⁸. En eurobarometerundersökning som offentliggjordes i juni 2009 visade att mellan en fjärdedel och en tredjedel av alla europeiska medborgare tycker av olika skäl att det är godtagbart att förvärva förfalskade produkter⁹. Trots vissa förbättringar har bristen på tillräckligt kraftfulla och samordnade insatser för att verkställa skyddet av immateriella rättigheter försvårat kampen mot varumärkesförfalskning och piratkopiering.

⁸ OECD (2007), The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy, Paris.

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_en.pdf

1.2. Att främja nya vägar till hållbar tillväxt

De stora samhällsutmaningarna, som exempelvis klimatförändringen, energiförsörjningssäkerhet liksom de demografiska förändringarna utgör betydande tillväxtpotentialer för de europeiska företagen med tanke på den framtida efterfrågan på teknologi och tekniska lösningar för att hantera dessa utmaningar. Detta inre marknadspaket, den så kallade inre marknadsakten, bör utnyttjas som en hävstång för att ta tillvara dessa möjligheter. Särskilt lovande i detta sammanhang förefaller de initiativ vara som syftar till att införa ett effektivare standardiseringsförfarande, en mer konsekvent energibeskattnings på hela den inre marknaden, en vidareutveckling av den inre marknaden för tjänster och försvarsmateriel, liksom till att utveckla högkvalitativa ekologiska produkter. Genomförandet av dessa insatser kan komma att ingå i ett mer övergripande industripolitiskt initiativ, ett flaggskeppsinitiativ i agendan för EU-2020, som kommissionen kommer att anta inom kort. Tjänstedirektivets ömsesidiga utvärderingsprocess bör likaledes följas upp för att ytterligare utveckla denna sektor som är av avgörande betydelse för den europeiska ekonomin. Vidare har rapporten om distributionssektorn givit viktiga lärdomar för hur tjänstesektorn fungerar¹⁰. **Dessutom är det nödvändigt att tillväxtpotentialen och det stora utbudet av tjänster som den digitala marknaden kan tillhandahålla i full utsträckning kan tas tillvara, vilket underströks i kommissionens "Digitala agenda".** Slutligen är det så att det som gäller det generella instrument som tjänstedirektivet är också gäller för specifika sektorer som transportsektorn, som utgör den inre marknads veritabla "nervcentrum".

Förslag nr 4: Kommissionen och medlemsstaterna ska samarbeta för att fortsatt utveckla den inre marknaden för tjänster på grundval av tjänstedirektivets förfarande för "ömsesidigt erkännande", som medlemsstaterna och kommissionen är i färd att genomföra. Kommissionen kommer under 2011 att meddela företagen de konkreta åtgärderna i detta syfte, även beträffande tjänstesektorn.

Tjänstesektorn är en strategisk sektor för den ekonomiska återhämtningen i Europa. Den står för drygt 70 % av alla arbetstillfällen och hela nettojobbskapandet på den inre marknaden. En väl fungerande inre marknad för tjänster ger medborgarna och företagen, då särskilt de små och medelstora företagen, bättre möjligheter att tillvarata dessa möjligheter genom att förse dem med tjänster av bättre kvalitet till mer konkurrenskraftiga priser och på mer konkurrensutsatta marknader. Tjänstedirektivet har utgjort en viktig etapp på vägen att skapa en verklig inre marknad för tjänster. Enligt en aktuell undersökning kan direktivet komma att för EU sammantaget ge ekonomiska fördelar på mellan 60 och 140 miljarder euro, vilket motsvarar en tillväxtpotential på mellan 0,6 % och 1,5 % av BNP enligt en försiktig beräkning¹¹.

Resultaten av det ömsesidiga utvärderingsförfarandet ger för första gången en genomlyst bild av hur en väsentlig del av den inre marknaden för tjänster fungerar (direktivet täcker verksamhet motsvarande 40 % av BNP och sysselsättningen i EU. Denna omfattande utvärdering har påvisat behovet för kommissionen och medlemsstaterna att tillsammans närmare granska hur den regleringsram som gäller för vissa framtidsbranscher fungerar. Man bör gemensamt ta fram ett "resultattest för den inre marknaden" för att säkerställa att den ger

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_en.pdf

¹¹ "Expected economic benefits of the European Services Directive", Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB), november 2007.

de utlovade resultaten i fråga om tillväxt, sysselsättning och innovation. De verktyg för insyn och dialog med medlemsstaterna som införts i tjänstedirektivet bör även utnyttjas i detta syfte. Det är också nödvändigt att utvärdera om det behövs ett särskilt initiativ för att säkerställa ett effektivare, och mer jordnära, genomförande av tjänsteleverantörernas och tjänstemottagarnas rättigheter på den inre marknaden. Ett annat exempel på ett område som det finns anledning att undersöka är företagstjänstesektorn som utgör en viktig faktor för den europeiska industrins konkurrenskraft.

Förslag nr 5: Kommissionen kommer före utgången av 2011 att ta initiativ för att utveckla den elektroniska handeln på den inre marknaden. Dessa kommer särskilt att inriktas på de problem som drabbar konsumenter på den digitala marknaden. De avser bland annat ett meddelande om den elektroniska handelns funktion och, dessutom, riktlinjer till medlemsstaterna för att garantera en effektiv tillämpning av direktivets bestämmelser på tjänsteområdet som syftar till att förhindra diskriminering av tjänstemottagare på grund av nationalitet eller bostadsort.

För att bygga en inre marknad som utvecklar hela sin tillväxtpotential och samtidigt motsvarar medborgarnas förväntningar är det mycket väsentligt att komma till rätta med problemet med den elektroniska handelns svaga utveckling. Den elektroniska handeln står i dag faktiskt bara för mellan 2 och 4 % av handeln, varav den gränsöverskridande handeln fortfarande bara utgör en liten del. Den digitala inre marknaden är en av de sektorer där konsumenternas förtroende – och inköp – fortsatt är svagast. Alltför ofta händer det att konsumenter som försöker köpa produkter eller tjänster som erbjuds på nätet av ekonomiska aktörer i andra medlemsstater förhindras från att göra det, eller utsätts för diskriminering på grund av deras nationalitet eller bostadsort. Denna situation är inte enbart ett tecken på att marknaden fungerar dåligt. Än värre är att denna situation leder till frustration och brist på förtroende bland medborgarna för de möjligheter den inre marknaden erbjuder. Tjänstedirektivet förbjuder detaljister att behandla konsumenter olika på grund av nationalitet eller bostadsort, även på nätet, såvida inte dessa begränsningar är ”objektivt motiverade”, till exempel på grund av skiljaktiga transportkostnader. Nya riktlinjer för att hjälpa de nationella myndigheterna att tillämpa denna klausul mot diskriminering i tjänstedirektivet (artikel 20) **kommer att antas under andra halvåret 2011** och närmare ange i vilka fall dessa objektiva skäl skulle kunna anföras. Frågan om lagstadgad tillträdesrätt för europeiska konsumenter till elektronisk handel i en annan medlemsstat bör emellertid i praktiken ingå som en del av en bredare politik för att utveckla den elektroniska handeln som syftar till att göra handeln allmänt sett mer lättillgänglig för medborgarna. Kommissionen kommer att första halvåret 2011 anta ett meddelande som syftar till att studera hindren för utvecklingen av den elektroniska handeln, föreslå möjliga åtgärder samt utvärdera direktivet om elektronisk handel. Kommissionen kommer samtidigt på ett begripligt sätt närmare specificera de rättigheter användarna av nätbaserade tjänster har genom att senast 2012 offentliggöra en uppförandekod om rättigheter på nätet i EU¹².

¹²

Vilket angavs i den digitala agendan för Europa och i rapporten om medborgarskap 2010.

Förslag nr 6: Kommissionen kommer 2011 att lägga fram förslag om ändring av regleringsramen rörande standardisering för att göra standardiseringsförfarandena mer effektiva, dynamiska och välförankrade, samt för att utvidga tillgången till dessa förfaranden till att även omfatta tjänster.

Införandet av europeiska standarder för varor har varit ett viktigt redskap för att garantera medborgarna varor och tjänster av god kvalitet som inte utgör någon fara för hälsan, samt för att företagen enkelt ska kunna utnyttja innovativa och internationellt erkända standarder. Med den nuvarande standardiseringsramen har fortfarande utvecklingspotential i samråd med de nationella standardiseringsorganen för att göra det möjligt att öka takten i standardiseringsarbetet och ligga i fas med den tekniska utvecklingen och samtidigt ge möjlighet för alla berörda parter (företag, konsumenter, offentliga myndighetspersoner) att fullt ut delta i arbetet med att utarbeta standarder. En tydligare ram för standardiseringsarbetet på tjänsteområdet kan också behövas för att skapa ett mer enhetligt synsätt på den inre marknaden för tjänster.

Förslag nr 7: Kommissionen kommer 2011 att anta en vitbok om transportpolitiken, som föreslår en rad åtgärder bland annat för att avlägsna konstaterade kvarvarande hinder mellan olika transportslag och mellan de olika nationella transportsystemen.

Transporter är varje ekonomis nervcentrum. Vulkanen Eyjafjallajökull utbrott i april i år, som gav en påminnelse om hur sårbar hela ekonomin är för störningar i transportsystemet, utgör ett mycket tydligt exempel. En av de viktigaste fundamenten i en modern ekonomi är faktiskt dess transportsystems förmåga att förflytta varor och personer på ett så smidigt sätt som möjligt dit de måste eller önskar befinna sig vid en given tidpunkt. Transporttjänsterna spelar i dag mer än någonsin tidigare en avgörande roll för den ekonomiska tillväxten och skapandet av arbetstillfällen genom deras strategiska betydelse när det gäller att tillnärma utbud och efterfrågan. Samtidigt utgör de en nyckelkomponent för en förbättrad livskvalitet genom att bidra till att bryta vissa områdens isolering och sammanföra människor. Skapandet av ett enhetligt, sammanlänkat och effektivt europeiskt transportsystem är således avgörande för att säkerställa en smidig, obehindrad rörlighet för varor, personer och tjänster; väsentliga och grundläggande friheter på den inre marknaden. Hittills har skapandet av ett enhetligt trafiksystem försenats av en rad tekniska, administrativa och rättsliga hinder som bromsar konkurrensen på den inre marknaden för i synnerhet samordnade transporter och den ekonomiska tillväxten i Europa generellt.

Förslag nr 8: Kommissionen kommer 2011 att anta ett förslag som syftar till att omarbota direktivet om energibeskattnings för att bättre avspeglar EU:s energi- och klimatmål på skatteområdet utifrån en minimipunktskatt på koldioxidutsläpp och på energiinnehållet.

Rådet direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 fastställer en europeisk ram för beskattning av energiprodukter och elektricitet och har som främsta syfte att säkerställa den inre marknads korrekta funktion och därigenom undvika snedvridningar av konkurrensen mellan energiförbrukare. Direktivet avspeglar emellertid inte tillräckligt väl EU:s mål när det

gäller att bekämpa klimatförändringen och främja en mer effektiv energianvändning. Det ger därför inte medlemsstaterna möjlighet att använda skatteverktyget på ett optimalt sätt. Förslaget syftar särskilt till att säkerställa en konsekvent behandling i direktivet av olika energikällor och därigenom en verkligt likvärdig behandling av energikonsumenter, oberoende av vilken typ av energi som förbrukas. Förslaget kommer därigenom även att säkerställa en lämplig avvägning mellan, å ena sidan, energibeskattningen och, å andra sidan, systemet för handel med EU:s utsläppskvoter växthusgaser genom att undvika att de båda systemen överlappar varandra.

Förslag nr 9: Kommissionen kommer att föreslå ett initiativ som syftar till att inrätta en grupp på hög nivå avseende företagstjänster för att studera marknadsbrister och frågor om standardisering, innovation och internationell handel i sektorer som exempelvis logistik, anläggningsförvaltning, marknadsföring och reklam¹³.

Att skapa en inre marknad för tjänster till företag utgör fortfarande en stor utmaning oaktat tjänstedirektivet. Rapporten "Vers un marché intérieur plus efficace et plus équitable du commerce et de la distribution à horizon 2020"¹⁴ (med sikte på en framtida inre marknad 2020 med mer effektiv och rättvis handel och distribution) ger exempel på detta. I detta sammanhang kan den samtidiga förekomsten av talrika skiljaktiga nationella regler för att reglera denna sektor, bland annat med avseende på illojala affärsmetoder, störa handels- och distributionsmarknadens smidiga funktion. Ett initiativ som syftar till att skapa en ram för relationerna mellan affärsidkare ("business to business") skulle ge möjlighet att skydda de olika aktörerna i försörjningskedjan och samtidigt möjliggöra den stegvis framväxten av en effektivare inre marknad med en mer skälig och rättvis handels- och distributionsmarknad som infriar konsumenternas och producenternas förväntningar i fråga om konkurrenskraftiga priser. Kommissionens arbete rörande livsmedelsindustrins konkurrenskraft har påvisat behovet av insatser i detta hänseende.

Förslag nr 10: Kommissionen kommer före 2012 att undersöka det lämpliga i ett initiativ om produkters ekologiska fotavtryck på miljön som svar på problemet som rör produkters miljöpåverkan, inklusive koldioxidutsläpp. I initiativet kommer man att undersöka möjligheterna att skapa en gemensam europeisk metod för att utvärdera det ekologiska fotavtrycket liksom utsläpps- indikatorer.

Vissa industrisektorer och vissa medlemsstater har utvecklat sina egna normer för att mäta miljöpåverkan. Detta har lett till ett snabbt ökande antal skiljaktiga och oförenliga normer i EU, vilket riskerar att skapa hinder för den fria rörligheten för varor och tjänster på den inre marknaden och påföra företagen ett flertal olika krav som är förenade med höga kostnader för dem.

¹³ Meddelande om industripolitiken, KOM(2010) 614, 27.10.2010.

¹⁴ Rapport av den 5 juli 2010. Se http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_fr.pdf.

Förslag nr 11: Kommissionen kommer i början av 2011 att lägga fram en plan för effektiv energianvändning för att utnyttja den betydandepotential som finns för energibesparande åtgärder genom att komplettera den befintliga politiken i alla energiförbrukande sektorer.

Det är möjligt att ompröva ramen för miljöanpassning så att man sörjer för att den inre marknadens produktkrav tillämpas över hela Europeiska unionen. Man bör också utveckla metoder för ett mer riktat och bättre utnyttjande av offentliga medel, liksom upphandlingsförfaranden, som kan driva på utvecklingen av effektiva energimarknader i EU, särskilt på byggrenoveringsområdet och när det gäller hållbar rörlighet i stadsområden. Planen kommer även behandla behovet av en gemensam europeisk ram för att ge energileverantörerna en aktiv roll när det gäller att hjälpa sin kunder att spara energi och stödja utvecklingen av en europeisk marknad för energitjänster. Den skulle också kunna föreslå en förstärkt europeisk politik för att nå hållbara energiförsörjningslösningar (kraftvärme, uppvärmnings- och kylanläggningar).

1.3. För små och medelstora företag

De små och medelstora företagen är källor till innovation och sysselsättning och morgondagens storföretag. Därför bör den inre marknaden särskilt noga sörja för att det införs en gynnsam rättslig ram för att skapa och utveckla små och medelstora företag. Frågan om tillgång till finansiering förefaller ytterst viktig i detta sammanhang.

Förslag nr 12: Kommissionen kommer under 2011 att anta en handlingsplan för att förbättra de små och medelstora företagens tillgång till kapitalmarknaderna. Den kommer att innehålla åtgärder som syftar till att göra små och medelstora företag mer synliga för investerare, att bygga upp ett effektivt nät av börser eller reglerade marknader särskilt avsedda för små och medelstora företag, samt anpassa kraven för notering och offentliggörande till de små och medelstora företagens villkor.

En av de största problemen som de små och medelstora företagen ställs inför när det gäller att säkra sin utveckling är svårigheterna att få tillgång till kapital. Det är en avgörande faktor vid beslut om att avstå från att lansera nya produkter, investera i ny produktionsutrustning eller nyanställa. Aktiekapitalmarknaderna kännetecknas emellertid av en hög grad av koncentration till nackdel för de mindre företagen som försöker att anskaffa kapital. Det finns flera förklaringar till detta: Ofta är de små och medelstora företagen inte tillräckligt synliga för potentiella investerare, eller också är kraven för notering på aktiemarknaderna orimligt komplicerade. Att förbättra tillgången till finansiering för de små och medelstora företagen är en viktig politisk prioritet. Att skapa ett mer dynamiskt segment för små och medelstora företag på de finansiella marknaderna är en central uppgift. Detta initiativ kommer att utvecklas i nära samverkan med forumet för finansiering av små och medelstora företag .

Förslag nr 13: Kommissionen kommer före utgången av 2010 att utvärdera initiativet till förmån för små och medelstora företag ("Small Business Act") för att bland annat säkerställa att principen om att prioritera småskalighet, "Think small First" tillämpas i politiken och lagstiftningsförfarandet, så att småföretagsinitiativet "small Business Act" nära förbinds med strategin för Europa 2020.

Det europeiska initiativet småföretagsakten "Small Business Act" utgör det huvudsakliga instrumentet för att främja de små och medelstora företagens konkurrenskraft och företagsanda på den inre marknaden och mer globalt. Utvärderingen av småföretagsakten kommer att förstärka genomförandet av dessa åtgärder (särskilt småskalighetsprincipen) och göra att den kommer i fas med strategin för Europa 2020 genom att föreslå nya åtgärder på dessa områden som exempelvis de små och medelstora företagens internationalisering.

Förslag nr 14: Kommissionen kommer under 2011 att föreslå en översyn av direktiven om redovisningsstandarder för att förenkla kraven på finansiella upplysningar och minska de administrativa bördorna, särskilt de som åläggs de små och medelstora företagen.

De nuvarande redovisningsreglerna är förlegade och innehåller krav som innebär en onödig administrativ börda, särskilt för de små och medelstora företagen och mikroföretagen.

1.4. Att finansiera innovation och långsiktiga investeringar

Tillgång till finansiering har avgörande betydelse för innovation och hållbar tillväxt. Det är likaledes önskvärt att företagen ges möjlighet att utveckla långsiktiga strategier. Privat sparkapital måste vidare på ett effektivt sätt kanaliseras – eventuellt kompletterat med offentliga investeringar – till de mycket stora infrastrukturinvesteringar som kommer att krävas för att framgångsrikt genomföra strategin för Europa 2020. De finansiella marknaderna spelar en avgörande roll i detta hänseende och regelverket får inte ges en vinkling som riskerar att missgynna långsiktiga investeringar. Genomförandet av kommissionens meddelande av den 2 juni 2101 om regleringen av finansiella tjänster för en hållbar tillväxt¹⁵ bör göra det möjligt att stärka marknadernas roll i den reala ekonomins tjänst. Det är emellertid lämpligt att även undersöka nya vägar för att utveckla former för företagsstyrning, nyskapande modeller för att uppmuntra vissa typer av investeringar liksom effektiva samarbetsformer mellan den privata och offentliga sektorn som, där så krävs, bidrar till att förlänga investeringspolitikens "tidshorisont".

Nyckelförslag nr 15: Kommissionen kommer att undersöka möjligheterna att uppmuntra privata obligationslån för finansiering av europeiska projekt ("project bonds").

Ett kraftfullt sätt att mobilisera privata investeringar till projekt som stödjer målen i strategin för Europa 2020 skulle kunna vara att fylla bristerna i privat finansiering med medel från EU:s budget i än högre utsträckning än vad som redan i dag är fallet. Budgetöversynen har föreslagit olika sätt att förstärka budgetens genomslagskraft. Med innovativa finansiella instrument skulle EU:s fonder kunna utnyttjas i samverkan med banksektorn och den privata

¹⁵ KOM(2010) 301.

sektorn, särskilt genom Europeiska investeringsbanken (EIB). Dessa instrument skulle kunna bli till norm för projekt med en långsiktig kommersiell potential. Ett viktigt initiativ är de föreslagna "projektobligationerna" som skulle kunna ges ut av den privata sektorn och för vilka EU:s budget skulle kunna utnyttjas till att förstärka deras kreditbetyg för att uppbåda finansiering genom EIB, övriga finansiella institut och privata investerare på kapitalmarknaderna, som exempelvis pensionsfonder och försäkringsföretag.

Förslag nr 16: Kommissionen kommer att analysera vilka åtgärder som kan uppmuntra privata investeringar – särskilt långsiktiga investeringar – som mer aktivt kan bidra till att uppfylla målen i strategin för Europa 2020. Dessa åtgärder skulle kunna röra reformeringen av företagsstyrningen, skapa incitament för långsiktiga, hållbara och etiska investeringar, vilket är en förutsättning för en intelligent, grön och inkluderande tillväxt. Dessutom kommer kommissionen senast till 2012 se till att riskkapitalfonder med säte i en medlemsstat kommer att kunna fritt verka och investera inom hela Europeiska unionen (om så krävs genom att anta en ny rättslig ordning). Den kommer att anstränga sig att upphäva all skattemässigt ogynnsam behandling av gränsöverskridande verksamhet.

Det är önskvärt att skapa förutsättningar för att mer aktivt kanalisera det privata sparandet till främjandet av investeringsverksamhet och särskilt de investeringar som, genom att uppfylla vissa kriterier, mest effektivt bidrar till att uppfylla målen i strategin för Europa 2020. Bristen på tillgång till finansiering är en av de orsaker som företagen oftast anger som hinder för tillväxt och jobbskapande. Det är särskilt viktigt att inte bara förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag, utan även att skapa incitamentsstrukturer som uppmuntrar alla former av hållbara investeringar eller investeringar till stöd för en långsiktig strategi. En lämplig finansiering av de europeiska infrastrukturprojekten är en förutsättning för att strategin för Europa 2020 ska lyckas och likaså ett absolut krav. I detta hänseende kommer kommissionen att undersöka i vilken utsträckning reformeringen av företagsstyrningen, utvecklingen av investeringsetiketter eller oberoende metoder för utvärdering av investeringar kan bidra till att uppnå dessa mål.

Riskkapital utgör en mycket viktig finansieringskälla, särskilt för innovativa nystartade utvecklingsföretag ("start-ups"). Tillgången till riskkapital i Europeiska unionen försvåras dock av splittrade eller dåligt fungerande riskkapitalmarknader. Det krävs en regleringsram som gör det möjligt för riskkapitalfonder att bedriva verksamhet överallt i Europeiska unionen, förenat med en samordning av skattereglerna för att undvika risk för dubbeltaxering.

Förslag nr 17: Efter den pågående utvärderingen av den europeiska upphandlingslagstiftningen, och på grundval av ett brett samrådsförfarande, kommer kommissionen senast 2012 att lägga fram lagstiftningsförslag som syftar till att förenkla och moderniserade europeiska reglerna för att göra tilldelningen av kontrakt smidigare, och för att göra det möjligt att bättre utnyttja de offentliga upphandlingen till stöd för andra politikområden.

De varor och tjänster som upphandlas av offentliga myndigheter motsvarar nästan 17 % av BNP i EU. Den europeiska upphandlingslagstiftningen syftar till att skapa en öppen och konkurrenskraftig alleuropeisk marknad för de stora offentliga upphandlingarna och därigenom årligen spara åtskilliga miljarder av skattebetalarnas pengar. Samtidigt kan en

offentlig beställning vara en viktig form av stöd för exempelvis innovation, miljöskydd eller sysselsättning. En komplicerad växelverkan mellan EU-regler och nationella regler gör att de administrativa procedurerna kring den offentliga upphandlingen ofta blir väldigt tungrodda. Deltagandet av företag från andra medlemsstater i anbudsförfaranden är fortfarande mycket lågt¹⁶.

Förslag nr 18: Kommissionen kommer under 2011 att anta ett lagstiftningsinitiativ om tjänstekoncessioner. Klara och proportionella regler kommer att förbättra marknadstillträdet för de europeiska företagen, garantera öppenhet och insyn, likabehandling och likvärdiga villkor för de ekonomiska aktörerna. De kommer att uppmuntra offentlig-privata partnerskap och utveckla ett potentiellt bättre pris-kvalitetsförhållande för användarna av tjänsterna och för de upphandlande myndigheterna.

Tjänstekoncessionerna utgör 60 % av de offentlig-privata partnerskapskontrakten (vilket i värde motsvarade 118,8 miljarder euro år 2006). Förbättringen av villkoren för tilldelning av tjänstekoncessioner i konkurrens och en minskad rättslig oförutsebarhet bör medverka till att infrastrukturprojekten fungerar mer effektivt. Offentlig-privata partnerskap och i synnerhet tjänstekoncessioner gör det möjligt att kanalisera långsiktiga investeringar till sektorer som exempelvis energi, avfallshantering och transportinfrastruktur. Kommissionen kommer att föreslå en lagstiftning som syftar till att skapa en gynnsam europeisk ram för den typen av offentlig-privata partnerskap utan att påföra myndigheterna på kommunal nivå alltför betungande begränsningar.

1.5. Att skapa gynnsamma rättsliga och skattemässiga ramar för företagen

För att våra företag ska kunna utnyttja alla de möjligheter den inre marknaden erbjuder, inklusive etableringsfriheten, måste de regler som den bygger på vara enkla, anpassade företagets verklighet och svara upp till de problem företagen möter i sin dagliga verksamhet. De åtgärder som föreslås i detta avsnitt syftar bland annat till att minska administrativa och lagstadgade skattebelastningen, med positiva effekter på tillväxt och sysselsättning¹⁷. Inom den ram kommer mycket konkreta initiativ att tas för att säkerställa driftskompatibilitet mellan företagsregister och ömsesidigt erkännande av elektronisk identifiering och autenticering i Europeiska unionen. Skattefrågorna är likaledes väsentliga. Initiativ som rör skattebasen för bolagsskatten eller mervärdesskatten syftar till att begränsa de administrativa avgifter som åläggs företagen och gynna deras gränsöverskridande verksamhet. Försvars- och säkerhetssektorerna förtjänar vidare att uppmärksammas eftersom de skapar utveckling och tillväxt i hela ekonomin tack vare sin högteknologi, innovation och kompetens.

Förslag nr 19: Kommissionen kommer att vidta initiativ för att förbättra samordningen av den nationella finanspolitiken, särskilt genom ett förslag till direktiv som syftar till att under 2011 införa ett gemensamt konsoliderat skatteunderlag för bolagsbeskattning.

¹⁶ Gränsöverskridande offentliga upphandlingar utgjorde inte mer än 1,5 % av alla tilldelade upphandlingskontrakt 2009. Nivån på det gränsöverskridande utbytet när det gäller offentliga upphandling är betydligt lägre än för privata beställningar, vilket kan antas bero på att man inte fullt ut utnyttjar den gränsöverskridande handeln och konkurrensens fördelar.

¹⁷ En sänkning med 10% av företagets administrativa bördor skulle ge en BNP-ökning på 0,6 %.

De nuvarande inbördes mycket olikartade 27 nationella skattesystem i EU skapar betydande skattemässiga hinder som hämmar och till och med utgör hinder för företagens gränsöverskridande verksamhet. En sådan uppsplittring har stora snedvridande effekter på marknaden och för med sig kostnader för att skapa överensstämmelse mellan systemen. Detta drabbar särskilt de små och medelstora företagen som ofta inte har de nödvändiga resurserna för att övervinna dessa brister, vilket kan stå i vägen för deras utveckling på den inre marknaden. Införandet av en gemensam konsoliderad bolagsskattebas syftar till att rätta till de skattebestämmelser som begränsar tillväxten. Företagskoncerner skulle då bara behöva följa en enda uppsättning regler på skatteområdet och bara behöva ha att göra med en skatteförvaltning i hela EU (en enda instans). Omsättningen skulle på så sätt konsolideras på koncernnivå och förlustavdrag göras från de sammanlagda vinsterna utan hinder som sammanhänger med verksamhetens gränsöverskridande art. Företagen skulle dessutom inte längre behöva följa reglerna om internpriser (transfer prices) vid koncerninterna transaktioner (dvs. prisjusteringar för varje transaktion mellan olag i samma koncern). Fall av dubbelbeskattning eller dubbel skattebefrielse till följd av skiljaktigheter eller oförenligheter mellan nationella skattelagstiftningar skulle elimineras från koncerninterna relationer. En icke samordnad åtgärd på nationell nivå skulle bara återskapa den nuvarande situationen, eftersom företagen fortfarande skulle behöva hantera lika många skattesystem som det antal länder i vilka de är verksamma. De initiativ som kommissionen kommer att föreslå syftar inte till att harmonisera nivån på bolagsskatten.

Förslag nr 20: Kommissionen kommer under 2011 att offentliggöra en ny mervärdesskattestrategi på grundval av en grönbok med förslag om en genomgripande omprövning av mervärdesskattesystemet, som planeras tas fram före utgången av 2010.

Den nuvarande mervärdesskatteramen innehåller åtskilliga begränsningar, som skapar en orimligt stor arbetsbörda för företagen. Det komplicerade system med olika skattesatser och skattebefrielser, undantag och valmöjligheter som medlemsstaterna förfogar över, och de särskilda reglerna för gränsöverskridande transaktioner skadar den inre marknadens korrekta funktion och de europeiska företagens konkurrenskraft, på grund av de stora kostnaderna för att efterleva reglerna, särskilt för de företag som har verksamhet i flera medlemsstater. Trots den betydande utveckling som ägt rum på det teknologiska och ekonomiska området sedan mervärdesskattesystemet infördes, har det i stor utsträckning förblivit oförändrat, särskilt vad gäller företagens uppgiftsskyldigheter och systemen för uppbörd av mervärdesskatt. Dessutom är det nuvarande systemet lätt utsatt för bedrägeri. Närmare 12 % av mervärdesskatten drivs inte in till följd av skattebedrägeri, skatteflykt, obetalda skatter eller konkurser. I den kommande strategin på mervärdesskatteområdet betonas de prioriteringar som måste hävdas i form av lagstiftningsförslag, för att införa en ram för mervärdesskatten som är mer stabil och effektiv till förmån för den inre marknaden.

Förslag nr 21: Kommissionen kommer under 2011 att föreslå en lagstiftning om införande av sammankopplade bolagsregister.

Avsaknad av ett nät som sammankopplar de nationella bolagsregistren försvårar tillgången till upplysningar om företagen i andra medlemsstater, vilket orsakar stora administrativa bördor och höga kostnader för de företag som har en gränsöverskridande verksamhet liksom en brist på överblickbarhet och insyn för övriga företag, konsumenter och offentliga myndigheter.

Förslag nr 22: Kommissionen kommer senast 2012 att lägga fram ett förslag till beslut som syftar till att garantera ömsesidigt erkännande av elektroniska identifierings- och autentiseringssystem över hela EU, på grundval av nätbaserade elektroniska autentiseringstjänster som bör tillhandahållas i alla medlemsstater. Under 2011 kommer kommissionen att föreslå en ändring av direktivet om e-signaturer för att skapa en rättslig ram för gränsöverskridande erkännande och driftskompatibilitet för säkra e-autentiseringssystem.

För att den inre marknaden ska kunna fungera korrekt kräver instrument som exempelvis tjänstedirektivet eller handlingsplanen för elektronisk offentliga upphandling att företagen ska kunna kontakta förvaltningsmyndigheter på elektronisk väg, även över gränserna, vilket kommissionen har betonat i sitt meddelande om e-strategin. Driftskompatibilitet och ömsesidigt erkännande av nationella bestämmelser för elektronisk identifiering och autentisering är avgörande förutsättningar för att utan hinder kunna använda de nätbaserade offentliga tjänsterna över landgränserna.

1.6. Konkurrenskraft på internationella marknader

Europeiska företag lyckas sälja sina varor och tjänster i hela världen, och drar på så sätt fördel av den öppna och integrerade världshandeln. Den inre marknaden utgör en bas där europeiska företag kan förbereda sig bättre för internationell konkurrens och inträde på nya marknader. Detta gör det än viktigare att garantera att den inre och den yttre politiken är enhetliga och komplementära.

EU är världens största exportör av varor och tjänster och en av de huvudsakliga mottagarna av utländska direktinvesteringar. Men det finns ingen plats för naivitet. Europa måste försvara sina intressen och värderingar med större självförtroende och i en andra av ömsesidighet och gemensam nytta. Frihandelsavtal kan ge europeiska företag tillgång till de viktigaste marknaderna och intensifiera det rättsliga samarbetet med stora handelspartner. Dessutom måste handelssamarbete grundas på gemensamma intressen och fördelar samt rättigheter och skyldigheter för både EU och dess partner. Kommissionen kommer att fortsätta att försvara europeiska intressen och arbetstillfällen och att använda alla tillgängliga medel för att bekämpa illojal handelspraxis.

Mer enhetliga internationella bestämmelser kommer att vara till nytta för företagen i EU, bland annat genom minskade kostnader för anpassning till bestämmelser och normer som skiljer sig från dem som gäller i Europa. Det är också mycket viktigt att se till att företagen i EU har tillgång till yttre marknader på rättvisa villkor, särskilt avseende offentlig upphandling.

Den inre marknaden måste även fortsättningsvis vara attraktiv för potentiella kandidatländer och grannländer. Kommissionen kommer att överväga att fortsätta att utvidga bestämmelserna om den inre marknaden vad gäller rättslig samsyn och de berörda ländernas förmåga att effektivt införa bestämmelserna i fråga.

Förslag nr 23: Kommissionen kommer att fortsätta att utveckla det rättsliga samarbetet med huvudsakliga handelspartner, både bilateralt, i form av lagstiftningsdialoger, och multilateralt, exempelvis inom G20. Det tvådelade målet är att främja rättslig samsyn, bland annat genom att om möjligt erkänna tredjeländers system, och att uppmuntra till antagande av fler

internationella normer. På grundval av detta kommer kommissionen att förhandla om internationella handelsavtal (både multilaterala och bilaterala) med fokus på både marknadstillträde och samsyn i rättsliga frågor, i synnerhet för tjänster, immaterialrätt och subventioner.

Bristen på internationell rättslig samsyn är ett stort hinder för den internationella handeln. För att hindra motsättningar och rättsligt arbitrage deltar Europeiska kommissionen aktivt i rättsligt samarbete både multilateralt och bilateralt. G20-processen är av avgörande vikt i detta sammanhang, och EU kommer att fortsätta att ta en ledande roll för att främja den finansiella reformprocessen på global nivå, en hög lagstiftningskvalitet och ett ökat antagande av internationella normer. Samtidigt deltar EU också i lagstiftningsdialoger med ett antal strategiska partner, bland andra USA, Japan, Kina, Ryssland, Indien och Brasilien, men mer behöver göras för att fördjupa och utöka dessa dialoger. På grund av den ekonomiska och finansiella krisen finns det risk för protektionistiska tendenser. Dessa förhandlingar syftar till att främja rättslig samsyn, även i känsliga frågor såsom immaterialrättsligt skydd och subventioner, och att erbjuda nya marknadsmöjligheter för företagen i EU.

Förslag nr 24: Kommissionen kommer 2011 att lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett gemenskapsinstrument som bygger på genomförandet av Europeiska unionens internationella åtaganden för att ge ett enhetligare tillträde till offentlig upphandlingar i industriländerna och i de stora framväxande länderna.

Det är skillnad mellan den relativa öppenheten på EU:s upphandlingsmarknad och avsaknaden av tillträde till handelspartnernas upphandlingsmarknader. EU:s internationella åtaganden om marknadstillträde (avtal om offentlig upphandling, frihandelsavtal) är inte genomförda på ett enhetligt sätt i hela EU. Detta leder till olika villkor för europeiska företag, både i EU och utomlands, och ojämlika villkor mellan europeiska företag och företag från tredjeländer. På internationell nivå har EU svårt att erhålla ett bättre marknadstillträde, eftersom unionen har begränsad möjlighet att påverka handelsförhandlingar med länder som ingått avtal om offentlig upphandling och/eller i bilaterala förhandlingar om frihandelsavtal.

2. ÅTERSTÄLLA FÖRTROENDET GENOM ATT SÄTTA MÄNNISKORNA I CENTRUM FÖR DEN INRE MARKNADEN

”Kombinera marknaden med de sociala frågorna”: Mario Monti föreslår ett verkligt alternativ för att stärka den inre marknaden och Europa. Även om marknaden visade sig vara solid under krisen, kvarstår fortfarande en viss oro. Människorna måste sättas i centrum för denna stora marknad, och en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft måste inrättas.

Ett välfungerande socialt system, effektiva utbildningssystem och yrkesutbildning, kvalificerade arbetstillfällen och krav avseende hälsa och säkerhet på arbetsplatsen bidrar till effektiva marknader och till välbefinnande och tillväxt. Dessa faktorer ökar ett lands dragningskraft, skapar sociala band och är, i likhet med andra strukturella faktorer såsom infrastrukturens kvalitet och densitet, viktiga för den globala konkurrenskraften.

Fattigdom, arbetslöshet, utestängning och rädsla inför framtiden är alla ekonomiska bördor för samhället. Europeiska företag i Europa och på andra platser har insett detta, och bidrar till att utveckla företagsklimatet genom att investera i stiftelser, det civila samhället, valda

företrädare, leverantörer eller kunder, i partnerskap avsedda att säkra en hållbar och solidarisk utveckling.

Den inre marknaden bidrar även till att utveckla varje individs identitet: språkundervisning i skolan, resor, studier utomlands, euron och mångfalden av produkter är alla exempel ur vardagen som visar att vi alla är européer, oavsett om vi är konsumenter, arbetstagare, studenter, sparare, entreprenörer, användare av offentliga tjänster, patienter eller pensionärer. Detta utrymme krymper dock allteftersom européerna blir äldre: i arbetslivet, i konsumtionsmönster och i hälso- och pensionsfrågor blir de europeiska möjligheterna mindre tillgängliga.

Det finns många områden där den mänskliga dimensionen av den ”sociala” marknadsekonomin måste bidra till att bygga upp förtroendet och säkra goda resultat på den stora inre marknaden och samtidigt respektera de socialförsäkringssystem som är medlemsstaternas ansvar. Vikten av arbetsmarknadsparternas roll bör också betonas, både nationellt och på EU-nivå, där de har en erkänd roll genom att de uttrycker önskemål från ekonomins olika sektorer i dialoger som ibland leder till Europa-omfattande avtal.

Det finns även ett antal rättsliga instrument som mer uttryckligen tillåter EU-institutionerna att åter satsa på det sociala området och integrera investeringar av socialt och allmänt intresse i den ekonomiska och finansiella återhämtningen.

Stadgan om de grundläggande rättigheterna befäster och synliggör ett antal ekonomiska och sociala rättigheter. I enlighet med EU-fördraget erkänner unionen de rättigheter, friheter och principer som fastställs i stadgan, som har samma rättsliga status som fördragen. Kommissionen åtar sig att säkerställa att stadgan kommer att tas i beaktande när EU-politiken utarbetas¹⁸. Den övergripande sociala klausul¹⁹ som införlivats i EU-fördraget och är till för att bedöma relevansen i alla politiska åtgärder på grundval av deras sociala inverkan, måste börja användas som en bas för alla reflektioner.

Ett nytt mål är att använda effektiva marknader för att främja kreativitet och dynamik i EU:s företag och, samtidigt, återställa européernas förtroende för den inre marknaden. Politiken måste bli mer hållbar genom att man förutser och begränsar kriser, och genom en konsolidering av EU:s ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning. En stärkt sammanhållning, särskilt territoriellt, är fortfarande en förutsättning för att den inre marknaden ska fungera smidigt. I samband med detta kommer kommissionen att i korthet lägga fram ett förslag om att förbättra sammanhållningspolitikens effekt, att rikta den mer mot resultat och prestanda, att göra genomförandet mer ambitiöst och att koncentrera EU-medel på de huvudsakliga prioriteringarna. Kommissionen kommer även att se över möjligheten att förbättra den inre marknadens infrastrukturer, bland annat genom att uppmuntra till offentlig-privata partnerskap.

Denna akt för den inre marknaden rör medborgarna i deras egenskap av deltagare i ekonomin. Frågor om medborgarnas icke-ekonomiska rättigheter på den inre marknaden hanteras parallellt i rapporten om EU-medborgarskap 2010 om att avlägsna hindren för EU-medborgarnas rättigheter, som samtidigt antas av Europeiska kommissionen.

¹⁸ ”Stratégie pour la mise en œuvre effective de la Charte des droits fondamentaux par l'Union européenne”, KOM(2010) 573 slutlig, 19.10.2010.

¹⁹ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 9.

2.1. Bättre allmännyttiga tjänster och förbättrad central infrastruktur

Den fria marknaden och marknadskrafterna är utgångspunkten för det europeiska samarbetet och är också det system som ger människor störst valfrihet vad gäller varor och tjänster till lägsta pris och uppmuntrar till innovation. Detta betyder emellertid på intet sätt att Europasamarbetets viktiga mål att uppnå social och territoriell sammanhållning inom unionen åsidosätts, och det finns ett medvetande om att marknadskrafternas fria spel inte kan fylla alla de kollektiva behoven på ett lämpligt sätt.

Därför erkänner Europeiska unionen i artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll nr 26 till fördragen den sociala betydelse och det ekonomiska värde som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse har och bekräftar, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, de offentliga myndigheternas möjligheter att tillhandahålla, beställa och organisera tjänster av allmänt ekonomiskt intresse så nära användarna som möjligt. Det är också därför som unionen har låtit en gradvis liberalisering av de stora nätverksindustrierna, som ska garantera EU:s ekonomi ökad konkurrens, åtföljas av stränga krav om allmännyttiga tjänster för alla medborgare. Det är även skälet till att unionen arbetar för att få till stånd välfungerande transeuropeiska infrastrukturer, genom att identifiera de led som saknas inom olika sektorer och med hjälp av olika incitament bidra till att de kommer på plats.

En stor del av de offentliga förvaltningarnas dagliga verksamhet är av ekonomiskt slag och omfattas därför av unionslagstiftningen. Kommissionen är t.ex. ensam behörig att i enlighet med artikel 106 EUF-fördraget kontrollera att all ersättning som betalas ut i form av statligt stöd är förenlig med den inre marknaden. Kommissionen kommer att fortsätta utvärderingen och åtar sig att eventuellt se över beslutet och rambestämmelserna när det gäller ersättning i samband med skyldighet att allmännyttiga tjänster (det så kallade Altmarkpaketet).

Tillämpningen av EU:s regler på området allmännyttiga tjänster väcker många praktiska frågor för de behöriga offentliga myndigheterna och vissa aktörer inom sektorn, särskilt när det gäller sociala tjänster. Unionen och dess medlemsstater måste därför garantera rättsliga ramar som innebär att de offentliga organen kan utföra sina uppdrag och att enskilda personer kan få sina behov uppfyllda på ett effektivt sätt. Unionen måste också konkretisera sin nya ambition att identifiera och bidra till att snabbt etablera sådan infrastruktur som är avgörande för en väl fungerande inre marknad och för utvecklingen av nya tjänster till förmån för EU:s invånare. Genom 2020-strategin kommer man att utveckla infrastruktur som möjliggör tillträde till höghastighetsinternet för alla senast 2013. Denna strategi innebär att alla i EU senast 2020 kommer att ha tillgång till betydligt högre uppkopplingshastigheter (över 30 Mbps) och att minst 50 % av hushållen kommer att ha tecknat avtal för internetuppkopplingar med en hastighet över 100 Mbps.

Förslag nr 25: Kommissionen förbinder sig att före 2011 anta ett meddelande åtföljt av ett åtgärdsprogram på området allmännyttiga tjänster.

Unionen och dess medlemsstater måste se till att de allmännyttiga tjänster (däribland de sociala tjänsterna) som tar till vara enskilda människors behov blir lättare att hantera på respektive nivå, att de styrs av tydliga finansieringsregler, att de är av högsta kvalitet och verkligen tillgängliga för alla. I detta perspektiv kommer kommissionens initiativ att delas in i tre huvudlinjer.

Det rör sig för det första om att ge de offentliga förvaltningarna en ”verktygslåda” som är användarvänlig och effektiv och som täcker alla de aktuella frågeställningarna (dvs. finansiering, offentlig upphandling eller samarbete mellan offentliga myndigheter) och därigenom ge dem möjlighet att, inom sina respektive behörighetsområden och i kraft av sin höga grad av självständighet, erbjuda lokala allmännyttiga tjänster av hög kvalitet och som motsvarar allmänhetens förväntningar. Initiativet bör också göra det möjligt att bättre utvärdera tjänsternas kvalitet och att göra jämförelser inom och mellan branscher, samt på gränsöverskridande nivå.

För det andra rör det sig om att låta EU:s invånare själva bedöma kvaliteten på de tjänster som erbjuds dem, bland annat inom ramen för liberaliseringsreformerna inom nätverksindustrin (transporttjänster, posttjänster, energi).

Slutligen rör det sig om att bättre tillmötesgå kravet på allmän tillgång till sådana tjänster som människor betraktar som oundgängliga i sitt dagliga liv (t.ex. posttjänster), inte minst därför att de allmännyttiga tjänsternas kvalitet står i beroendeförhållande till hur tillgängliga de är, även vad gäller priser. Det bör göras en fördjupad analys av vilka hinder som eventuellt kan komma i vägen för samhällsomfattande kvalitetstjänster. Analysen ska grunda sig på fälterfarenheter. Denna önskan att tillgodose behoven för alla bör också bygga på en dynamisk utvärdering av människors behov, eftersom dessa förändras i takt med den snabba samhällsutvecklingen och nya sociala mönster.

Kommissionen förbinder sig att göra följande:

- Fortsätta att uppdatera svaren på de praktiska frågor som enskilda personer och offentliga myndigheter ställer kring EU-rättens tillämpning (statliga stöd och offentlig upphandling) på allmännyttiga tjänster.
- Vidta åtgärder som gör det möjligt att bättre utvärdera och jämföra kvaliteten på utbudet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse på EU-nivå, bland annat med utgångspunkt i fälterfarenheter.
- Undersöka om det är lämpligt och möjligt att mot bakgrund av förändringar i EU-medborgarnas grundläggande behov sträcka ut skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till nya områden, eventuellt på grundval av artikel 14 i EUF-fördraget.

Förslagen som rör utvärderingen och översynen av reglerna för offentlig upphandling – däribland samarbetet mellan offentliga myndigheter och ett direktiv om koncessioner – följer samma linje, eftersom de ska bidra till att fylla den ”verktygslåda” som erbjuds de offentliga förvaltningarna. Vidare bör det understrykas att initiativen för att modernisera infrastrukturen inom de stora nätverksindustrier som nämns ovan (energi, transporter och elektronisk kommunikation) även återspeglar unionens ambitioner att svara på den utmaning som ligger i moderniseringen av vår allmännyttiga infrastruktur.

Förslag nr 26: Under 2011 kommer kommissionen att anta en översyn av gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, samt ett förslag rörande allmänna ramar för finansiering av transportinfrastruktur.

Trots de betydande investeringar som gjorts har Europeiska unionen fortfarande inte ett gränsöverskridande transportnät som är i tillräckligt hög grad sammankopplat, driftskompatibelt och effektivt. Transportinfrastrukturer är emellertid en förutsättning för en fungerande inre marknad och måste främja tillväxt och utveckling på hållbar basis. Utöver den bristande samordningen medlemsstaterna emellan när det gäller planering, finansiering och förvaltning av projekt, består en av de främsta bromskrafterna i att det saknas en allmän finansieringsram på EU-nivå som skulle kunna göra det möjligt att komma åt de största bristerna i den inre marknaden. Finansieringsramen kommer att fastställas på grundval av nästa fleråriga budgetram som är planerad till mitten av 2011.

Förslag nr 27: Kommissionen kommer att anta ett meddelande om prioriteringarna för energiinfrastruktur fram till 2020–2030 i syfte att stödja framväxten av en fullt fungerande inre marknad för energi, genom att åtgärda problemet med brister i sammanlänkningen och underlätta integreringen av förnybara energikällor. De verktyg som behövs för genomförandet av dessa prioriteringar kommer att föreslås under 2011 i ett nytt instrument för energitrygghet och energiinfrastruktur i EU.

För att skapa en europeisk marknad för energi krävs modern infrastruktur. De centrala målen för unionens energiförsörjningspolitik är att göra den konkurrenskraftig, hållbar och trygg. Detta kräver energiinfrastruktur som är bättre sammankopplad med de nationella energinäten, som har kapacitet att integrera en växande andel förnybar energi och som möjliggör diversifiering av energikällorna. Om den existerande infrastrukturen ska kunna leva upp till detta krävs snabb modernisering, uppgradering och standardisering. Om man ska kunna ändra metoderna för planering och utbyggnad av energinät i EU krävs ny EU-politik för energiinfrastruktur. Man måste lösa bristerna i sammanlänkningen, t.ex. genom energinät i Nordsjön eller en gaskorridor i Sydeuropa. Näten måste bli intelligentare så att energin kan användas och transporteras mer effektivt. Tillståndsförfarandena måste bli effektivare och öppnare och nya finansieringslösningar måste hittas för att de gigantiska investeringarna på över 200 miljarder euro²⁰ ska kunna genomföras för de stora europeiska överföringsnäten för el och gas under det kommande årtiondet. Till detta kommer omkring 400 miljarder euro för underhåll, modernisering och utbyggnad av de nationella distributionsnäten.

Förslag nr 28: Europaparlamentet och rådet bör anta förslaget till beslut om upprättande av ett handlingsprogram om europeiskt radiospektrum, för bättre förvaltning och ett effektivare utnyttjande av europeiskt radiospektrum.

Europeiskt radiospektrum bör användas effektivare och mer harmoniserat och samordnat, så att det finns tillräckligt med spektrum för att tillmötesgå enskilda personers och företagens efterfrågan. De stordriftfördelar som uppstår om samma frekvensband finns tillgängliga på flexibla tekniska villkor i hela EU kommer att leda till lägre kommunikationspriser för alla användare.

²⁰

Källa: GD ENER.

2.2. Stärka solidariteten på den inre marknaden

Enligt Mario Monti kan den besvikelse över den inre marknaden som vissa erfar – även – förklaras genom en känsla av att de på varandra följande liberaliseringarna har skett på bekostnad av de sociala rättigheter som varit grundförutsättningen för olika ekonomiska aktörer. Lissabonfördraget och bekräftelsen av begreppet ”social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft” som ett centralt mål, tvingar oss till en mer nyanserad bild av den inre marknaden. De ekonomiska friheterna och friheterna att vidta kollektiva åtgärder måste ”bringas i harmoni” med varandra. Det är viktigt att blåsa nytt liv i dialogen mellan arbetsmarknadens parter och på så sätt lättare nå fram till lagstiftning som är skapad ”av och för” arbetsmarknadens parter, vilket också sägs uttryckligen i Lissabonfördragets.

De friheter som följer av en inre marknad måste komma både de allra starkaste och de allra svagaste till del. Var och en bör kunna dra nytta av den inre marknadens fördelar, även människor med funktionshinder och äldre. Man bör särskilt uppmärksamma tillgängligheten till varor och tjänster för synskadade och hörselskadade inte minst på det kulturella området, t.ex. via utvecklingen av lämpliga tekniska verktyg (automatisk undertextning eller särskilda program i offentliga tv- och radiokanaler).

Förslag nr 29: Med utgångspunkt i den nya strategin för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna²¹, kommer kommissionen att se till att de rättigheter som garanteras enligt stadgan (t.ex. rätten att vidta kollektiva åtgärder) respekteras. Kommissionen kommer att i förväg göra en fördjupad analys av de sociala konsekvenserna av alla lagstiftningsförslag rörande den inre marknaden.

Förslag nr 30: Kommissionen kommer att anta ett lagstiftningsförslag 2011 med syftet att förbättra genomförandet av direktivet om utstationering av arbetstagare, som skulle kunna omfatta eller kompletteras med ett förtydligande av utövandet av de grundläggande rättigheterna inom ramen för de ekonomiska friheterna på den inre marknaden.

Utövandet av friheten att tillhandahålla tjänster inbegriper befogenheten att skicka sin personal till en annan medlemsstat. Utstationering av arbetstagare är alltså ett viktigt inslag i den inre marknaden för tjänster. För att de berörda arbetstagarnas rättigheter ska garanteras på lämpligt sätt på EU-nivå är direktivet om utstationering av arbetstagare uppbyggt kring en hård kärna av bestämmelser som skyddar värdlandet och som även bör tillämpas på utstationerade arbetstagare. Vidare kompliceras dock utstationeringen av arbetstagare fortfarande av tung nationell administration och problemen kring dubbelbeskattning, vilket gör friheten att tillhandahålla tjänster mer svårtillgänglig. Genomförandet och tillämpningen av direktivet samt villkoren för efterlevnad kan förbättras, och det behövs ett förtydligande kring tolkningen av direktivet.

²¹ ”Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna”, KOM(2010) 573 slutlig, 19.10.2010.

Förslag nr 31: Kommissionen kommer att granska direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (pensionsfonder) under 2011 och kommer att utarbeta andra förslag på grundval av grönboken om pensioner från juli 2010, bland annat för att åtgärda de hinder som rörliga arbetstagare ställs inför när de förbereder sin pension.

Arbetstagarna bör också kunna utnyttja sina pensionsrättigheter när de väl pensioneras. Mot bakgrund av situationen med en åldrande befolkning och den ekonomiska och finansiella krisens inverkan på de offentliga finanserna och den finansiella stabiliteten, krävs det även arbete på detta område. Genom grönboken från juli 2010 inleddes en debatt om vilka frågor som måste lösas för att EU:s invånare långsiktigt ska kunna garanteras adekvata pensioner.

Förslag nr 32: Kommissionen kommer att inleda ett samråd med arbetsmarknadens parter för att nå fram till en EU-ram för kommande industriella omstruktureringar.

Vid sidan av de åtgärder som varit en ren reaktion på den ekonomiska och finansiella krisen, har de föregripande strategierna hjälpt företagen att förebygga sociala konflikter genom en proaktiv och i förväg förhandlad förvaltning av omstruktureringar. Det är ett villkor för ekonomisk framgång och ett socialt krav, eftersom det möjliggör en omfördelning av resurserna mot framväxande branscher, och ger arbetstagarna nya möjligheter när deras sysselsättning hotas. En EU-ram för omstruktureringar skulle göra det möjligt att skapa en miljö baserad på ömsesidigt förtroende.

2.3. Tillgång till sysselsättning och livslångt lärande

Sysselsättningen är helt legitimt en central fråga för alla i EU. Den inre marknaden är en fantastisk möjlighet – som ännu inte utnyttjas i sin fulla potential – att verkligen göra sin utbildning eller sina kvalifikationer gällande och att svara på sysselsättningserbjudanden i andra medlemsländer. Därför bör det finnas konkreta verktyg som uppmuntrar och underlättar kompetensrörligheten på den inre marknaden.

Att utbilda sig i Europa är en av de mest attraktiva sidorna av de friheter och möjligheter som den inre marknaden erbjuder. Möjligheterna att studera och utbilda sig i ett annat medlemsland är inte bara en fråga om personlig utveckling; de ger också tillfälle att under hela livet tillägna sig nya färdigheter och kompetensområden som bidrar till att bygga upp en kunskapsbaserad ekonomi för framtiden.

Förslag nr 33: Under 2012 kommer kommissionen att föreslå lagstiftning som reformerar systemet för erkännande av yrkeskvalifikationer, vilken kommer att bygga på en utvärdering av regelverket 2011. Syftet är att underlätta rörligheten för arbetstagarna och anpassa utbildningen till de nuvarande arbetsmarknadsbehoven. Fördelarna med en yrkeslegitimation (som styrker yrkesbehörighet) kommer att utvärderas i detta sammanhang.

Rätten att utöva sitt yrke i en annan medlemsstat är en av de grundläggande friheterna i fördraget. Denna rätt är avgörande för medborgarna i EU:s länder och för den fria rörligheten för arbetstagare, för etableringsrätten och för friheten att tillhandahålla tjänster, eftersom krav

som rör erkännandet av yrkeskvalifikationer som förvärvats i en annan medlemsstat kan ställa hinder i vägen för dessa olika friheter och rättigheter. För närvarande finns det 4 600 lagstadgade yrken i unionen. Än idag ställs en stor mängd yrkesverksamma inför långdragna och krävande förfaranden innan de kan få sina kvalifikationer erkända; frågor kring erkännande av examensbevis rör 20 % av alla Solvitärenden. Genom ett direktiv från 2005 infördes förenklningar, framför allt för att underlätta tillfällig rörlighet för yrkesverksamma. Det nuvarande systemet bör utvärderas så att man kan se om alla de möjligheter som det direktivet erbjuder har utnyttjats fullt ut. I direktivet nämns t.ex. att en yrkeslegitimation kan användas, utan att detta är ett egentligt krav. Ett sådant id-kort skulle kunna tillföra ett mervärde för vissa yrken eller för intresserade enskilda personer. Det finns ett ökande behov av kvalificerad arbetskraft som kommer att bli svårt att fylla i framtiden, med tanke på att den andel av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar. Systemet bör även ta hänsyn till de betydande förändringar i medlemsstaternas utbildningssystem som har till syfte att underlätta möjligheterna att få ett arbete eller att komma tillbaka på arbetsmarknaden. Därför har kommissionen inlett en utvärdering av direktivet från 2005 som kommer att utmynna i en grönbok 2011 och en översyn av direktivet 2012.

Förslag nr 34: I samarbete med medlemsländerna kommer kommissionen att utarbeta ett Unga på väg-kort för att underlätta rörligheten för alla unga som vill studera i ett annat medlemsland. Kommissionen kommer att bygga ut sin webbplats för Unga på väg med information om distansutbildningar och studie- och utbildningsmöjligheter i EU.

Rörlighet borde bli ett normalt inslag i utbildningen för alla unga EU-bor som efter att ha tillägnat sig ny kompetens, bland annat på språkområdet, lättare kommer att kunna få ett intressant arbete. I sitt meddelande "Ungdom på väg" föreslår kommissionen en rad åtgärder som ska hjälpa ungdomar till de kunskaper, den kompetens och de erfarenheter som behövs för att de ska kunna få sitt första jobb. Programmet är ett led i Europa 2020-strategin. Bland dessa åtgärder håller kommissionen på att utvärdera möjligheten att införa europeiska rörlighetsstudielån, för att möjliggöra för unga européer (särskilt de minst gynnade bland dem) att tillbringa en del av sin studie- eller utbildningstid eller praktik inom ett företag i ett annat land.

Förslag nr 35: Kommissionen kommer att garantera genomförandet av den europeiska ramen för kvalifikationer, i partnerskap med medlemsstaterna. Den kommer att föreslå en rekommendation från rådet för att främja och erkänna utbildning utanför skolsystemet ("icke formellt och informellt lärande"). Den kommer även att föreslå att det införs ett europeiskt färdighetspass som gör det möjligt för var och en att visa och styrka de kunskaper och färdigheter som de tillägnat sig under hela livet. Den kommer att inrätta en sluss mellan den europeiska ramen för kvalifikationer och nomenklaturen över yrken (yrkesområden) i Europa.

Trots framgångarna med program som Erasmus är det akademiska erkännandet av examensbevis och studietider i en annan medlemsstat fortfarande problematiskt²². För en ökad rörlighet måste det vara möjligt att överföra kompetens och kunnande.

2.4. Nya resurser för den sociala marknadsekonomin

I detta kapitel om den sociala marknadsekonomin presenteras tre förslag till en inre marknad som grundar sig på en "social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft". För det första bör initiativet för socialt entreprenörskap leda till att talangkapital och ekonomiska resurser som redan finns i medlemsländerna frigörs. Initiativet går ut på att få till stånd ett samarbete mellan yrkesfolk inom förvaltnings- och finansvärlden och entreprenörer med socialt innovativa projekt som skapar tillväxt. I den andra delen, som rör de rättsliga formerna, föreslås initiativ för att förbättra den rättsliga miljö som utgör strukturen för vissa delar av den sociala ekonomins verksamheter. I den sista delen som rör företagsstyrning och företagens sociala ansvar föreslås ett initiativ till omdefiniering av företagets roll i dagens samhälle.

Förslag nr 36: Under 2011 kommer kommissionen att föreslå ett initiativ för socialt entreprenörskap i syfte att stödja och åtfölja utvecklingen av socialt innovativa företagsprojekt på den inre marknaden. Det kan röra sig om projekt som mäter sociala aspekter, som använder social märkning och offentlig upphandling, som vill införa ett nytt system med investeringsfonder eller se till att vilande sparkapital kommer till mer produktiv användning.

De senaste åren har enskilda entreprenörer eller stora företag satt igång projekt som varit mycket innovativa ur social synvinkel. Detta tjugohundratalets första decennium har visat prov på en enorm innovationspotential på området social ekonomi, både inom Europa och på världsnivå. Utan att alls ge avkall på vinstaspekten har dessa projekt, som varit frukten av en enskild persons eller en hel grupps ansträngningar, kunnat bidra med kreativa lösningar på betydande socioekonomiska problem som orsakats av uteslutning (tillgång till livsmedel från jordbruket, tillgång till bostäder, tillgång till hälso- och sjukvård, tillträde till arbetsmarknaden, tillgång till banktjänster, tjänster som medger bättre integrering av människor med funktionshinder osv.) eller av situationen med en åldrande befolkning. Det innovativa i dessa nya modeller skapar ekonomisk tillväxt och får positiva effekter för alla parter (entreprenörer, löntagare, konsumenter, investerare och andra finansieringspartner m.fl.). Struktureringen av offentlig och privat upphandling (upphandlingspolitiken i den privata sektorn och företagets sociala ansvar), de förbättrade möjligheterna att få finansiering (från banker eller på finansmarknaderna genom att utnyttja vilande sparkapital) införandet av ett nytt investeringsfondssystem för finansbranschen och för konsumenter av finansiella produkter i syfte att främja och förbättra tillgången till likvida medel för investeringar i projekt med högt socialt, ekonomiskt och tekniskt innovationsvärde samt införandet av särskilda kommunikationsverktyg kommer att fungera som utlösare av och incitament till nya insatser.

²² Kommissionen har, inom ramen för sitt program "Ungdom på väg", antagit ett förslag till rådets rekommendation (KOM (2010) 478, 15.9.2010) som ska undanröja dessa hinder.

Förslag nr 37: Den sociala ekonomin struktureras kring en mångfald väl definierade former av rättslig ställning (stiftelser, kooperativ, ömsesidiga företag m.m.). Skälen till detta är många, men rör huvudsakligen finansieringsformen eller det val som gjorts av aktieägarna eller de olika parter som stöder projekt med stort socialt, ekonomiskt och ibland även tekniskt innovationsvärde. Kommissionen kommer att föreslå åtgärder för att förbättra de olika berörda rättsstrukturernas kvalitet, så att de kan fungera optimalt och lättare kan utvecklas på den inre marknaden.

Följande initiativ föreslås:

- *Före utgången av 2011 kommer kommissionen att lägga fram en förordning rörande europeiska stiftelsers rättsliga status.*

Stiftelsernas olika verksamheter har de senaste åren utvecklats i betydande utsträckning och deras insatser har gjort det möjligt att uppnå högt satta mål på områden där europeisk kreativitet och innovation har blivit en förutsättning för att den inre marknaden ska kunna konkurrera i en globaliserad värld, särskilt på forskningsområdet. Administrativa avgifter, registrering i en annan medlemsstat, kostnader och förfaranden kring det bevis som stiftelser i en medlemsstat som vill etablera sig i en annan måste kunna lägga fram samt svårigheterna att gemensamt utnyttja finansiella medel över landsgränserna är hinder som idag gör det svårare för stiftelser att utvecklas och som en förordning om rättslig status för stiftelser i Europa skulle kunna undanröja.

- *Kommissionen kommer att föreslå ett offentligt samråd om stadgan för europeiska kooperativa föreningar och kommer att vidta åtgärder efter antagandet av sin utvärderingsrapport 2012.*

Kooperativen utgör en mycket viktig del av ekonomins struktur och dynamik. Vidare erbjuder de sina medlemmar unika solidaritetsmekanismer och skapar solida aktieägarstrukturer som främjar en stark gruppkultur, ett lönearbetande aktieägarskap och långsiktiga investeringar.

- *Under 2011 kommer kommissionen att inleda en studie av ömsesidiga företag i alla medlemsstater, bland annat i syfte att granska deras verksamhet över landsgränserna.*

Det finns ömsesidiga företag i de flesta EU-länder, även om deras antal är större i vissa än i andra. Mer än 120 miljoner européer är till exempel anslutna till en ömsesidig sjukförsäkringskassa i Europa. Inom försäkringssektorn och inom sektorn för finansförmedlingstjänster står de ömsesidiga företagen för en betydande andel arbetstillfällen.

Förslag nr 38: Kommissionen kommer att inleda ett offentligt samråd (grönbok) på området företagsstyrning. Den kommer även att starta ett offentligt samråd om olika alternativ för att förbättra öppenheten och tydligheten när det gäller företagens information om sociala och miljömässiga aspekter och i frågor som rör mänskliga rättigheter. Dessa samråd kan leda till lagstiftningsinitiativ.

Det är en grundläggande förutsättning att företagen visar prov på största möjliga ansvar gentemot sina anställda, sina aktieägare och gentemot samhället i allmänhet. Företagsstyrningen skulle kunna förbättras, i synnerhet vad gäller sammansättning och spridning inom styrelserna, däribland kvinnorepresentationen, aktieägarnas långsiktiga åtaganden eller lönearbetande aktieägarskap. För att stärka både företagsstyrningen och företagets sociala ansvar – även deras samhällsansvar – måste reflexionerna centreras kring att förbättra tydligheten och öppenheten framförallt på områdena mänskliga rättigheter och hållbar utveckling, men även kring vilka medel som kan användas för att få företagen att fungera bättre och på så sätt öka de anställdas deltagande, förbättra relationerna med aktieägarna och underlätta en mer adekvat värdering av företagen finansmarknaderna.

2.5. En inre marknad i konsumenternas tjänst

För EU:s konsumenter bör den inre marknaden stå för ett mervärde och erbjuda dem varor och tjänster av varierande slag och av hög kvalitet. Särskild tonvikt bör läggas vid tillgången till bankprodukter då dessa i stor utsträckning är villkor för rörligheten och möjligheterna att arbeta på den inre marknaden. Slutligen bör övervakningsmyndigheterna garantera konsumenterna ett högt skydd mot alla former av risker knutna till kvaliteten på de erbjudna produkterna eller tjänsterna.

Konsumenterna har ofta inte tillgång till den information som behövs för att kunna välja ett bra pris eller göra ett val baserat på kunskaper om produkterna, eftersom informationen kan vara presenterad på ett dubbeltydigt sätt eller på ett sätt som försvårar jämförelser. Detta gäller t.ex. erbjudanden som sträcker sig över landsgränserna och leveranskostnader. När dagens konsumenter handlar har de inte tillgång till alla pusselbitar som behövs för kunna göra sitt val med full kännedom om situationen. Kommissionen kommer att göra en praktisk utvärdering av de rutiner som för närvarande gäller i fråga om webbplatser för prisjämförelser, och utarbeta riktlinjer för sådana webbplatser på grundval av erfarenheter och bästa praxis i medlemsstaterna.

Förslag nr 39: Under 2011 kommer kommissionen att utarbeta en flerårig handlingsplan för att utveckla marknadsövervakningen i EU. Kommissionen kommer dessutom att under 2011 utarbeta riktlinjer för tullkontroll på området produktsäkerhet. Detta kommer att ske i samarbete med medlemsstaternas tulltjänster och marknadsövervakningsmyndigheter. Kommissionen kommer också att föreslå en översyn av direktivet om allmän produktsäkerhet i syfte att få till stånd en konsekvent och fungerande ram för säkerheten i fråga om konsumtionsvaror i EU.

EU:s invånare kräver att deras hälsa och rättigheter skyddas i hela EU. Detta krav blir särskilt påtagligt när det rör sig om hot eller risker som människor inte själva kan göra något åt. För tillmötesgå deras krav kommer kommissionen att stärka marknadsövervakningen när det gäller produktsäkerheten i EU. Målet kommer att uppnås genom en handlingsplan som inleds under 2011. Det handlar om att stärka samordningen mellan de nationella marknadsövervakningsmyndigheterna för att på så sätt garantera konsumenten att de varor som rör sig fritt på den inre marknaden är säkra och tillförlitliga. Härigenom skapas lika konkurrensvillkor som gör det möjligt för seriösa företag att fullt utnyttja en marknad med över 500 miljoner konsumenter. Kommissionen kommer också att föreslå en översyn av direktivet om allmän produktsäkerhet för att få till stånd konsekventa och fungerande

marknadsövervakningsramar som kan garantera säkerheten i fråga om konsumtionsvaror i EU.

Förslag nr 40: I början av 2011 kommer kommissionen anta ett lagstiftningsinitiativ rörande tillträde till vissa grundläggande banktjänster. Den kommer också att uppmana banksektorn att lägga fram ett förslag till självreglering i syfte att öka insynen och jämförbarheten i fråga om bankavgifter före utgången av 2011.

Enskilda personer, framför allt studenter, ställs inför problem när de vill öppna bankkonto eller få ut ett betalkort i ett medlemsland som de nyligen flyttat till eller där de inte är mantalsskrivna. Finansinstituten försvarar denna förvägran med att vissa kategorier potentiella konsumenter innebär en förhöjd risk för banken och därmed föranleder ökad aktsamhet. De påpekar också att de inte har möjligheter att göra sig en exakt bild av låntagarens återbetalningshistorik. I många fall kan dock förvägran att öppna ett bankkonto inte betraktas som objektivt motiverad och proportionell. Dessutom utgör den bristande öppenheten i fråga om bankavgifter ett allvarligt hinder på området finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag. Kunderna har inte möjlighet att sätta sig in i och jämföra bankkontokostnader, vilket hindrar dem från att byta ut sitt bankkonto mot ett billigare. I medlemsstater där systemet för bankavgifter är komplicerat och oöverskådligt betalar konsumenterna därför högre avgifter än de borde. Större öppenhet och insyn är också en förutsättning för att transaktioner över landsgränserna och för att det gemensamma eurobetalningsområdet (Sepa) ska kunna fungera. En analys av 224 banker (omfattande 81 % av marknaden för banktjänster till privatpersoner och mindre företag uttryckt i kundinsättningar) ledde till bedömningen att 66 % av bankernas webbplatser begärde kompletterande uppgifter för att kunna fastställa kostnaderna för ett bankkonto. Analysen visade också att prisskillnaderna mellan bankkonton på EU-nivå var betydligt större än inom andra tjänster.

Förslag nr 41: Kommissionen kommer senast i februari 2011 att lägga fram ett direktiv som syftar till att skapa en integrerad inre marknad för hypotekslån med högt skydd för konsumenterna.

Marknaden för finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag är en bransch som konsumenterna ännu inte kan utnyttja fullt ut. De är ofta motvilliga till att byta tjänsteleverantör eller så har de för lite information för att kunna jämföra olika erbjudanden. Svårigheterna tenderar att öka när man söker finansiella tjänster utomlands. Reformerna för att öka konsumenternas förtroende för finansiella tjänster till privatpersoner och företag bör fortsättas parallellt med de pågående strukturreformerna inom finanssektorn. Hindren inom den här branschen hör till dem som påverkar människor mest i deras dagliga liv. Hypotekslånemarknaderna i Europa har en avgörande betydelse för miljoner människor i Europa: ett hypotekslån är ett av de viktigaste finansiella besluten i livet, som medför ekonomiska åtaganden för årtal framåt. Ett ansvarslost beteende från branschens sida kan skaka finanssystemet i dess grundvalar och eventuellt få mycket allvarliga sociala och ekonomiska konsekvenser. Integreringen av hypotekslånemarknaderna förblir också begränsad. Andelen direkta gränsöverskridande lån förblir låg och de stora grundläggande skillnaderna mellan medlemsstaterna består när det gäller priser, val av produkter och av lagstiftning som ska gälla för olika berörda aktörer, som t.ex. andra låneinstitut än banker och kreditförmedlare. Kreditorerna och kreditförmedlarna möter hinder som innebär att de inte

kan göra affärer i en annan medlemsstat eller som ökar deras kostnader på ett oproportionerligt sätt. På samma sätt möter enskilda personer hinder när de vill teckna hypotekslån i ett annat medlemsland eller hos en långivare i samma medlemsland men för att förvärva en fastighet i ett annat EU-land, och förvägras ofta ett lån. Att söka det lägsta priset eller den billigaste produkten i olika medlemsstater är också svårt, eller i värsta fall omöjligt, på grund av det inte går att få tag i jämförande uppgifter. En integrering av EU:s hypotekslånemarknader skulle främja den finansiella stabiliteten och medföra betydande fördelar för konsumenterna. Det skulle leda till att hypotekslånegivarna blir effektivare och att ett större utbud produkter erbjuds på marknaden.

Förslag nr 42: Senast vid utgången av 2010 kommer kommissionen att anta ett meddelande som har till syfte att identifiera och undanröja de skattehinder som EU:s invånare fortfarande möter.

Vissa av de hinder som gör att människor inte kan röra sig fritt, bosätta sig och förvärva egendom och tjänster i EU är knutna till skatter. Det kan röra sig om svårigheter att få lätnader i fråga om dubbel beskattning därför att tillämpningsområdet för dubbelbeskattningsavtal är begränsat eller därför att inga sådana avtal existerar. Det kan även röra sig om diskriminerande skatteregler och överlappning mellan olika skattesystem eller svårigheter att klara av gällande skattelagstiftning i två eller flera medlemsstater. Det kan också röra sig om andra svårigheter, som att ansöka om skattelättnader eller om skatteåterbäring i en annan medlemsstat. Gränsarbetare kan stöta på särskilda svårigheter som rör fordonsbeskattning och pensions- och arvsskatter.

Förslag nr 43: Under 2012 kommer kommissionen att anta ett förslag om ändring av förordningen om flygpassagerares rättigheter (i synnerhet mot bakgrund av följderna av krisen i samband med det nyligen inträffade vulkanutbrottet på Island) samt ett meddelande om grundläggande passagerarrättigheter inom alla transportsätt, förutsatt att den nya lagstiftningen inom trafiksektorn (bussar och långfärdsbussar) antas.

Trots den lagstiftning som redan har införts, särskilt inom luftfarts- och järnvägssektorn och snart också inom sjöfartsektorn, varierar passagerarnas rättigheter beroende på vilket transportsätt de valt och rättigheterna respekteras inte alltid av operatörerna. Denna situation innebär en risk för att konkurrensen på den inre marknaden snedvrids och påverkar på ett negativt sätt målet att säkerställa en tillräckligt enhetlig kvalitetsnivå för tjänster, ett mål som är viktigt för enskilda personer men även för EU:s ekonomi som helhet.

3. DIALOG, PARTNERSKAP, UTVÄRDERING: VERKTYG FÖR EN GOD INRE MARKNADSSTYRNING

Den inre marknaden är varken EU-institutionernas eller några stora alleuropeiska grupperers egendom: **den är vad var och en gör den till varje dag genom att arbeta, spara, köpa och investera...** Hur den inre marknaden utvecklas och används beror i själva verket på européerna själva!

Ambitionen med den här akten är att föreslå nya ramar för en dialog med syftet att ställa reflexionerna och genomförandet av lagtexterna i européernas tjänst: i sin roll som

förslagsställare, impulskraft, forum för dialog och debatter **förbinder sig kommissionen att ge den inre marknaden nytt innehåll så att EU:s invånare får så stort utbyte av den som möjligt.** Europaparlamentet och rådet kommer i kraft av sina respektive roller att besluta om vilka åtgärder som ska drivas i de olika medlemsländerna.

Den här inre marknadsakten kan inte lyckas om processen för förslagsställande, beslutsfattande, genomförande och övervakning inte öppnas upp ytterligare för andra parter, och detta redan i de tidiga skedena.

En stor del av aktens olika delar, t.ex. åtgärderna rörande allmännyttiga tjänster eller skattefrågor, rör medlemsländernas eller deras lokala och regionala myndigheters behörighetsområden. Detta är det främsta skälet till att alla regionala och lokala politiska nivåer måste involveras och delta fullt ut i den inre marknadsstyrningen på ett sätt som är förenligt med deras aktiva engagemang i sammanhållningspolitiken.

Den här inre marknadsakten är en produkt av ordförande Barrosos **starka vilja att ge Europa 2020-strategin större möjligheter att lyckas och på ett fungerande sätt genomföra rekommendationerna från Europaparlamentet och Mario Montis rapport.** Genom akten förbinder sig Europeiska kommissionen att arbeta för att producera resultat, flytta fram demarkationslinjerna inför framtiden och stärka EU:s kapacitet att hantera nya utmaningar.

Den här akten och dess genomförande präglas tveklöst av en stark vilja till att föra dialog, ingå partnerskap med berörda parter och göra objektiva utvärderingar av resultaten.

Det går inte att lagstifta om inflytande, det måste byggas upp. Det är därför som kommissionen inte väjer för någon debatt på något område, inte ens de allra svåraste: de politiska partierna i Europa, de nationella regeringarna och parlamenten, de regionala och lokala myndigheterna, det civila samhället, fackföreningarna och företagen, konsumenterna, sammanslutningarna osv., i nära samarbete med regionkommittéerna och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

Akten föreslår 50 åtgärder med en tidtabell för olika samrådsfaser som kommissionen kommer att driva i enligt principerna om smart lagstiftning. **I enlighet med principerna om öppenhet och ansvar uppmanar kommissionen var och en av sina partner att förbereda dessa dialogfaser, att lämna sina bidrag och ta den framtid som vi måste skapa för vår stora inre marknad i egna händer.**

Kommissionen måste fortsätta att axla sin roll i övervakningen av den inre marknadens olika politikområden och se till att de genomförs på bästa sätt. Den är medveten om vilka stora ansträngningar som krävs av medlemsstaterna i strävan efter en mer enad och konkurrenskraftig marknad. Den kommer att vara lyhörd gentemot dem, utan att därför förlora målen ur sikte.

Förslag nr 44: Kommissionen och medlemsstaterna kommer att samarbeta för att vidareutveckla den inre marknaden och kommer att intensifiera utvärderingen av regelverket, särskilt på grundval av den process för "ömsesidig utvärdering" av tjänstedirektivet som för närvarande pågår mellan medlemsstaterna och kommissionen. Erfarenheterna från den ömsesidiga utvärderingen av tjänstedirektivet kommer sedan att tillämpas på annan central inremarknadslagstiftning.

Kommissionen kommer att fortsätta sin utvärdering grundad på återkoppling i form av konkreta erfarenheter, och kommer att pröva och stärka synergier mellan de verktyg som redan finns (marknadsövervakning, sektorsinriktade undersökningar, konsumentresultattavlor osv.). Den kommer också att upprätta en topp 20-lista över aktörernas (företag, konsumenter, arbetstagare, studenter, pensionärer) förväntningar på den inre marknaden. Denna lista kommer att fungera som termometer för läget på den inre marknaden och hur den fungerar ute på fältet.

Kommissionen kommer också att regelbundet undersöka läget på den inre marknaden i partnerskap med alla berörda aktörer. Tillsammans med Europaparlamentet kommer den varje år att organisera ett **Forum för den inre marknaden** där de andra institutionerna, företrädare för medlemsländerna (även på regional och lokal nivå), de nationella parlamenten, enskilda medborgare och berörda parter kommer att delta. Det första forumet planeras till 2011.

Förslag nr 45: I början av 2011 kommer kommissionen att presentera en strategi för att utvidga informationssystemet för den inre marknaden (IMI) till andra lagstiftningsområden under 2011. Syftet är att skapa ett genuint elektroniskt nät där EU:s förvaltningar kan mötas "face to face". Denna strategi kommer att ingå i ett lagstiftningsförslag.

Informationssystemet för den inre marknaden (IMI) har utformats till ett flexibelt stödverktyg för administrativt samarbete rörande sektorslagstiftning på olika områden. Det används för närvarande i samband med direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer och tjänstedirektivet. För att IMI ska kunna utnyttjas optimalt behövs det en tydlig strategi för att utvidga systemet till andra sektorer och skapa synergier mellan IMI och andra informationstekniska verktyg. Strategin kommer att beskrivas närmare i ett meddelande från kommissionen. Det främsta hindret för en utvidgning av IMI är att det inte finns någon rättslig grund som är helt tillfredsställande för dem som har ansvaret för dataskyddet på EU-nivå och nationellt. Det kommer att diskuteras om ett förordningsförslag vore lämpligt för att åtgärda denna brist. Förslaget skulle innehålla regler om databehandling och andra användarvillkor knutna till IMI, och skulle möjliggöra administrativt samarbete på områden där sådant samarbete är nödvändigt för tillämpningen av inre marknadslagstiftningen, men inte föreskrivs uttryckligen i någon nu gällande lagstiftning.

Förslag nr 46: Under 2011 kommer kommissionen att lägga fram ett initiativ rörande utnyttjandet av alternativa tvistlösningssystem i EU. Kommissionen kommer under 2011 även att anta en rekommendation rörande nätverket för alternativa tvistlösningssystem för finansiella tjänster. De två initiativen ska garantera att det finns enkla utomrättsliga tvistlösningsförfaranden till rimliga kostnader för behandling av konsumenttvister över landsgränserna. Senast under 2012 kommer kommissionen att föreslå ett onlinesystem för tvistlösning inom EU för digitala transaktioner. Vidare kommer kommissionen under 2010–2011 att leda ett offentligt samråd om en EU-strategi för kollektiv prövning (så kallad grupptalan), i syfte att ta fram modeller som skulle kunna passa både Europeiska unionens rättsliga ram och medlemsstaternas rättssystem.

Om man vill att konsumenterna med fullt förtroende ska kunna handla i en annan medlemsstat och utnyttja sina rättigheter enligt EU-lagstiftningen, måste de vara säkra på att kunna få

gottgörelse om det uppstår problem. Rättigheter som inte respekteras och därför inte ger något i praktiken har inget värde. Enligt en undersökning som gjordes nyligen uppgår EU-konsumenternas försluter på grund av ett problem med en köpt vara eller tjänst till 0,3 % av EU:s årliga BNP. De alternativa systemen för tvistlösning och hjälp vid klagomål, som de europeiska konsumentcentrumen, kan vara en enkel, snabb och billig lösning för konsumenterna och upprätthåller företagets relationer med kunderna. Konsumenterna och företagen får dock inte tillräcklig information om de system för alternativ tvistlösning som redan finns, och inom många sektorer saknas sådana system fortfarande. Inom sektorn för finansiella tjänster har konsumenterna ofta inga andra möjligheter än att tillgripa kostsamma och tunga rättsförfaranden. I vissa medlemsstater finns det inga mekanismer för utomrättslig tvistlösning. Och när sådana mekanismer finns har de hittills inte visat sig vara tillräckligt effektiva när det gäller ärenden som sträcker sig över landsgränserna. Luckorna i FIN-Nets (nätverket för klagomål mot finansiella tjänster) geografiska och sektoriella täckning måste därför åtgärdas. Att ansöka om kollektiv prövning vid domstol eller inom utomrättsliga ramar är inte heller alltid lätt. Företagen kan utsättas för snedvriden konkurrens när det inte råder lika konkurrensvillkor. Möjligheterna till stordriftsfördelar genom kollektiva förfaranden går förlorade. Förbättrade alternativa förfaranden för tvistlösning mellan konsumenter och företag, särskilt på området finansiella tjänster, skulle innebära väsentliga fördelar för konsumenterna, stärka konsumenternas förtroende och bidra till den inre marknadens utveckling.

Förslag nr 47: I partnerskap med medlemsstaterna kommer kommissionen att utarbeta en mer bestämd politik för att se till att den inre marknadens regler följs. Kommissionen förbinder sig att utarbeta införlivandeplaner och preliminära jämförelsetabeller för de lagstiftningsförslag som ingår i akten samt att minska den genomsnittliga handläggningstiden för överträdelseärenden. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att minska andelen icke införlivad lagstiftning (införlivandeunderskott) till 0,5 % och att meddela sina jämförelsetabeller tillsammans med införlivandeåtgärderna.

Det har gjorts betydande ansträngningar, varav en del fortfarande pågår, för att stärka det partnerskap mellan kommissionen och medlemsstaterna som rör förvaltningen av den inre marknaden, i synnerhet i genomförandet av "rekommendationen om partnerskap" från 2009²³. De fortsatta ansträngningarna för att förbättra genomförandet av den inre marknadens regler har burit frukt, vilket till exempel framgår av den låga genomsnittsnivån för införlivandeunderskottet i den senaste resultattavlan för den inre marknaden²⁴.

Trots dessa ansträngningar krävs i medeltal sju månader utöver den tidsfrist som föreskrivs i direktiven innan de har genomförts fullt ut²⁵. Enligt offentliggjord statistik uppgick förseningarna när det gäller anmälan av införlivandeåtgärder till 36 % under 2008, 31 % under 2009 och 30 % under 2010²⁶. Det kvarstår dock brister, som t.ex. att den nationella lagstiftningen inte alltid överensstämmer med de direktiv som den införlivar. De långdragna formella överträdelseförfaranden som drivs av kommissionen och de betydande förseningarna

²³ Rekommendation från Europeiska kommissionen om "åtgärder för att förbättra den inre marknadens funktion" (2009/524/EU) av den 29 juni 2009.

²⁴ Se resultattavlan för den inre marknaden, december 21.

²⁵ Se resultattavlan för den inre marknaden, december 21.

²⁶ Siffrorna grundar sig på antalet inledda överträdelseförfaranden enligt databasen på nedanstående webbadress: http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm.

i de nationella myndigheternas genomförande av domstolens avgöranden är också ett problem som måste lösas. Man måste också redan i utarbetningsstadiet lägga större tonvikt vid frågor kring hur reglerna ska tillämpas samt hur de ska utvärderas och/eller ändras. Kommissionen kommer att utarbeta stödinstrument, t.ex. genom att systematiskt införa införlivandeplaner för de lagstiftningsförslag som anges i paketet. Planerna gör det möjligt att uppmärksamma svårigheter med införlivandet redan i ett tidigt stadium.

Det krävs förnyade insatser i genomförandet och efterlevnaden av reglerna. Detta är en förutsättning för att den inre marknaden ska fungera, eftersom reglerna måste vara desamma för alla. Detta förutsätter i sin tur ett målmedvetet partnerskap och samarbete med medlemsstaterna, så att införlivandeunderskottet kan fortsätta att minska. Ett ömsesidigt engagemang är också nödvändigt för kontrollen av att den nationella lagstiftningen överensstämmer med de viktigaste inre marknadsförordningarna, vilket förutsätter en systematisk användning av de jämförelsetabeller som måste vara tillgängliga för enskilda och för företag. Kommissionen kommer att ställa sådana tabeller till medlemsstaternas förfogande för varje nytt prioriterat direktiv i paketet. Det bör även göras gemensamma ansträngningar för att påskynda kommissionens överträdelseförfaranden och åtgärderna för att rätta sig efter domstolens avgöranden, genom gemensamt fastställda ambitiösa mål, samt för att påskynda utvecklingen av systematiskt utnyttjande av alternativa system för konfliktlösning som Solvit eller EU-Pilot.

Förslag nr 48: Kommissionen kommer att stärka samråden och dialogen med det civila samhället i samband med utarbetandet och genomförandet av lagstiftningen. Det är särskilt viktigt att beakta synpunkter från konsumenter, ickestatliga organisationer, fackföreningar, företag, sparare, användare och lokala och regionala myndigheter vid de samråd som kommer att föregå antagandet av förslagen; särskild tonvikt kommer att läggas vid expertgruppernas arbete.

Den inre marknadspolitiken har allt att vinna på bidrag från ett brett spektrum av olika berörda parter. Endast en liten del av bidragen som kommissionen tar emot kommer från andra parter än de som är verksamma inom de aktuella sektorerna. Synpunkter från konsumenter, småinvestorerare, småföretag, företrädare för löntagare, ickestatliga organisationer och företrädare för lokala myndigheter kan bidra till genomförandet av åtgärder på fältet och göra det lättare att fastställa om den föreslagna politiken innebär några konkreta fördelar för medborgarna.

Förslag nr 49: Under 2010 kommer kommissionen att fortsätta att främja en gemensam kontaktpunkt där enskilda och företag kan få information och tillträde till stödtjänster när det gäller deras rättigheter på den inre marknaden, via Internet, per telefon eller via personlig kontakt. Detta kommer att ske genom vidareutveckling av Internetportalen "Ditt Europa" och genom en bättre samordning med "Europe Direct". Kommissionen kommer också att stärka partnerskapen med medlemsstaterna så att informationen om nationella regler och förfaranden också blir tillgängliga genom denna gemensamma kontaktpunkt.

Ett stort antal rapporter visar att enskilda människor vet mycket lite om sina rättigheter och om vart de ska vända sig för att hävda dem om det uppstår problem. Detta trots de många

officiella informationssystem och stödsystem som införts av kommissionen. Med utgångspunkt i detta konstaterande har portalen "Ditt Europa" omarbetats till en enda gemensam kontaktpunkt, och informationen har skrivits om helt utifrån användarnas synvinkel. Målet de kommande månaderna är att se till att portalen blir känd ute i medlemsländerna och att göra den mer användbar genom att bygga ut informationen, särskilt med nationella uppgifter (specifik situation i varje medlemsstat, nödvändiga formaliteter, lokala kontakter, etc.). Detta skulle kunna ske utan aktivt samarbete med medlemsstaterna.

Förslag nr 50: Kommissionen kommer att i partnerskap med medlemsstaterna stärka de informella verktygen för problemlösning, särskilt genom konsolidering och förstärkning av projektet "EU Pilot", Solvitnätet och ECC-nätverket (europeiska informationscentrum för konsumenter). När det gäller Solvit kommer konkreta förslag att utarbetas under 2011, på grundval av en utvärdering under 2010. Mer långsiktigt kommer kommissionen att granska villkoren för eventuell ytterligare utveckling av dessa verktyg och av andra alternativa mekanismer för tvistlösning, genom att knyta dem starkare till varandra för att de på sikt bättre ska kunna behandla alla de problem som kan uppstå på den inre marknaden.

Efter åtta år i drift har antalet fall som behandlas genom Solvit mer än mångdubblats och centrumen behandlar ärenden av allt mer varierande grad som ibland sträcker sig utom deras egentliga mandat. För att garantera ett optimalt fungerande nät i framtiden är det lämpligt att reflektera över Solvits mandat, över medel för att garantera kvalitet och resultat och över Solvits förhållande till andra problemlösningssverktyg. En sådan reflexion kommer på längre sikt, efter Solvit, att föra fram mot en situation där det finns ett system för snabb och informell tvistlösning för varje typ av problem som enskilda eller företag kan möta på den inre marknaden. De europeiska informationscentrumen för konsumenter kommer och å sin sida att omfattas av en utredning som under 2011 ska mynna ut i konkreta förslag om en vidareutveckling av centrumen. Projektet "EU Pilot" har till syfte att garantera ett nära samarbete med medlemsstaterna för att så snabbt som möjligt lösa problem i tillämpningen av inre marknadslagstiftningen, utan att tillgripa överträdelseförfaranden. Den stora mängd problem av varierande slag som kvarstår visar att initiativet måste stärkas. Kommissionen har inlett ett initiativ för att utvidga projektets täckning från 24 till 27 medlemsstater.

SLUTSATS: FÖR EN OFFENTLIG DEBATT I EUROPA

Att förnya förtroendekontraktet mellan EU:s invånare och deras stora marknad så att den blir ett verktyg för tillväxt och gör det möjligt för oss att hantera olika utmaningar – det är ambitionerna för den här akten.

Den strategi som kommissionen förslår är framför allt övergripande, och går ut på att stärka den sociala marknadsekonomin och återskapa förtroendet för den inre marknaden genom att sätta företag och människor i centrum, utveckla en marknadspolitik som främjar en hållbar och rättvis tillväxt, inrätta verktyg som främjar goda styrelseformer, dialog, partnerskap och utvärdering. Denna övergripande strategi uppmanar till samordning mellan kommissionens och de övriga institutionernas arbete, samt till en starkt övervakning. Detta kommer inte att påverka de övervakningsmekanismer som redan införts genom Europa 2020-strategins huvudinitiativ.

Det är en kollektiv strategi som kommissionen tillsammans med Europaparlamentet och rådet – i deras respektive roller och med deras egna förfaranden – nu inleder. Ekonomiska och

sociala rådet och Regionkommittén kommer att öppna fältet för debatter med regionalt och lokalt valda representanter, näringslivets och arbetsmarknadens parter, sammanslutningar och aktörer i det civila samhället. Därutöver kommer **den inre marknadsakten** att debatteras i hela EU under de kommande månaderna. Akten, som översatts till samtliga EU-språk, kommer att riktas till alla parlamentariker på EU-nivå och nationell nivå, till regionala myndigheter (även i de yttersta randområdena) samt till arbetsmarknadens och näringslivets parter och det civila samhället. Särskilda informatikverktyg kommer att ställas till de berörda parternas förfogande.

Kring de stora frågor som rör en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft kommer det att skapas en **genuin offentlig debatt på europeisk nivå**.

Alla berörda parter uppmanas att lägga fram sina synpunkter på nystarten för den inre marknaden och framför allt på de 50 åtgärder som föreslås i det här dokumentet. Synpunkterna ska lämnas på denna adress: http://ec.europa.eu/internal_market/smact. Särskilda informatikverktyg kommer att ställas till de berörda parternas förfogande.

Bidragen måste vara kommissionen till handa senast den 28 februari 2011. Med utgångspunkt i de inkomna förslagen kommer kommissionen sedan att föreslå att de övriga institutionerna förbinder sig att godta den definitiva versionen av akten.

De inkomna synpunkterna kommer att offentliggöras på Internet. För information om hur personuppgifter och inkomna bidrag kommer att hanteras är det viktigt att läsa meddelandet om särskilt skydd av personuppgifter som finns på webbadressen ovan.

När den offentliga debatten avslutats hoppas kommissionen att samtliga EU-institutioner, med utgångspunkt i debattresultaten, kommer att engagera sig för att i början av år 2011 göra den här akten och dess 50 åtgärder till en definitiv handlingsplan för perioden 2011–2012. Med ett genomförande av akten blir den inre marknadens tjugoförårsjubileum i slutet av 2012 en dynamisk händelse.

När arbetet med att förverkliga de initiativ som ingår i akten kommer igång under 2012, är det också lämpligt att göra en utvärdering av genomförandet och av resultaten i termer av hållbar tillväxt och ökat förtroende för den inre marknaden. För utvärderingen av resultaten kommer det att utarbetas indikatorer, som t.ex. skulle kunna mäta följande:

- Kostnadsutvecklingen när det gäller utfärdande av patent.
- Mängden varor som är föremål för handel mellan medlemsstaterna uttryckt i procent av EU:s BNP.
- Andelen gränsöverskridande tjänster uttryckt i procent av EU:s BNP och antalet företag som är etablerade i en annan medlemsstat än där de har sitt huvudsäte.
- Antalet offentliga myndigheter som är uppkopplade via informationssystemet för den inre marknaden (IMI) och antalet klagomål som lämnats in.
- Andelen varor och tjänster uttryckt i procent som köpts via Internet över landsgränserna.

Kommissionen planerar att med stöd av denna utvärdering inleda en andra fördjupningsfas för den inre marknaden där man inriktar sig på att identifiera outnyttjade källor till tillväxt och förtroende på den nya inre marknaden. Kommissionen kommer att fördjupa sitt forsknings-, undersöknings- och analysarbete med avseende på detta.

1. En dynamisk, hållbar och rättvis tillväxt med företagen			
1.1 Att uppmuntra och skydda nyskapandet			
Förslag nr 1:	Europaparlamentet och rådet bör vidta nödvändiga åtgärder för att anta förslagen rörande EU-patentet, dess språkordning och det harmoniserade systemet för tvistlösning. Målsättningen är att det första EU-patentet ska kunna utfärdas år 2014.	Omedelbart	En innovationsunion
Förslag nr 2:	Kommissionen kommer under 2011 att föreslå ett ramdirektiv om förvaltning av upphovsrättigheter för att öppna tillträde för online-innehåll genom att förbättra styrning och elektronisk förvaltning av upphovsrättigheter och göra dessa mer överblickbara. Kommissionen kommer även att föreslå ett direktiv om verk av okända upphovsmän.	2011	En digital strategi för Europa
Förslag nr 3:	Kommissionen kommer år 2010 att föreslå en handlingsplan mot varumärkesförfalskning och piratkopiering som innehåller både lagstiftnings- och andra åtgärder. Den kommer även under 2011 att lägga fram lagstiftningsförslag särskilt för att anpassa lagstiftningsramen till de behov som utvecklingen av Internet skapar och om att förstärka tullmyndigheternas insatser på det området samt kommer att ompröva sin strategi för genomförandet av immateriella rättigheter i tredje land.	2010/2011	En integrerad industripolitik
1.2 Att främja nya vägar till hållbar tillväxt			
Förslag nr 4:	Kommissionen och medlemsstaterna ska samarbeta för att fortsatt utveckla den inre marknaden för tjänster på grundval av tjänstedirektivets förfarande för ”ömsesidigt erkännande”, som medlemsstaterna och kommissionen är i färd med att genomföra. Kommissionen kommer under 2011 att meddela företagen de konkreta åtgärderna i detta syfte, även beträffande tjänstesektorn.	2011	
Förslag nr 5:	Kommissionen kommer före utgången av 2011 att ta initiativ för att utveckla den elektroniska handeln på den inre marknaden. Dessa kommer särskilt att inriktas på de problem som drabbar konsumenter på den digitala marknaden. De avser bland annat ett meddelande om den elektroniska handelns funktion och, dessutom, riktlinjer till medlemsstaterna för att garantera en effektiv tillämpning av direktivets bestämmelser på tjänstområdet som syftar till att förhindra diskriminering av tjänstemottagare på grund av nationalitet eller bostadsort.	2011	En digital strategi för Europa Rapport om medborgarskapet

Förslag nr 6:	Kommissionen kommer 2011 att lägga fram förslag om ändring av regleringsramen rörande standardisering för att göra standardiseringsförfarandena mer effektiva, dynamiska och välförankrade, samt för att utvidga tillgången till dessa förfaranden till att även omfatta tjänster.	2011	En integrerad industripolitik En innovationsunion En digital strategi för Europa
Förslag nr 7:	Kommissionen kommer 2011 att anta en vitbok om transportpolitiken, som föreslår en rad åtgärder bland annat för att avlägsna konstaterade kvarvarande hinder mellan olika transportslag och mellan de olika nationella transportsystemen.	2011	En integrerad industripolitik
Förslag nr 8:	Kommissionen kommer 2011 att anta ett förslag som syftar till att omarbeta direktivet om energibeskattnings för att bättre avspeglar EU:s energi- och klimatmål på skatteområdet utifrån en minimipunktskatt på koldioxidutsläpp och på energiinnehållet.	2011	
Förslag nr 9:	Kommissionen kommer att föreslå ett initiativ som syftar till att inrätta en grupp på hög nivå avseende företagstjänster för att studera marknadsbrister och frågor om standardisering, innovation och internationell handel i sektorer som exempelvis logistik, anläggningsförvaltning, marknadsföring och reklam.		
Förslag nr 10:	Kommissionen kommer före 2012 att undersöka det lämpliga i ett initiativ om produkters ekologiska fotavtryck på miljön som svar på problemet som rör produkters miljöpåverkan, inklusive koldioxidutsläpp. I initiativet kommer man undersöka möjligheterna att skapa en gemensam europeisk metod för att utvärdera det ekologiska fotavtrycket liksom utsläpps- indikatorer.	2012	En integrerad industripolitik
Förslag nr 11:	Kommissionen kommer i början av 2011 att lägga fram en plan för effektiv energianvändning för att utnyttja den betydande potential som finns för energibesparande åtgärder genom att komplettera den befintliga politiken i alla energiförbrukande sektorer.	2011	

1.3 För små och medelstora företag			
Förslag nr 12:	Kommissionen kommer under 2011 att anta en handlingsplan för att förbättra de små och medelstora företagens tillgång till kapitalmarknaderna. Den kommer att innehålla åtgärder som syftar till att göra små och medelstora företag mer synliga för investerare, att bygga upp ett effektivt nät av börser eller reglerade marknader särskilt avsedda för små och medelstora företag, samt anpassa kraven för notering och offentliggörande till de små och medelstora företagens villkor.	2011	En innovationsunion
Förslag nr 13:	Kommissionen kommer före utgången av 2010 att utvärdera initiativet till förmån för små och medelstora företag ("Small Business Act") för att bland annat säkerställa att principen om att prioritera småskalighet, "Think small First" tillämpas i politiken och lagstiftningsförfarandet, så att småföretagsinitiativet "small Business Act" nära förbinds med strategin för Eruopa 2020.	2010	En integrerad industripolitik
Förslag nr 14:	Kommissionen kommer under 2011 att föreslå en översyn av direktiven om redovisningsstandarder för att förenkla kraven på finansiell information och minska de administrativa bördorna, särskilt de som åläggs de små och medelstora företagen.	2011	
1.4 Att finansiera innovation och långsiktiga investeringar			
Förslag nr 15:	Kommissionen kommer att undersöka möjligheterna att uppmuntra privata obligationslån för finansiering av europeiska projekt ("project bonds").		En integrerad industripolitik
Förslag nr 16:	Kommissionen kommer att analysera vilka åtgärder som kan uppmuntra privata investeringar – särskilt långsiktiga investeringar – som mer aktivt kan bidra till att uppfylla målen i strategin för Europa 2020. Dessa åtgärder skulle kunna röra reformeringen av företagsstyrningen, skapa incitament för långsiktiga, hållbara och etiska investeringar, vilket är en förutsättning för en intelligent, grön och inkluderande tillväxt. Dessutom kommer kommissionen senast till 2012 se till att riskkapitalfonder med säte i en medlemsstat kommer att kunna fritt verka och investera inom hela Europeiska unionen (om så krävs genom att anta en ny rättslig ordning). Den kommer att anstränga sig att upphäva all skattemässigt ogynnsam behandling av gränsöverskridande verksamhet.	2012	En innovationsunion

Förslag nr 17:	Efter den pågående utvärderingen av den europeiska upphandlingslagstiftningen, och på grundval av ett brett samrådsförfarande, kommer kommissionen senast till 2012 att lägga fram lagstiftningsförslag som syftar till att förenkla och moderniserade europeiska reglerna för att göra tilldelningen av kontrakt smidigare, och för att göra det möjligt att bättre utnyttja de offentliga upphandlingen till stöd för andra politikområden.	2012	En innovationsunion En integrerad industripolitik
Förslag nr 18:	Kommissionen kommer under 2011 att anta ett lagstiftningsinitiativ om tjänstekoncessioner. Klara och proportionella regler kommer att förättra marknadstillträdet för de europeiska företagen och garantera öppenhet och insyn, likabehandling och lika villkor för de ekonomiska aktörerna. De kommer att uppmuntra offentlig-privata partnerskap och utveckla ett potentiellt bättre pris-kvalitetsförhållande för användarna av tjänsterna och för de upphandlande myndigheterna.	2011	
1.5 Att skapa gynnsamma rättsliga och skattemässiga ramar för företagen			
Förslag nr 19:	Kommissionen kommer att vidta initiativ för att förbättra samordningen av den nationella finanspolitiken, särskilt genom ett förslag till direktiv som syftar till att under 2011 införa ett gemensamt konsoliderat skatteunderlag för bolagsbeskattning.	2011	
Förslag nr 20:	Kommissionen kommer under 2011 att offentliggöra en ny mervärdesskattestrategi på grundval av en grönbok med förslag om en genomgripande omprövning av mervärdesskattesystemet, som planeras tas fram före utgången av 2010.	2011	
Förslag nr 21:	Kommissionen kommer under 2011 att föreslå en lagstiftning om införande av sammankopplade bolagsregister.	2011	
Förslag nr 22:	Kommissionen kommer senast 2012 att lägga fram ett förslag till beslut som syftar till att garantera ömsesidigt erkännande av elektroniska identifierings- och autentiseringssystem över hela EU, på grundval av nätbaserade elektroniska autentiseringstjänster som bör tillhandahållas i alla medlemsstater. Under 2011 kommer kommissionen att föreslå en ändring av direktivet om e-signaturer för att skapa en rättslig ram för gränsöverskridande erkännande och interoperabilitet för säkra e-autentiseringssystem.	2012	En digital strategi för Europa

1.6 Konkurrenskraft på internationella marknader			
Förslag nr 23	Kommissionen kommer att fortsätta att utveckla det rättsliga samarbetet med huvudsakliga handelspartner, både bilateralt, i form av lagstiftningsdialoger, och multilateralt, exempelvis inom G20. Det tvådelade målet är att främja rättslig samsyn, bland annat genom att om möjligt erkänna tredjeländers system, och att uppmuntra till antagande av fler internationella normer. På grundval av detta kommer kommissionen att förhandla om internationella handelsavtal (både multilaterala och bilaterala) med fokus på både marknadstillträde och samsyn i rättsliga frågor, i synnerhet för tjänster, immaterialrätt och subventioner.	Pågår	En integrerad industripolitik
Förslag nr 24	Kommissionen kommer 2011 att lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett gemenskapsinstrument som bygger på genomförandet av Europeiska unionens internationella åtaganden för att ge ett enhetligare tillträde till offentlig upphandlingar i industriländerna och i de stora framväxande länderna.	2011	Meddelande om handelspolitik
2. Återställa förtroendet genom att sätta människorna i centrum för den inre marknaden			
Bättre allmännyttiga tjänster och förbättrad allmännyttig infrastruktur			
Förslag nr 25	Kommissionen förbinder sig att före 2011 anta ett meddelande åtföljt av ett åtgärds paket på området allmännyttiga tjänster.		
Förslag nr 26	Under 2011 kommer kommissionen att anta en översyn av gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, samt ett förslag rörande allmänna ramar för finansiering av transportinfrastruktur.	2011	En integrerad industripolitik
Förslag nr 27	Kommissionen kommer att anta ett meddelande om prioriteringarna för energinfrastruktur fram till 2020–2030 i syfte att stödja framväxten av en fullt fungerande inre marknad för energi, genom att åtgärda problemet med brister i sammanlänkningen och underlätta integreringen av förnybara energikällor. De verktyg som behövs för genomförandet av dessa prioriteringar kommer att föreslås under 2011 i ett nytt instrument för energitrygghet och energinfrastruktur i EU.	2011	En integrerad industripolitik

Förslag nr 28	Europaparlamentet och rådet bör anta förslaget till beslut om upprättande av ett handlingsprogram om europeiskt radiospektrum, för bättre förvaltning och ett effektivare utnyttjande av europeiskt radiospektrum.	Omedelbart	En digital agenda för Europa
2.2 Stärkt solidaritet på den inre marknaden			
Förslag nr 29	Med utgångspunkt i den nya strategin för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna, kommer kommissionen att se till att de rättigheter som garanteras enligt stadgan (t.ex. rätten att vidta kollektiva åtgärder) respekteras. Kommissionen kommer i förväg att göra en fördjupad analys av de sociala konsekvenserna av all lagstiftning som rör den inre marknaden.	2011	
Förslag nr 30	Kommissionen kommer att anta ett lagstiftningsförslag 2011 med syftet att förbättra genomförandet av direktivet om utstationering av arbetstagare, som skulle kunna omfatta eller kompletteras med ett förtydligande av utövandet av de grundläggande rättigheterna inom ramen för de ekonomiska friheterna på den inre marknaden.	2011	
Förslag nr 31	Kommissionen kommer att granska direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (pensionsfonder) under 2011 och kommer att utarbeta andra förslag på grundval av grönboken om pensioner från juli 2010, bland annat för att åtgärda de hinder som rörliga arbetstagare ställs inför när de förbereder sin pension.	2011	
Förslag nr 32	Kommissionen kommer att inleda ett samråd med arbetsmarknadens parter för att nå fram till en EU-ram för kommande industriella omstrukturerings.	2011	En integrerad industripolitik
2.3 Tillgång till sysselsättning och livslångt lärande			
Förslag nr 33	Under 2012 kommer kommissionen att föreslå lagstiftning som reformerar systemet för erkännande av yrkeskvalifikationer, vilken kommer att bygga på en utvärdering av regelverket 2011. Syftet är att underlätta rörligheten för arbetstagarna och anpassa utbildningen till de nuvarande arbetsmarknadsbehoven. Fördelarna med en yrkeslegitimation (som styrke yrkesbehörighet) kommer att utvärderas i detta sammanhang.	2012	Rapport om unionsmedborgarskap

Förslag nr 34	I samarbete med medlemsländerna kommer kommissionen att utarbeta ett Unga på väg-kort för att underlätta rörligheten för alla unga som vill studera i ett annat medlemsland. Kommissionen kommer att bygga ut sin webbplats för Unga på väg med information om distansutbildningar och studie- och utbildningsmöjligheter i EU.	2012	Meddelande om Unga på väg
Förslag nr 35	Kommissionen kommer att garantera genomförandet av den europeiska ramen för kvalifikationer, i partnerskap med medlemsstaterna. Den kommer att föreslå en rekommendation från rådet för att främja och erkänna utbildning utanför skolsystemet ("icke formellt och informellt lärande"). Den kommer även att föreslå att det införs ett europeiskt färdighetspass som gör det möjligt för var och en att visa och styrka de kunskaper och färdigheter som de tillägnat sig under hela livet. <i>Den kommer att inrätta en sluss mellan den europeiska ramen för kvalifikationer och nomenklaturen över yrken (yrkesområden) i Europa.</i>	2011	Meddelande om Unga på väg
2.4 Nya resurser för den sociala marknadsekonomin			
Förslag nr 36	Under 2011 kommer kommissionen att föreslå ett initiativ för socialt entreprenörskap i syfte att stödja och åtfölja utvecklingen av socialt innovativa företagsprojekt på den inre marknaden. Det kan röra sig om projekt som mäter sociala aspekter, som använder social märkning och offentlig upphandling, som vill införa ett nytt system med investeringsfonder eller se till att vilande sparkapital kommer till mer produktiv användning.	2011	
Förslag nr 37	Den sociala ekonomin struktureras kring en mångfald väl definierade former av rättslig ställning (stiftelser, kooperativ, ömsesidiga företag m.m.). Skälen till detta är många, men rör huvudsakligen finansieringsformen eller det val som gjorts av aktieägarna eller de olika parter som stöder projekt med stort socialt, ekonomiskt och ibland även tekniskt innovationsvärde. Kommissionen kommer att föreslå åtgärder för att förbättra de olika berörda rättsstrukturernas kvalitet, så att de kan fungera optimalt och lättare kan utvecklas på den inre marknaden.	2011/2012	

Förslag nr 38	Kommissionen kommer att inleda ett offentligt samråd (grönbok) på området företagsstyrning. Den kommer även att starta ett offentligt samråd om olika alternativ för att förbättra öppenheten och tydligheten när det gäller företagens information om sociala och miljömässiga aspekter och i frågor som rör mänskliga rättigheter. Dessa samråd kan leda till lagstiftningsinitiativ.	2011/2012	En integrerad industripolitik
2.5 En inre marknad i konsumenternas tjänst			
Förslag nr 39	Under 2011 kommer kommissionen att utarbeta en flerårig handlingsplan för att utveckla marknadsövervakningen i EU. Kommissionen kommer dessutom att under 2011 utarbeta riktlinjer för tullkontroll på området produktsäkerhet. Detta kommer att ske i samarbete med medlemsstaternas tulltjänster och marknadsövervakningsmyndigheter. Kommissionen kommer också att föreslå en översyn av direktivet om allmän produktsäkerhet i syfte att få till stånd en konsekvent och fungerande ram för säkerheten i fråga om konsumtionsvaror i EU.	2011	En integrerad industripolitik
Förslag nr 40	I början av 2011 kommer kommissionen anta ett lagstiftningsinitiativ rörande tillträde till vissa grundläggande banktjänster. Den kommer också att uppmana banksektorn att lägga fram ett förslag till självreglering i syfte att öka insynen och jämförbarheten i fråga om bankavgifter före utgången av 2011.	2011	
Förslag nr 41	Kommissionen kommer senast i februari 2011 att lägga fram ett direktiv som syftar till att skapa en integrerad inre marknad för hypotekslån med högt skydd för konsumenterna.	2011	
Förslag nr 42	Senast vid utgången av 2010 kommer kommissionen att anta ett meddelande som har till syfte att identifiera och undanröja de skattehinder som EU:s invånare fortfarande möter.	2010	Rapport om unionsmedborgarskap
Förslag nr 43	Under 2012 kommer kommissionen att anta ett förslag om ändring av förordningen om flygpassagerares rättigheter (i synnerhet mot bakgrund av följderna av krisen i samband med det nyligen inträffade vulkanutbrottet på Island) samt ett meddelande om grundläggande passagerarrättigheter inom alla transportsätt, förutsatt att den nya lagstiftningen inom trafiksektorn (bussar och långfärdsbussar) antas.	2012	Rapport om unionsmedborgarskap
3. Dialog, partnerskap, utvärdering: verktyg för en god inre marknadsstyrning			

Förslag nr 44	Kommissionen och medlemsstaterna kommer att samarbeta för att vidareutveckla den inre marknaden och kommer att intensifiera utvärderingen av regelverket, särskilt på grundval av den process för ”ömsesidig utvärdering” av tjänstedirektivet som för närvarande pågår mellan medlemsstaterna och kommissionen. Erfarenheterna från den ömsesidiga utvärderingen av tjänstedirektivet kommer sedan att tillämpas på annan central inre marknadslagstiftning.		En integrerad industripolitik
Förslag nr 45	I början av 2011 kommer kommissionen att presentera en strategi för att utvidga informationssystemet för den inre marknaden (IMI) till andra lagstiftningsområden under 2011. Syftet är att skapa ett genuint elektroniskt nät där EU:s förvaltningar kan mötas ”face to face”. Denna strategi kommer att ingå i ett lagstiftningsförslag.	2011	
Förslag nr 46	Under 2011 kommer kommissionen att lägga fram ett initiativ rörande utnyttjandet av alternativa tvistlösningssystem i EU. Kommissionen kommer under 2011 även att anta en rekommendation rörande nätverket för alternativa tvistlösningssystem för finansiella tjänster. De två initiativen ska garantera att det finns enkla utomrättsliga tvistlösningsförfaranden till rimliga kostnader för behandling av konsumenttvister över landsgränserna. Senast under 2012 kommer kommissionen att föreslå ett onlinesystem för tvistlösning inom EU för digitala transaktioner. Vidare kommer kommissionen under 2010–2011 att leda ett offentligt samråd om en EU-strategi för kollektiv prövning (så kallad grupptalan), i syfte att ta fram modeller som skulle kunna passa både Europeiska unionens rättsliga ram och medlemsstaternas rättssystem.	2011	En digital agenda för Europa Rapport om unionsmedborgarskap
Förslag nr 47	I partnerskap med medlemsstaterna kommer kommissionen att utarbeta en mer bestämd politik för att se till att den inre marknads regler följs. Kommissionen förbinder sig att utarbeta införlivandeplaner och preliminära jämförelsetabeller för de lagstiftningsförslag som ingår i akten samt att minska den genomsnittliga handläggningstiden för överträdelseärenden. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att minska andelen icke införlivad lagstiftning (införlivandeunderskott) till 0,5 % och att meddela sina jämförelsetabeller tillsammans med införlivandeåtgärderna.	2011	

Förslag nr 48	Kommissionen kommer att stärka samråden och dialogen med det civila samhället i samband med utarbetandet och genomförandet av lagstiftningen. Det är särskilt viktigt att beakta synpunkter från konsumenter, ickestatliga organisationer, fackföreningar, företag, sparare, användare och lokala och regionala myndigheter vid de samråd som kommer att föregå antagandet av förslagen; särskild tonvikt kommer att läggas vid expertgruppernas arbete.	2011	Rapport om unionsmedborgarskap
Förslag nr 49	Under 2010 kommer kommissionen att fortsätta att främja en gemensam kontaktpunkt där enskilda och företag kan få information och tillträde till stödtjänster när det gäller deras rättigheter på den inre marknaden, via Internet, per telefon eller via personlig kontakt. Detta kommer att ske genom vidareutveckling av Internetportalen "Ditt Europa" och genom en bättre samordning med "Europe Direct". Kommissionen kommer också att stärka partnerskapen med medlemsstaterna så att informationen om nationella regler och förfaranden också blir tillgängliga genom denna gemensamma kontaktpunkt.	2010	Rapport om unionsmedborgarskap
Förslag nr 50	Kommissionen kommer att i partnerskap med medlemsstaterna stärka de informella verktygen för problemlösning, särskilt genom konsolidering och förstärkning av projektet "EU Pilot", Solvitnätet och ECC-nätverket (europeiska informationscentrum för konsumenter). När det gäller Solvit kommer konkreta förslag att utarbetas under 2011, på grundval av en utvärdering under 2010. Mer långsiktigt kommer kommissionen att granska villkoren för eventuell ytterligare utveckling av dessa verktyg och av andra alternativa mekanismer för tvistlösning, genom att knyta dem starkare till varandra för att de på sikt bättre ska kunna behandla alla de problem som kan uppstå på den inre marknaden.	2011	